

ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕

กรณีศึกษา กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

THE STUDY OF FACTORS INFLUENCING TO THE BEHAVIOR OF
THE IMPACT OF THE VIOLATION OF THE FIFTH PRECEPT :
A CASE STUDY OF THE TRANSPORTATION REGIMENT OF KING
GUARD.

สืบเอก สุขาย ทะสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๔

ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕
กรณีศึกษา กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

สืบเอก สุขาย ทะสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๔

(ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

**THE STUDY OF FACTORS INFLUENCING TO THE BEHAVIOR OF
THE IMPACT OF THE VIOLATION OF THE FIFTH PRECEPT :
A CASE STUDY OF THE TRANSPORTATION REGIMENT OF KING
GUARD**

Sergeant(Sgt.) Suchai Tasuwan

**A thesis Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirement for The Degree of**

Master of Arts

(Buddhist Studies)

Graduate School

Mahachulalongkomrajavidyalaya University

Bangkok, Thailand

C.E. 2011

(Copyright by Mahachulalongkomrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พระพุทธศาสนา

.....

(พระสุธีธรรมานุวัตร, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์..... ประธานกรรมการ

(พระมหากฤษณะ ตรุโณ , ผศ.ดร.)

..... กรรมการ

(พระมหาทวี มหาปัญญา , ผศ.ดร.)

..... กรรมการ

(ดร.เกียรติคำเกิง คำสุระ)

..... กรรมการ

(ดร.อยุษกร งามชาติ)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	พระมหาทวี มหาปัญญา ผศ.ดร.	ประธานกรรมการ
	ดร.เกียรติคำเกิง คำสุระ	กรรมการ

ชื่อวิทยานิพนธ์	: ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษากรมทหารขนสงรักษาพระองค์
ผู้วิจัย	: สิบบเอก สุขาย ทะสุวรรณ
ปริญญา	: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	
	: พระมหาทวี มหาปัญญา ผศ.ดร., ป.ช.ธ., Ph.D.
	: ดร.เกียรติคำกิ่ง คำสุระ ประ.ค. (ประชากรศึกษา)
วันที่สำเร็จการศึกษา	: ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของทหารกรมทหารขนสงรักษาพระองค์ ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของทหารกรมทหารขนสงรักษาพระองค์ และ ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มสุราของทหารกรมทหารขนสงรักษาพระองค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ทหารในสังกัดกรมทหารขนสงรักษาพระองค์ จำนวน ๑๕๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประมาณค่า ๕ ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า ๐.๕ ทุกข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t (t-test for Independent Sample) และค่า F-test (One Way ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วย LSD's Method

ผลการวิจัยพบว่า

๑. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของข้าราชการทหาร กรมทหารขนสงรักษาพระองค์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} เท่ากับ ๓.๒๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ข้าราชการทหาร มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} เท่ากับ ๓.๑๓ - ๓.๓๓) ได้แก่ ด้านจิตวิทยา ด้านสังคม และด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา

๒. การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมด้านการดื่มสุราของข้าราชการทหาร กรมทหารขนสงรักษาพระองค์ ซึ่งมีสมมติฐานว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนสงรักษาพระองค์ที่มีข้อมูลทั่วไปต่างกัน มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ แตกต่างกัน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศและด้านวุฒิการศึกษาสูงสุด ส่งผลให้มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ แตกต่าง

กัน คือ ข้าราชการทหารที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ แตกต่างกันในด้านสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และข้าราชการทหารที่มีคุณวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษา มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา มากกว่า ข้าราชการทหารที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับ ปวช., ปวส., หรืออนุปริญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๑. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล มีผลต่อการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ ๗๖.๓๒) ในขณะที่ข้าราชการทหารไม่เห็นด้วยต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล (ร้อยละ ๓๐.๐๐) จึงกล่าวได้ว่ามาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาลมีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

Thesis Title : The Study of Factors Influencing to the Behavior of the impact of the Violation of the Fifth Precept : a case study of the Transportation Regiment of King Guard.

Researcher : Sergeant (Sgt.) Suchai Tasuwan

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Assist.Prof.Dr. PhraMahā Tawee Mahāpuṇṇo Pali LX, Ph.D.

: Dr.Kiantidamkoeng Khamsura Ph.D.(Population Education)

Date of Graduation : March 26, 2012

ABSTRACT

The purposes of this thesis are as follows :-1) to study factors that affect the behavior of drinking the alcohol by the Transportation Regiment of King Guard. 2) to compare the factors that affect the drinking habits by the Transportation Regiment of King Guard. and 3) to study the suggestions about the factors that influence the alcohol drinking by the Transportation Regiment of King Guard. The exemplary group used in this research was the Transportation Regiment of King Guard 190 people. The tools used in this research are the estimated values of 5 level. All of the consistency index values are greater than 0.5. The Data were analyzed by using the computer software packages. The statistics used in this research are the frequency, the percentage, the average and the standard deviation. Regarding the T-Test for Independent Sample and the F-Test (One Way ANOVA), if the difference is statistically significant, the difference in average test is coupled with LSD's Method.

From the research it is forum the

1. The factors that affect the drinking habits by the Transportation Regiment of King Guard are at the overall level (equal to 3.24). When considered separately that the Transportation of Regiment King Guard is behavior in violation of the fifth level is at the middle level of the Five Precepts 3:13 to 3:33, including the psychological and the social aspects of the laws relating to alcohol awareness.

2. A comparative study of the drinking behavior by the Transportation Regiment of King Guard is the assumption that the Transportation Regiment of King Guard has different information and has a habit of violating the fifth. It is found that personal factors include the genders and the highest degree of education. As a result, the habit of violating the fifth precepts is different in societies with the important point in statistic at the level of 0.05 and the military officials who have the highest education in the secondary school have the behavior of 5 the precept in the violating at the higher level psychological aspect rather than the military officers who have the highest level of vocational education, vocational, or degree under graduate at the statistically significant point at the level 0.051, the fact of which is based on the set up assumptions.

3. From the comments or suggestions for the drinking habits by the Transportation Regiment of King Guard, it is found that the overall opinion on alcohol control measures of the government is of the affect to the control of alcohol drinking at 76.32 percent. The military officials do not agree with the alcohol control measures of the government at 30.00 percent. It can, thus be said that measures to control the alcohol drinking by the effect to the alcohol drinking behavior by the Transportation Regiment King Guard.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดีก็ด้วยได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ พระมหาทวี มหาปัญญา ผศ.ดร. ที่เมตตากรุณาให้คำปรึกษาตั้งแต่ต้น และขอขอบพระคุณ ดร.เกียรติคำเกิง คำสุระ ที่กรุณาช่วยเป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ให้คำแนะนำขั้นตอนการเขียนวิทยานิพนธ์และสาระสำคัญของเรื่องได้อย่างเหมาะสม

ขอกราบขอบพระคุณ พระสุธีธรรมานุวัตร ผศ.ดร. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย และ ขอขอบพระคุณ ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน ดร.เริงชัย หมื่นชนะ ดร.ประมุข สารพันธ์ และ ดร.ชัยสิทธิ์ ทองบริสุทธิ์ ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ พ.อ.วิชัย สีตะบุญญาคม ผบ.กรม ขส.ร.อ. พ.ท.ไชยสิทธิ์ ปิยะมาศย์ ผบ.พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.ร.อ. ที่อนุญาตให้แจกแบบสอบถามในพื้นที่ กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ร.ท.ต่อศักดิ์ ไชยมาลี ผบ.ร้อย.ขส.รบ.กลาง พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.ร.อ. ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยแจกแบบสอบถาม ส.ท.สุรศักดิ์ ไชยวงศ์ ที่ช่วยเก็บแบบสอบถามในการวิจัยรวมถึงกำลังพลของกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ทุก ๆ นายและน้อง ๆ พลทหารทุก ๆ คน ที่ช่วยกรอกแบบสอบถามในการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอบพระคุณท่านผู้เป็นเจ้าของผลงานอันทรงคุณค่าทุกท่านที่ผู้วิจัยได้นำผลงานมาประกอบการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ได้รับความกระจำเพิ่มรายละเอียดในงานวิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณกัลยาณมิตร มจร.๒๑ (พิเศษ) ร่วมรุ่นทุก ๆ ท่านที่ช่วยเหลือในด้านกำลังใจ และให้คำปรึกษาที่คิดตลอดมา ขอขอบพระคุณ คุณสุกัญญา เลิศสีดา คุณวรรษยา กมลเกียรติพัฒน์ คุณเทวี แขวงเมือง และคุณพนาริ สายพัฒนะ ที่ช่วยแนะนำและให้คำปรึกษาในการทำวิจัย

คุณงามความดีและประโยชน์ที่เกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมเป็นพูนบุญชาถวายพระอุปัชฌาย์ ครูอาจารย์ และความสำเร็จในครั้งนี้คงไม่มีสิ่งใดเทียบเท่าพระคุณของบิดามารดาผู้ซึ่งให้กำเนิด ให้การเลี้ยงดูด้วยความรัก อบรมตักเตือนจนทำให้ผู้วิจัยมีความเจริญเติบโตทั้งทางร่างกายและใจ และขอคุณความดีอันเกิดจากการทำวิทยานิพนธ์นี้จึงบังเกิดมีแต่ญาติพี่น้องเพื่อนพ้อง ตลอดถึงท่านผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่ช่วยทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

ส.อ. สุชาย ทะสุวรรณณ์

๒๔ มีนาคม ๒๕๕๕

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ญ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
๑.๓ ขอบเขตการวิจัย	๕
๑.๔ สมมติฐาน	๕
๑.๕ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๖
๑.๖ คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๗
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘
๒.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม	๘
๒.๒ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสุรา	๓๓
๒.๓ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับศีลข้อที่ ๕	๓๕
๒.๔ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์	๔๕
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕๔
๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๖๐
บทที่ ๓ วิธีการดำเนินการวิจัย	๖๑
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๖๑
๓.๒ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย	๖๑
๓.๓ เครื่องมือและคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๖๒

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย	๖๔
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	๖๕
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๖
๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๖
๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๗
บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๑๐๐
๕.๑ สรุปผล	๑๐๐
๕.๒ การอภิปรายผล	๑๐๓
๕.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	๑๐๕
บรรณานุกรม	๑๐๗
ภาคผนวก	๑๑๒
ประวัติผู้วิจัย	๑๔๒

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๔.๑ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามเพศ	๖๗
๔.๒ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามอายุ	๖๘
๔.๓ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามยศทางราชการ	๖๙
๔.๔ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามอายุราชการ	๗๐
๔.๕ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด	๗๑
๔.๖ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามสถานภาพสมรส	๗๒
๔.๗ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามเงินเดือน	๗๓
๔.๘ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามสถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน	๗๔
๔.๙ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกรายด้าน	๗๕
๔.๑๐ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ด้านจิตวิทยา จำแนก รายชื่อ	๗๖
๔.๑๑ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ด้านสังคม จำแนกราย ชื่อ	๗๗
๔.๑๒ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ด้านการรับรู้กฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับสุรา จำแนกรายชื่อ	๗๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๑ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามเพศ	๗๕
๔.๑๔ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามอายุ	๘๐
๔.๑๕ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามยศทางราชการ	๘๑
๔.๑๖ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามอายุราชการ	๘๒
๔.๑๗ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด	๘๓
๔.๑๘ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธี LSD's Method ของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด	๘๔
๔.๑๙ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธี LSD's Method ของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านสังคม จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด	๘๕
๔.๒๐ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามสถานภาพสมรส	๘๖
๔.๒๑ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามเงินเดือน	๘๗
๔.๒๒ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธี LSD's Method ของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา จำแนกตามเงินเดือน	๘๘
๔.๒๓ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามสถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน	๘๙
๔.๒๔ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธี LSD's Method ของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา จำแนกตามสถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน	๙๐
๔.๒๕ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธี LSD's Method ของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านสังคม จำแนกตามสถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน	๙๑

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๒๖ จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามความคิดเห็น โดยรวมต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล	๕๒
๔.๒๗ จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นโดยรวมต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของรัฐบาล จำแนกตามความคิดเห็นด้วย เพราะ	๕๓
๔.๒๘ จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นโดยรวมต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของรัฐบาล จำแนกตามความคิดเห็นไม่เห็นด้วย เพราะ	๕๔
๔.๒๙ จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามมาตรการ ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล มีผลต่อการควบคุมการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์อย่างไร	๕๕
๔.๓๐ จำนวนและร้อยละ มาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล มีผลต่อการ ควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างไร จำแนกตามความคิดเห็นมีผล เพราะ	๕๖
๔.๓๑ จำนวนและร้อยละ มาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล มีผลต่อการ ควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างไร จำแนกตามความคิดเห็นไม่มีผล เพราะ	๕๗
๔.๓๒ จำนวนและร้อยละ คิดว่านโยบายรัฐบาลอะไรบ้างที่ทำให้การควบคุมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ได้ผลดี	๕๘

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

๑. การใช้อักษรย่อ

อักษรย่อชื่อคัมภีร์ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ใช้อ้างอิงจากคัมภีร์พระไตรปิฎกจำนวน ๔ ชุด คือ (๑) พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มหาจุฬาฯ) (๒) พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๓๕ และ (๓) พระไตรปิฎกอรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หรือฉบับสยามรัฐ (สยามรัฐฯ) ฉบับออกฤกษ์ ๒๕๓๕) ดังต่อไปนี้

พระวินัยปิฎก

วิ.ม.	(ไทย) = วินัยปิฎก	มหาวรรค	(ภาษาไทย)	
ที.สี.	(ไทย) = สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	สีลขันธวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ปา.	(ไทย) = สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฎีกวรรค	(ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

ที.สี.	(ไทย) = สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	สีลขันธวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ปา.	(ไทย) = สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฎีกวรรค	(ภาษาไทย)
ม.ม.	(ไทย) = สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปัณณาสก์	(ภาษาไทย)
อง.เอกก.	(ไทย) = สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	เอกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ติก.	(ไทย) = สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ปญจก.	(บาลี) = สุตตันตปิฎก	องคุตตรนิกาย	ปญจกนิปาตปาฬิ	(ภาษาบาลี)
อง.ทสก.	(ไทย) = สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ทสกนิบาต	(ภาษาไทย)

อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก

ขุ.ขุ.อ.	(บาลี) = ขุททกนิกาย	ปรมตฺถโชติกา	ขุททกปาฐอรรถกถา	(ภาษาบาลี)
ขุ.อิติ.อ.	(บาลี) = ขุททกนิกาย	ปรมตฺถทีปนี	อิติวุตตกอรรถกถา	(ภาษาบาลี)

ฎีกาพระสุตตันตปิฎก

อง.ทก.ฎีกา.	(บาลี) = องคุตตรนิกาย	ทกนิปาตฎีกา		(ภาษาบาลี)
-------------	-----------------------	-------------	--	------------

๒. การระบุหมายเลขย่อภาษาไทย

๒.๑ การอ้างอิงพระไตรปิฎกภาษาบาลี ระบุชื่อคัมภีร์ และระบุเล่ม/ชื่อ/หน้า ตามลำดับ เช่น “อ.ป.ญจก. (บาลี) ๒๒/๑๗๘/๒๓๒” หมายถึง การอ้างอิงระบุถึงคัมภีร์พระสุตตันตปิฎก ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มหาจุฬาเตปิฎก ๒๕๐๐) เล่มที่ ๒๒ ชื่อที่ ๑๗๘ หน้าที่ ๒๓๒

๒.๒ การอ้างอิงพระไตรปิฎกภาษาไทย ระบุชื่อคัมภีร์ และระบุเล่ม/ชื่อ/หน้า ตามลำดับ เช่น “ที.สี. (ไทย) ๕/๓๕๒/๑๗๔” หมายถึง การอ้างอิงระบุถึงคัมภีร์สุตตันตปิฎก ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๓๕ เล่มที่ ๕ ชื่อที่ ๓๕๒ หน้าที่ ๑๗๔

๒.๓ การอ้างอิงพระไตรปิฎกอรรถกถาภาษาบาลี ระบุชื่อคัมภีร์ และระบุเล่ม(ถ้ามี)/ชื่อ(ถ้ามี)/หน้า ตามลำดับ เช่น “ช.ช.อ. (บาลี)๑๖/๑๕๑” หมายถึง การอ้างอิงระบุถึงคัมภีร์พระไตรปิฎกอรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย หรือฉบับสยามรัฐ (สยามรัฐเตปิฎก กอฎฐกถา ๒๕๓๕) ชื่อที่ ๑๖ หน้าที่ ๑๕๑

๓. การใช้อักษรย่อภาษาอังกฤษ

คำย่อ	คำเต็ม	ความหมาย
ibid.	ibiden	เรื่องเดียวกัน
op.cit.	opera citato	อ้างแล้ว

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กองทัพบกเป็นหน่วยงานหนึ่งของรัฐ โดยมีหน้าที่หลักคือการรับผิดชอบในงานด้านการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ การรักษาผลประโยชน์ของชาติ และการป้องกันภัยคุกคามจากภายนอกประเทศ ซึ่งจะต้องมีการเตรียมความพร้อมของหน่วยในด้านกำลังพลและยุทโธปกรณ์เพื่อรองรับต่อสถานการณ์ภารกิจต่าง ๆ อยู่เสมอ กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์เป็นหน่วยงานหนึ่งซึ่งขึ้นตรงต่อกองทัพบก รับผิดชอบในงานด้านการบริการเกี่ยวกับการขนส่ง และการจัดการเคลื่อนย้ายทางยุทธการ และมีหน้าที่หลักในการขนส่งกำลังพล และยุทโธปกรณ์ของหน่วยต่าง ๆ ที่ขึ้นปฏิบัติภารกิจไปยังที่หมายให้ทันตามเวลาที่กำหนด และเกิดความปลอดภัย โดยมีภารกิจ บังคับบัญชา วางแผน ประสานงาน อำนาจการและกำกับดูแลในเรื่องกำลังพล การฝึกศึกษา การส่งกำลังบำรุง เช่น อำนาจการและดำเนินงานเกี่ยวกับการขนส่งทางถนนและทางน้ำในแผ่นดินให้กับหน่วยต่างๆในกองทัพบก ประสานงาน และกำกับดูแลเกี่ยวกับการขนส่งทางถนนและทางน้ำในแผ่นดินให้กับหน่วยขนส่งตามท้องถิ่นต่างๆ

เป็นที่ทราบกันว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคม เมื่ออยู่รวมกันเป็นหมู่มนุษย์ ปัญหาทั้งหลายก็ย่อมไม่เกิด หรือมีแต่ก็น้อย ไม่สู้ยากนักที่จะแก้ไขได้ แต่เมื่อมนุษย์มาอยู่รวมกันมากขึ้นปัญหาของสังคมก็มากขึ้น และมีความยุ่งยากที่จะแก้ปัญหานั้นได้ เมื่อเกิดปัญหาขึ้น และมีความยุ่งยากในการอยู่ร่วมกันเช่นนี้ สังคมจึงต้องมีข้อตกลงร่วมกัน เรียกว่าบัญญัติของสังคม ซึ่งหมายถึง กติกา และระเบียบของสังคม เพื่อที่จะทำให้สังคมมีความสงบสุข มีระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม เพื่อควบคุมความประพฤติของคนให้อยู่ในกรอบเดียวกัน เพราะคนเราจะต้องอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขทั้งในหมู่มนุษย์และสัตว์เหล่าอื่น หากขาดสิ่งดังกล่าวคนก็ไม่อาจพัฒนาตนไปสู่คุณธรรมที่สูงกว่าได้ ดังที่ท่านกล่าวไว้ในหิโตปเทศว่า “คนและสัตว์เดรัจฉาน ย่อมมีการกิน การนอน การสืบพันธุ์ เสมอกัน แต่สิ่งที่ทำให้คนต่างจากสัตว์เดรัจฉานนั้นคือ ธรรม”^๑ และสิ่งที่จะนำคนให้เข้าถึงธรรมได้นั้นก็คือ ระเบียบกฎเกณฑ์ หรือทางพระพุทธศาสนาเรียกว่าศีล

^๑ เสฐียร โกเศศ, หิโตปเทศ, (พระนคร : อมรการพิมพ์, ๒๕๐๗), หน้า ๘.

ศีลเป็นข้อปฏิบัติขั้นพื้นฐานแรกของพระพุทธศาสนา หรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นข้อปฏิบัติของความเป็นคนก็ได้ เพราะฉะนั้น ศีล โดยเฉพาะศีลห้าจึงเป็นมนุษยธรรมเป็นธรรมของมนุษย์^๒ หมายความว่าคนเราจะเป็มนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น มิใช่ว่าจะเกิดมามีรูปร่างหน้าตาเป็นมนุษย์เท่านั้น จะต้องมีธรรมคือศีล ๕ สำหรับมนุษย์อีกด้วย มนุษยธรรม คือ ธรรมสำหรับมนุษย์ ได้แก่ เบญจศีล หรือนิจศีล คือ ศีล ๕ ข้อนั้น ศีลข้อที่ ๕ ของคฤหัสถ์ ได้แก่ เจตนาการงดเว้นจากการดื่มน้ำเมาคือสุราเมรัยและของเมาอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท นับว่าสำคัญมาก เพราะการดื่มสุราเมรัยและของเมาเป็เหตุเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท คนประมาทย่อมขาดสติ อันเป็เหตุให้กระทำ ความชั่วได้ง่ายกว่าคนทั่วไปดังพระพุทธเจ้า ตรัสไว้ว่า “ความไม่ประมาทเป็ทางแห่งความไม่ตาย ความประมาทเป็หนทางแห่งความตาย ผู้ไม่ประมาท ย่อมไม่ตาย ผู้ประมาทเหมือนคนที่ตายแล้ว”

การเสพสุราเมรัยและของเมาณนั้น ได้แก่ เจตนาที่เป็เหตุแห่งการดื่มสุราเมรัยและของเมา สุราพานี้ พระพุทธองค์ทรงบัญญัติให้เป็ศีลข้อหนึ่งในจำนวนศีล ๕ และได้ทรงแสดงโทษของการดื่มสุราและเมรัยไว้ในอังคุตตรนิกายบาลีว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย การดื่มสุราและเมรัยนี้เมื่อดื่มประจำ บ่อยครั้งจนเป็นิสัยย่อมส่งผลให้บังเกิดในนรก กำเนิดเดรัจฉาน เปรดวิสัย อนึ่งโทษของการดื่มสุราและเมรัยอย่างเบาทที่สุดนั้นคือ เมื่อมีโอกาศได้เกิดเป็มนุษย์แล้ว เขาเหมือนกับคนบ้า”

นอกจากนี้แล้ว การดื่มสุราและเมรัย ในทางพระพุทธศาสนาจัดว่าเป็มลทินความเศร้าหมองของการประพฤติพรหมจรรย์ ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสถึงความเศร้าหมองของสมณะไว้ ๔ อย่างคือ

๑. เพราะการดื่มสุราและเมรัย
๒. เพราะการเสพเมถุนธรรม
๓. เพราะการยินดีรับทองและเงิน
๔. เพราะการเลี้ยงชีพในทางที่ผิด

ตามหลักพระพุทธศาสนา คำสอนทั้งหมดเป็ระบบการปฏิบัติ เพราะเหตุที่คำสอนเป็สังฆธรรมคือเกิดจากประสบการณ์จริง หรือการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า คำสอนจะให้ผลอย่างแท้จริงเฉพาะผู้ที่นำไปปฏิบัติเท่านั้น ศีลก็อยู่ในลักษณะเดียวกัน แม้ว่าจะเป็คำสอนระดับพื้นฐาน แต่ถ้าคนนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้องแล้ว จะมีความสัมพันธ์กับระบบอื่น ๆ และพัฒนาขึ้นไปจนถึงระดับสูงสุด ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า “ศีลเป็อย่างนี้ สมาธิเป็อย่างนี้ ปัญญาเป็อย่างนี้ สมาธิที่

^๒ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก, มนุษยธรรม, (กรุงเทพมหานคร : ชวนการพิมพ์, ๒๕๓๓), หน้า ๒.

คืออบรมแล้ว ย่อมมีผลมาก มีอานิสงส์มาก ปัญญาที่สมาธิอบรมแล้ว ย่อมมีผลมาก มีอานิสงส์มาก จิตที่ปัญญาบ่มแล้ว ย่อมหลุดพ้นจากอาสวะโดยสิ้นเชิง คือ จากกามาสวะ ภวาสวะ และอวิชชา สวะ”^๑

จากพระพุทธพจน์ข้างต้นนี้ จะเห็นได้ชัดเจนว่า ศีลมีความสำคัญยิ่งที่จะเป็นตัวเชื่อมโยง ในการพัฒนาคนให้เข้าถึงคุณธรรมทุกระดับ จนถึงจุดหมายระดับสูงสุดทางพระพุทธศาสนาดังกล่าว

การดื่มสุรา เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีมาคู่กับอารยธรรมของมนุษย์ ในอดีตนั้นการดื่มสุราอาจกล่าวได้ว่า เกิดจากอิทธิพลจากลัทธิความเชื่อ ในรูปแบบของพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และพิธีกรรมทางสังคมที่ใช้สุราเป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงของบุคคล ตลอดถึงการดื่มสุราในฐานะที่เป็นยา เช่นเดียวกันเมื่อกล่าวถึงการดื่มสุราในสังคมไทยนั้น มีหลักฐานว่า มีมาตั้งโบราณส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากลัทธิความเชื่อในการนับถือผี และพราหมณ์ ก่อนอาณาจักรสุโขทัย ซึ่งมีพัฒนาการการดื่มการผลิดอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

คนไทยมีการบริโภคแอลกอฮอล์มาช้านานแล้ว โดยมักดื่มในเทศกาลและวาระต่างๆ และมีความเชื่อเรื่องการดื่มเพื่อสุขภาพ เช่น ยาแดง โดยเอายามาผสมหรือคองกับสุรา เชื่อว่าช่วย บำรุงร่างกาย บำรุงโลหิต รักษาอาการปวดเมื่อย ทำให้เจริญอาหาร ความจริงแล้วส่วนผสมของ แอลกอฮอล์ในยาแดงนั้นมีค่อนข้างสูง ดังนั้น การดื่มยาแดงก็คือ การดื่มสุรานั่นเอง นอกจากนี้ ในบางครั้งจะพบทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในลักษณะที่ส่งเสริมการดื่ม โดยไม่รู้ตัว เช่น การวางขวดสุราไว้ในห้องรับแขกตามบ้าน ในงานเลี้ยงสังสรรค์หรืองานฉลองตาม ประเพณีต่างๆมักจะพบเห็นการดื่มสุรากันเป็นเรื่องปกติ ปัญหาสำคัญของการบริโภคสุรา คือ ปัญหาด้านสุขภาพ โดยเครื่องดื่มสุราก็ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ มากกว่า ๖๐ ชนิด เช่น มะเร็งตับ โรคหัวใจและหลอดเลือด ความดันโลหิตสูง เป็นต้น และเป็นปัจจัยเสี่ยงสุขภาพอันดับ ๓ ของคนไทย รองจากเพศสัมพันธ์ไม่ปลอดภัย และการบริโภคยาสูบ นอกจากนี้ จากสถิติการตายของคนไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีสาเหตุจากโรคมะเร็งเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งมะเร็งที่พบบ่อยมากที่สุด คือ มะเร็งตับและท่อน้ำดี รองลงมาคือมะเร็งปอดและหลอดลม อันมีสาเหตุหลักมาจากการดื่มสุราและสูบบุหรี่ของคนไทยนั่นเอง

หากแต่พิจารณาตามทัศนะของพระพุทธศาสนาแล้ว การดื่มสุรา โดยมากมักแสดงท่าที ต่อการดื่มสุราในเชิงนิเสธ (Negative) การดื่มสุรา ถือเป็นการละเมิดจริยธรรมขั้นพื้นฐานของสังคม พร้อมกันนั้น ก็ได้วางข้อห้ามและแสดงโทษเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้อย่างหนักแน่น ซึ่งพระพุทธองค์ได้แสดงโทษของการดื่มสุราไว้ ๖ ประการ ได้แก่ สิ้นเปลืองทรัพย์โดยเปล่าประโยชน์ ก่อการทะเลาะวิวาท เป็นบ่อเกิดของโรคต่างๆ เป็นที่นินทาของคนทั่วไป ปราศจากความละเอียด และเป็นการบั่น

^๑ ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๑๔๒/๗๓.

ทอนกำลังสติปัญญา^๔ การดื่มสุราจึงเป็นอบายมุขที่เป็นหนทางแห่งความหายนะที่มนุษย์ไม่ควรเข้าไปเกี่ยวข้องกับด้วย

ดังนั้นหากจะพิจารณาจากหลักพุทธจริยธรรมในเชิงสัมพันธ์กับผลของสุราในเชิงคุณค่าทางสังคมปัจจุบัน พุทธจริยธรรมมีทำที่ดังกล่าวในเชิงนิเสธจริงหรือไม่ พระพุทธองค์ทรงวางแนวทางให้เหล่าสาวกปฏิบัติ ซึ่งเป็นแนวทางต่อการแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้อย่างไร และหากกล่าวถึงบริบทในสังคมไทย “พระพุทธศาสนา” ในฐานะที่เป็นสถาบันหลักสถาบันหนึ่งในสังคม ซึ่งมีศักยภาพมากพอที่จะกำหนดทิศทางของสังคมได้ จะวางทำที่ต่อสถานการณ์ปัจจุบันอย่างไร แนวคิดแห่งพุทธจริยธรรมจะให้คำตอบแก้ปัญหาเหล่านี้ได้อย่างไร เราทุกคนในฐานะสมาชิกขององค์กรพระพุทธศาสนาล้วนแต่ต้องมีส่วนตอบแก้ทั้งสิ้น

จากปัญหาและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะกำลังพลของกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ของทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ โดยสถานภาพของทหารต้องมีวินัย และในฐานะที่เป็นชาวพุทธ ซึ่งเป็นปัญหาที่น่าสนใจการดื่มสุราไม่เพียงแต่ส่งผลต่อผู้ดื่มเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อคนใกล้ชิด ครอบครัว เพื่อนบ้าน ชุมชนอีกด้วย เกิดปัญหาทะเลาะเบาะแว้ง การใช้ความรุนแรงในครอบครัวทุบตีภรรยา ทำลายข้าวของในบ้าน เกิดอุบัติเหตุ การดื่มสุราในทุกงานเทศกาล ผลดังกล่าวชุมชนเองมีส่วนทั้งเป็นผู้สนับสนุนให้ปัญหาคงอยู่ และเป็นปัญหาที่ควรนำมาศึกษาวิเคราะห์ในเรื่อง ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มสุราของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

^๔ ที.ป.า. (ไทย) ๑๑/๒๔๔/๑๕๖.

๑.๓ ขอบเขตการวิจัย

๑.๓.๑ **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ แบ่งออกเป็น ๓ ด้านคือ

- ๑) ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา
- ๒) ปัจจัยทางด้านสังคม
- ๓) ปัจจัยการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา

๑.๓.๒ **ขอบเขตด้านเอกสาร** เป็นการศึกษาค้นคว้าจากคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถาฎีกา และตำราทางพระพุทธศาสนา ตลอดจนเอกสารทางวิชาการ เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับศีลข้อที่ ๕ แนวคิดเกี่ยวกับการดื่มสุรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาในการทำการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการทหารในสังกัดกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำนวน ๓๖๐ คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นข้าราชการทหารในสังกัดกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำนวน ๑๕๐ คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณตามสูตรของ Yamane และด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย การสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

๑.๓.๔ ขอบเขตด้านสถานที่

กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กรุงเทพมหานคร

๑.๓.๕ ขอบเขตด้านเวลา ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึง ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔

๑.๔ สมมติฐาน

ข้าราชการทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีเพศต่างกันมีปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ต่างกัน

ข้าราชการทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีอายุต่างกันมีปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ต่างกัน

ข้าราชการทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มียศทางราชการต่างกันมีปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ต่างกัน

ข้าราชการทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีอายุราชการต่างกันมีปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ต่างกัน

ข้าราชการทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดต่างกันมีปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ต่างกัน

ข้าราชการทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ต่างกัน

ข้าราชการทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีเงินเดือนต่างกันมีปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ต่างกัน

ข้าราชการทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีสถานที่พักอาศัยต่างกันมีปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ต่างกัน

๑.๕ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๕.๑ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของข้าราชการทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์มีพฤติกรรมอย่างไร

๑.๕.๒ เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของข้าราชการทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์มีอย่างไร

๑.๕.๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มสุราของข้าราชการทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์มีอย่างไร

๑.๖ คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ในงานวิจัยนี้มีการใช้คำที่มีความหมายเฉพาะดังต่อไปนี้

กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ หมายถึง หน่วยทหารหน่วยหนึ่งในกองทัพบกซึ่งเป็นหน่วยสนับสนุนทางทหาร มีภารกิจในงานด้านการขนส่งทางยุทธการเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายกำลังพลและยุทโธปกรณ์ของหน่วยต่าง ๆ ในกองทัพบก และมีที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

สุรา หมายถึง วัตถุทั้งหลาย หรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้ เช่นเดียวกับน้ำสุรา หรือซึ่งดื่มกินไม่ได้ แต่เมื่อได้ผสมกับน้ำ หรือของเหลวอย่างอื่นแล้วสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา (พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ.๒๔๕๑)

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด ความรู้สึกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

พฤติกรรมการดื่มสุรา หมายถึง การดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีกติกามารยาทและวาระต่างๆ และมีความเชื่อเรื่องการดื่มเพื่อสุขภาพ เช่น ชาดอง โดยเอายามาผสมหรือดองกับสุรา

ปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มสุรา หมายถึง ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ปัจจัยทางด้านสังคม ปัจจัยทางด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา

ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา หมายถึง การเลือกซื้อของบุคคลที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านจิตวิทยา ซึ่งประกอบ ๔ ปัจจัย นั่นคือ สิ่งจูงใจ การรับรู้ การเรียนรู้ ความเชื่อและทัศนคติ

ปัจจัยทางด้านสังคม หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งจะประกอบไปด้วยกลุ่มอ้างอิง ครอบครัว บทบาท และสถานะของผู้ซื้อ

ปัจจัยทางด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา หมายถึง กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสุรา

ศิลปะที่ ๕ หมายถึง การละเว้นการดื่มสุราอย่างเดียว

ละเมิด หมายถึง ล่วงเกิน ฝ่าฝืนศีลธรรม ประเพณีหรือกฎหมาย

อายุปัจจุบัน หมายถึง อายุตามปีปฏิทินของกำลังพลที่ปฏิบัติงานที่อยู่ในสังกัดกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ โดยนับจำนวนเต็ม นับจากวันที่กรอกแบบสอบถามการวิจัย และในกรณีที่เศษของอายุเกิน ๖ เดือน ให้คิดเป็น ๑ ปี

ยศทางราชการ หมายถึง ระดับชั้นฐานะทางทหารของแต่ละบุคคล ที่ได้รับการแต่งตั้งตามวิถยฐานะที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

ระยะเวลารับราชการทหาร หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของกำลังพลที่ปฏิบัติงานที่อยู่ในสังกัดกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์นับตั้งแต่บรรจุเข้ารับราชการที่กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์จนถึงปีที่ตอบแบบสอบถาม

วุฒิการศึกษา หมายถึง การศึกษาสูงสุดของกำลังพลที่ปฏิบัติงานที่อยู่ในสังกัดกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

สถานภาพการสมรส หมายถึง สถานภาพของกำลังพลที่ปฏิบัติงานที่อยู่ในสังกัดกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

รายได้ หมายถึง เงินเดือนที่องค์กรจัดให้แก่บุคลากรในรูปของเงินเดือนและค่าจ้างเพื่อเป็นการตอบแทนการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ได้ทราบถึงระดับพฤติกรรมละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

๑.๗.๒ ได้ทราบถึงปัจจัยที่ผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของข้าราชการทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

๑.๗.๓ ได้ทราบถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มสุราของข้าราชการทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษากรมทหารขนส่ง รักษาพระองค์ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ๒.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม
- ๒.๒ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการดื่มสุรา
- ๒.๓ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับศีลข้อที่ ๕
- ๒.๔ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์
- ๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม

พฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกมาเนื่องมาจากอิทธิพลของจริยธรรมนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะทางจิตใจของมนุษย์ เพราะจิตเป็นแกนกลางของจริยธรรม หากจิตมนุษย์ได้รับการพัฒนา ด้านจริยธรรม คุณธรรมให้ดีแล้ว การกระทำของมนุษย์ก็จะแสดงออกมาในสิ่งที่ดีงาม ส่วนที่ควรคำนึงถึงในการที่จะทำนายพฤติกรรมมนุษย์ ว่ามีปัจจัยพื้นฐานมาจากจริยธรรมหรือไม่ นั่นก็คือ ลักษณะสถานการณ์ของผู้กระทำหรือทำชั่วในขณะนั้น เอื้อต่อการทำความดีหรือความชั่วอย่างไรหรือไม่ เพราะมีรายงานการวิจัยกล่าวสรุปไว้ว่า “พฤติกรรมการทำดีทำชั่วของคนไทยขึ้นอยู่กับลักษณะของสถานการณ์เป็นส่วนใหญ่ คนจะโงงมากถ้าอยู่ในสถานการณ์ชั่วๆ ใจมากและไม่มีตัวแบบที่ทำความดี ส่วนวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นของไทยที่ศึกษาพบ ส่วนใหญ่มีลักษณะทางจิตใจที่จะมีพฤติกรรมที่ไม่ซื่อสัตย์ได้มาก”

กล่าวโดยทั่วไป พฤติกรรมของมนุษย์ทั้งภายนอกและพฤติกรรมภายใน จะมีความสัมพันธ์กัน โดยพฤติกรรมภายในจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอกเสียเป็นส่วนใหญ่ กล่าวอีกนัยหนึ่ง พฤติกรรมของมนุษย์ทั้งส่วนที่เป็นการกระทำทางกาย ทางวาจา หรือทางใจก็ตาม

ล้วนมีแรงจูงใจมาจากจิต ซึ่งเป็นพฤติกรรมภายใน โดยหลักการนี้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปทั้งนักปรัชญาตะวันตกและพระพุทธศาสนา นักปรัชญาตะวันตกกลุ่มจิตนิยม (Idealism) มีเพลโต (Plato, ๔๒๗-๓๔๗ B-C) เป็นต้น ถือว่าจิตเป็นผู้ใช้ร่างกายให้ดำเนินไปตามเจตจำนงของมัน ร่างกายเป็นสิ่งที่ถูกใช้ จิตเป็นผู้ใช้ ร่างกายอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของจิต การกระทำ พฤติกรรม รวมทั้งนิสัยใจคอของมนุษย์ จะเป็นอย่างไรก็แล้วแต่จิตจะสั่งหรือบันดาลให้เป็นไป^๑

จะเห็นได้ว่าจิตกับร่างกาย ซึ่งเป็นองค์ประกอบของชีวิต มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด จิต ร่างกายมีธรรมชาติไม่รู้อารมณ์ ส่วนจิตมีธรรมชาติรับรู้อารมณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจต่างก็อาศัยซึ่งกันและกัน มีผลเสมอกันตามเหตุปัจจัย^๒

ดังนั้น พฤติกรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์เราแสดงออกมา ทั้งที่เป็นพฤติกรรมในทางบวกทั้งในทางลบ ย่อมเกิดขึ้นได้กับทุกคนในทุกเวลาและทุกสถานการณ์ และถือว่าเป็นธรรมชาติของการแสดงออกมาทางกาย ทางวาจาโดยมีจิตเป็นผู้คอยกำกับให้พฤติกรรมเหล่านั้นเป็นไปในทางที่จิตปรารถนา เมื่อมนุษย์มีองค์ประกอบคือร่างกายและจิตใจ ย่อมมีการกระทำ การแสดงออก การเคลื่อนไหว การเปลี่ยนแปลงอิริยาบถ และอาการเหล่านั้นถือว่าเป็นธรรมชาติพฤติกรรมของมนุษย์

๒.๑.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมทั่วไป

๒.๑.๑.๑ ความหมายของพฤติกรรม

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “พฤติกรรม” ไว้ดังนี้

ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต กล่าวว่า พฤติกรรม (Behavior) หมายถึงสิ่งที่บุคคลกระทำ แสดงออก ตอบสนองหรือโต้ตอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ ได้ยิน อีกทั้งวัดได้ตรงกัน ด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัย ไม่ว่าจะการแสดงออกหรือการตอบสนองนั้นจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกร่างกายก็ตาม เช่น การร้องไห้ การกิน การวิ่ง การข้าง การอ่านหนังสือ การเต้นของชีพจร การเต้นของหัวใจ การกระตุกของกล้ามเนื้อ เป็นต้น^๓

^๑ร.ศ.ดร.สุจิตรา (อ่อนค้อม) ธรรัตน์, **ปรัชญาเบื้องต้น**, (กรุงเทพมหานคร : อักษราพิพัฒน์, ๒๕๔๐), หน้า ๒๘.

^๒ดูรายละเอียดใน ศ.ดร.วิทย์ วิศทเวทย์, **ปรัชญาทั่วไป**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๕, (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๔๒), หน้า ๕๖ - ๖๓.

^๓ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, **การปรับพฤติกรรม**, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๖), หน้า ๒.

เดวิดออฟ (Lida L. David off.) ได้ให้ความหมายไว้แบบกว้าง ๆ ว่า พฤติกรรม คือสิ่งที่มนุษย์และสัตว์กระทำกัน^๕

พรรณราย ทรัพย์ประภา ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม (Behavior) คือ การกระทำใดๆ ก็ตามซึ่งสามารถสังเกตได้โดยบุคคลอื่น หรือ โดยการใช้เครื่องมือ พฤติกรรมมิได้หมายความว่าเฉพาะแต่เพียงการแสดงออกทางด้านร่างกายภายนอกเท่านั้น ยังรวมไปถึงการกระทำหรือกิจกรรมภายในความรู้สึกของบุคคลด้วย^๕

ประสาน – ทิพวรรณ หอมพุด ได้ให้ความหมายของคำว่า “พฤติกรรม” ไว้ดังนี้

๑. การกระทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสิ่งมีชีวิตและบุคคลอื่นสามารถสังเกตเห็นได้จากการกระทำกิจกรรมเหล่านั้น ซึ่งมีทั้งทางดีและทางไม่ดี เช่น การหัวเราะ การร้องไห้เสียใจ การออกกำลังกาย เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นผลจากกระบวนการทางจิตวิทยา ได้แก่ การจูงใจ การเรียนรู้ การจำ การลืม และความรู้สึกนึกคิด เป็นต้น

๒. กระบวนการต่าง ๆ ของบุคคลที่ปฏิบัติต่อสภาพแวดล้อมของบุคคลเหล่านั้นออกมาในรูปของการกระทำ หรือการแสดงออกของมนุษย์ โดยมีวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งอยู่ภายใต้กลไกของความรู้สึกนึกคิดของตนเองมนุษย์ทุกคนจะมีกระบวนการของพฤติกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ทุกคนจะมีความต้องการและมีสาเหตุจูงใจเป็นของตนเองอยู่ตลอดเวลา และสามารถตัดสินใจที่จะทำการต่าง ๆ ด้วยความรู้สึกนึกคิดเป็นของตนเอง สิ่งปรากฏออกมาเป็นพฤติกรรมของมนุษย์^๖

รองศาสตราจารย์ ดร. กัญญา สุวรรณแสง ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม คือ กิริยาอาการ บทบาท ลีลา ท่าทาง การประพฤติ ปฏิบัติ การกระทำที่แสดงออกให้ปรากฏสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสทางใดทางหนึ่งใน ๕ ทวาร คือ โสตสัมผัส จักขุสัมผัส ชิวหาสัมผัสฆานสัมผัส และทางผิวหนัง หรือมีจะนั้นก็สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือ^๗

^๕Lida L. David off, **Introduction to Psychology**, (New York : McGraw – Hill Book Company, 1987), p.7

^๕พรรณราย ทรัพย์ประภา, **จิตวิทยาอุตสาหกรรม**, (กรุงเทพมหานคร : โอเคียนสโตร์, ๒๕๒๕), หน้า ๒.

^๖ประสาน – ทิพวรรณ หอมพุด, **จิตวิทยาทั่วไป**, (กรุงเทพมหานคร : พิเศษการพิมพ์, ๒๕๓๗), หน้า ๗๓-๗๔.

^๗ รศ. ดร. กัญญา สุวรรณแสง, **จิตวิทยาทั่วไป**, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : อักษรพิทยา, ๒๕๔๒), หน้า ๘๒.

ราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า^๕

สร้อยตระกูล (ดิทยานนท์) อรรถมานะ ได้อธิบายความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า พฤติกรรม (behavior) นั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นการกระทำหรืออาการที่แสดงออกของบุคคล (Action) ทั้งนี้รวมถึงการงดเว้นการกระทำด้วย (Inaction) นอกจากนั้นการตัดสินใจที่รู้สึกได้ของบุคคล กลุ่มหรือองค์กร หรือการกระทำที่ซ่อนเร้นแต่พร้อมที่จะแสดงออก อาทิ การมีความคิดริเริ่ม ก็นับเป็นการกระทำเช่นกัน ดังนั้น คำว่า “พฤติกรรม” จึงรวมถึงสิ่งที่บุคคล กลุ่มหรือองค์กรประพฤติปฏิบัติ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เปิดเผย (Overt behavior) และยังรวมถึงพฤติกรรมที่ยังไม่แสดงออกหรือพฤติกรรมซ่อนเร้น (Covert behavior) ทั้งนี้รวมถึงกระบวนการภายในอื่น ๆ ได้แก่ ความคิด ความรู้สึก ทักษะ เป็นต้น นอกจากนั้น ยังรวมถึงการงดเว้นการกระทำ หรือการไม่แสดงออกทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจอีกด้วย^๕

สรุปว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกปฏิกิริยาต่างๆ ของมนุษย์ที่ปรากฏออกมาทางทวารทั้ง ๓ ซึ่งบุคคลอื่นสามารถสังเกตเห็นได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง ๕ และไม่สามารถสังเกตเห็นได้ โดยการกระทำนั้นมีทั้งดีและไม่ดี อันเป็นผลมาจากการตอบสนองความรู้สึกที่มีต่อสิ่งเร้าที่เข้ามากระตุ้น

๒.๑.๑.๒ ประเภทของพฤติกรรม

การศึกษาพฤติกรรมยุคปัจจุบัน ไม่เน้นการแบ่งประเภทของพฤติกรรมนัก แต่ในที่นี่ได้พิจารณาเห็นว่า การแบ่งประเภทของพฤติกรรมจะช่วยให้เข้าใจแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมได้ง่ายขึ้น ซึ่งนักจิตวิทยานิยมแบ่งพฤติกรรมได้เป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑) พฤติกรรมภายนอก (overt behavior) เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้โดยชัดเจนแยกได้อีกเป็น ๒ ชนิดคือ

๑.๑) พฤติกรรมที่สังเกตได้โดยไม่ต้องใช้เครื่องมือช่วย เช่น การพูด การหัวเราะ การร้องไห้ การเคลื่อนไหวของร่างกาย หรือแม้แต่การเต้นของหัวใจ ซึ่งผู้อื่นสังเกตได้โดยอาศัยประสาทสัมผัส

^๕ราชบัณฑิตยสถาน,พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๒๕, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๓๘), หน้า ๕๘๐.

^๕สร้อยตระกูล (ดิทยานนท์) อรรถมานะ, พฤติกรรมองค์การทฤษฎีและการประยุกต์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๑), หน้า ๑๓-๑๔.

๑.๒) พฤติกรรมที่ต้องใช้เครื่องมือหรือการวิเคราะห์เชิงวิทยาศาสตร์ เช่น การเปลี่ยนแปลงของสารเคมีหรือปริมาณน้ำตาลในกระแสเลือด การทำงานของกระเพาะอาหาร และ ลำไส้ ซึ่งไม่สามารถสังเกตได้ด้วยตาเปล่าหรือประสาทสัมผัสเปล่า

๒) พฤติกรรมภายในหรือ “ความในใจ” (covert behavior) เป็นพฤติกรรมที่เจ้าตัวเท่า นั้นจึงจะรู้ดี ถ้าไม่บอกใคร ไม่แสดงออกก็ไม่มีใครรู้ได้ดี เช่น การจำ การรับรู้ การเข้าใจ การได้กลิ่น การได้ยิน การฝัน การหิว การโกรธ ความคิด การตัดสินใจ เจตคติ จินตนาการ พฤติกรรมเหล่านี้ อาจมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกาย เช่น ขณะใช้ความคิด คลื่นสมองทำงานมาก หรือขณะโกรธปริมาณน้ำตาลในกระแสเลือดมีมาก ซึ่งวัดได้โดยเครื่องมือ แต่ก็ไม่มีใครรู้ละเอียดลงไปได้ว่าเขาคิดอะไร หรือ เขารู้สึกอย่างไร คนรู้ละเอียดคือเจ้าของพฤติกรรมนั้น

พฤติกรรมภายนอกและพฤติกรรมภายในมีความสัมพันธ์กัน โดยพฤติกรรมภายในเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอก เช่น คนเราข่มขู่หรือข่มแสดงกิริยาโดยสอดคล้องกับความรูสึกนึกคิดภายใน ถ้าต้องการศึกษาให้เข้าใจเกี่ยวกับ “จิตใจ” หรือพฤติกรรมภายในของ คน ก็ต้องศึกษาจากส่วนที่สัมผัสได้ชัดแจ้งคือพฤติกรรมภายนอก ซึ่งเป็นแนวทางสู่ความเข้าใจ พฤติกรรมที่เป็นความในใจและการจะเข้าใจพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์แสดงออกอันเป็นพฤติกรรม ภายนอกเราก็ต้องศึกษาให้เข้าใจธรรมชาติของการคิด การตัดสินใจ การรับรู้ การรู้สึก ฯลฯ ซึ่งเป็น พฤติกรรมภายใน

การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม ซึ่งจะมีทั้งพฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายใน พฤติกรรมที่เป็นเรื่องของธรรมชาติสรีระ ซึ่งมักเรียกกันว่า “พฤติกรรมแบบเครื่องจักร” และ พฤติกรรมที่เป็นเรื่องของประสบการณ์ ซึ่งมักเรียกกันว่า “พฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย” แต่โดยทั่วไปแล้วมักเน้นการศึกษาเฉพาะพฤติกรรมที่เกิดเนื่องจากประสบการณ์เท่านั้น ซึ่งพฤติกรรมนั้น ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามระยะเวลาที่ผ่านไปตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และสำหรับการ ศึกษาพฤติกรรมเพื่อการพัฒนาตนนั้น มุ่งเน้นการพัฒนาจิต ความคิด หรือพฤติกรรมภายใน เป็นลำดับแรก เนื่องจากพฤติกรรมภายในเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอก หากคิดดีการปฏิบัติก็ มักดีด้วย

ฟรอยด์ เป็นนักจิตวิทยาที่มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการเกิดพฤติกรรม โดยศึกษาถึงสิ่งเร้าหรือ แรงผลักดันที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม โดยได้แบ่งแรงผลักดันที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ ของ มนุษย์ ๒ ประเภท คือ

๑. สัญชาตญาณในการดำรงชีวิต (Life Instinct)

๒. สัญชาตญาณเกี่ยวกับความตาย (Death Instinct)^{๑๑}

ประการแรก หมายถึง สัญชาตญาณทางเพศเป็นหลักสำคัญ รวมทั้งสัญชาตญาณในการตอบสนองความต้องการทางร่างกาย อันทำให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ อาทิ ความหิวและความกระหาย ซึ่งทั้งหมดนี้ทำให้ชีวิตของบุคคลอยู่รอด และสามารถดำรงพันธุ์สืบต่อไปได้

ประเภทหลัง หมายถึง สัญชาตญาณในอันที่จะดับสังขาร และจบลงด้วยความตายอย่างสงบในที่สุด

เมื่อฟรอยด์มีประสบการณ์มากขึ้น ฟรอยด์พบว่า การแบ่งโครงสร้างของจิตใจเป็นระบบดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ไม่สู้จะมีประโยชน์เท่าใดในทางปฏิบัติ ในปี ค.ศ. ๑๙๒๓ ฟรอยด์จึงทบทวนและตั้งทฤษฎีของโครงสร้างของจิตใจขึ้นใหม่ โดยให้ชื่อว่า “Structural Hypothesis or Theory” ตามทฤษฎีใหม่นี้ ฟรอยด์แบ่ง “Structure” ของจิตใจอันเป็นบ่อเกิดแห่งพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ ๓ ประเภท ดังนี้

๑. Id หมายถึงแรงผลักดันของจิตใจคือ Drive หรือ Instinctual Drive คือ โครงสร้างของจิตส่วนดั้งเดิมที่ปราศจากการขัดเกลาใด ๆ ทั้งสิ้น เมื่อมีผลต่อพฤติกรรมก็จะแสดงออกมาอย่างหยาบ ๆ ซึ่งประกอบด้วยสัญชาตญาณ หรือแรงขับโดยกำเนิด ในช่วงที่เป็นทารกแรงขับเหล่านี้ยังกระจัดกระจาย และปราศจากจุดหมายปลายทาง บทบาทของโครงสร้างส่วนนี้ต่อบุคลิกภาพในช่วงวัยทารกจึงมีน้อยมาก ต่อเมื่อทารกเติบโตขึ้น พลังที่กระจัดกระจายอยู่ก็เริ่มปรากฏออกมา ซึ่งเป็นการเริ่มตัวของโครงสร้างของบุคลิกภาพ

๒. Ego หมายถึง ส่วนที่ทำหน้าที่ปรับตัวหรือผสมผสานความต้องการของ Id กับสิ่งแวดล้อมภายนอก (Environment) เมื่อส่งผลต่อพฤติกรรมก็จะแสดงออกมาในรูปที่เหมาะสมตามสถานการณ์มากขึ้น เพราะโครงสร้างประเภทนี้ได้ถูกกลั่นกรองแล้ว

๓. Superego หมายถึงส่วนที่เป็นศีลธรรม มโนธรรม คำสั่งสอน และกฎเกณฑ์ หรือกฎหมายต่าง ๆ เมื่อส่งผลต่อพฤติกรรมจะแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมของปัญญาชนทั้งหลาย เป็นไปด้วยรอบคอบ

ตามความคิดของฟรอยด์ Id หรือ Drive นั้น มีติดตัวเราทุกคนมาตั้งแต่เกิด ส่วน Ego และ Superego มีการพัฒนาและเจริญเติบโตขึ้นมาในภายหลัง Ego เป็นพัฒนาการของ Id ที่เกิดจากการปรับตัวให้สอดคล้องกับความเป็นจริงภายนอก^{๑๒}

^{๑๑}รศ. นพมาศ อึ้งพระ (ธีรเวคิน), ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๖), หน้า ๒๖-๒๗.

ฟรอยด์ให้ความเห็นว่า ในทารกแรกเกิดนั้น ภายในโครงสร้างของจิตเต็มไปด้วย Id ส่วน Ego และ Superego นั้นได้ค่อย ๆ แยกตัวออกมาจาก Id และพัฒนาตัวเองขึ้นมาภายหลังตามวัย ยิ่งโตขึ้นเท่าไรพฤติกรรมที่แสดงไปในทางที่มี Ego และ Superego มากขึ้นตามลำดับ ฉะนั้นหน้าที่สำคัญของ Ego และ Superego ก็คือ การเรียนรู้และรับรู้ด้วยความคิดและเหตุผล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการควบคุมแรงกระตุ้นของสัญชาตญาณ เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้น และช่วยกำหนดว่าแรงขับใดควรได้รับการตอบสนองเพียงใดและด้วยวิธีใด ดังนั้น โดยเฉพาะในส่วนของ Ego จึงทำหน้าที่ทำความเข้าใจกับสภาพความจริงแห่งชีวิต เพื่อจะได้ควบคุมการแสดงออกของ Id ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมถูกต้อง นอกจากนี้ Ego ยังมีหน้าที่สะกดกลั้นและยับยั้งการระบายออกของ Id ที่อาจทำอันตรายต่อตนเองด้วย ทั้งนี้โดยเปลี่ยนรูปแบบการแสดงของพฤติกรรมให้เป็นไปในลักษณะที่ปลอดภัย ซึ่งเรียกชื่อว่า Defense Mechanism^{๑๒}

ตามแนวคิดของฟรอยด์ Ego มีหน้าที่หลักหรือหน้าที่สำคัญคือ ใ้บุคคลนั้นปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในผู้ใหญ่ หน้าที่ดังกล่าวนี้ประกอบด้วยปรากฏการณ์และพฤติกรรมหลายอย่าง เช่น การตอบสนองต่อความต้องการต่าง ๆ ของร่างกายและจิตใจ ตลอดจนจนถึงนิสัยใจคอ ระเบียบข้อบังคับของสังคม ความอยากรู้อยากเห็น ความรักสวยรักงาม ความสนใจในศิลปะต่าง ๆ และอื่น ๆ อีกมาก ส่วนในเด็กเล็ก ๆ นั้น ในตอนแรกเด็กจะไม่สนใจสิ่งแวดล้อมเลย เด็กจะเรียกร้องเอาแต่สิ่งที่ต้องการเพียงอย่างเดียว

พูดอีกอย่างหนึ่งว่า เด็กจะให้ความสนใจสิ่งแวดล้อม ในฐานะที่เป็นผู้คอยตอบสนองความต้องการของเด็กซึ่งมาจาก Id เท่านั้น นอกจากนี้เด็กก็จะเรียนรู้ด้วยตนเองในระยะต่อ ๆ มาว่า สิ่งแวดล้อมนั้น นอกจากจะให้การตอบสนองต่อความต้องการของเด็กแล้ว บางครั้งก็อาจจะลงโทษเด็กด้วย เช่น ทำให้รู้สึกเจ็บปวด ไม่สบายต่าง ๆ เป็นต้น เด็กจะต้องเรียนรู้วิธีการหลีกเลี่ยงสิ่งเหล่านี้ด้วย สรุปความว่า เด็กสนใจสิ่งแวดล้อมในฐานะที่เป็นเครื่องตอบสนองความต้องการของ Id โครงสร้างของจิตใจของเด็กในการแสวงหาการตอบสนองนี้ คือ สิ่งที่เราเรียกว่า Ego และ Ego นี้เองคือผู้ตอบสนองความต้องการของ Id

ถ้าดูผิวเผินจะเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่าง Ego และ Id น่าจะเป็นไปโดยราบรื่นแต่จากประสบการณ์ในการรักษาผู้ป่วยจิตเวชพบว่า มักจะมีการขัดแย้งระหว่าง Ego กับ Id เสมอ นักจิตวิเคราะห์ถือว่าความขัดแย้งระหว่าง Id กับ Ego เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดโรคประสาท

^{๑๑}M.W. Padmasiri De Silva, **Buddhist and Freudian Psychology**,(Colombo, Sri Lanka : Lake House Investments Ltd, 1972), p. 111.

^{๑๒}มีผู้แปลเป็นภาษาไทยว่า กลวิธีกันตน อังโน นิภา นิชายน, **การปรับตัวและบุคลิกภาพ: จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต**, หน้า ๕๘.

(Neurosis) ความขัดแย้งระหว่าง Id กับ Ego เริ่มขึ้นตั้งแต่เมื่อใดนั้น เรายังไม่ทราบแน่ชัด สิ่งที่ทราบก็คือ Ego จะต้องเจริญเติบโตหรือพัฒนาขึ้นตามสมควรก่อน จึงจะมีความขัดแย้งเกิดขึ้น และเมื่อมีการเกิดความขัดแย้งเกิดขึ้นก็ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ตามมา^{๑๓}

การพัฒนาของ Ego พร้อมทั้งหน้าที่ที่กระทำต่อสิ่งแวดล้อมภายนอกตัวเด็กนั้นมีความสำคัญมากตั้งแต่แรกเกิด หน้าที่อันแรกคือ การควบคุมการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อต่าง ๆ เรียกว่า Motor Control หน้าที่อันที่สองก็คือการเรียนรู้ความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นหรือ Sensory Perception เพื่อที่จะบอกให้ทราบถึงสภาวะของสิ่งแวดล้อม หน้าที่ลำดับที่สาม คือ ความทรงจำต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยให้ตัดสินใจถูกต้องต่อเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม เด็กนั้นจะเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีต ว่าควรจะทำอย่างไรจึงจะได้ผลดีที่สุด ถ้ายังจำอดีตได้มาก ก็จะมีความสามารถในการตัดสินใจกับเหตุการณ์ในปัจจุบันและอนาคตได้ดียิ่งขึ้น เราพบว่าความทรงจำในระยะแรกนี้ ได้แก่ความทรงจำในการตอบสนองต่อความต้องการของ Id หรือ Instinctual Gratification^{๑๔}

หน้าที่ทั้งหมดของ Ego ไม่ว่าจะเป็นการควบคุมการเคลื่อนไหว การรับความรู้สึก ความทรงจำ อารมณ์และความคิด จะเริ่มต้นพัฒนาอย่างช้า ๆ เมื่อเด็กทารกเจริญเติบโตขึ้น สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเหล่านี้อาจแบ่งได้เป็น ๒ พวก พวกแรกคือ การเจริญเติบโตของร่างกายรวมทั้งสมองของเด็ก พวกที่สองคือประสบการณ์ที่เด็กได้รับในขณะที่เจริญเติบโตหรือพัฒนา ในตอนนี้จะขอกล่าวถึงการเจริญเติบโตของร่างกายและสมองก่อน

การเจริญเติบโตทางร่างกายนั้น เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาหรือเจริญเติบโตของหน้าที่ต่าง ๆ ของ Ego ตัวอย่างเช่น เด็กจะไม่สามารถบังคับและควบคุมการเคลื่อนไหวหรือการทำงานของกล้ามเนื้อได้ จนกว่าระบบประสาทจะเจริญเติบโตเต็มที่ การรับรู้บางอย่าง เช่น การเห็นภาพ เป็นต้น ก็ย่อมอาศัยการเจริญเติบโตของกล้ามเนื้อลูกตาและระบบประสาทที่เกี่ยวข้อง ถ้าการเจริญเติบโตทางร่างกายเป็นปกติ ก็จะทำให้การพัฒนาหรือการเจริญเติบโต หรือตัดตอนการพัฒนา ดังกล่าวแล้วด้วย พรอยด์ได้ให้ความสนใจในเรื่องประสบการณ์ของเด็กมาก

ประสบการณ์อันต่อมาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาหน้าที่ของ Ego คือ ขบวนการที่เรียกว่า "Identification" คือ การเลียนแบบ เอาอย่างและทำตัวให้เหมือนกับบุคคลและสิ่งแวดล้อมภายนอก การเลียนแบบ เอาอย่าง และทำตัวให้เหมือนนี้ เด็กจะทำดังกล่าวกับผู้ใกล้ชิดและมีความสำคัญต่อเด็ก โดยมากมักจะเลียนแบบ เอาอย่าง และทำตัวให้เหมือนในทางพฤติกรรมและ

^{๑๓}M.W. Padmasiri De Silva, **Buddhist and Freudian Psychology**,(Colombo, Sri Lanka : Lake House Investments Ltd, 1972), p. 111.

^{๑๔}Ibid., p.135.

ความคิดของผู้ใกล้ชิด ทั้งนี้อาจเลียนแบบทั้งหมด หรือเลียนแบบความคิดและพฤติกรรมบางอย่างเท่านั้นก็ได้ ฝรอยด์ได้เน้นความสำคัญของ Identification ในวัยเด็กนี้มาก เพราะถือว่าเป็นรากฐานในการสร้างมนุษย์สัมพันธ์ต่อไปในอนาคต เราจะสังเกตเห็นขบวนการ Identification ได้ในเด็กอายุราวหกเดือนขึ้นไป เด็กในวัยนี้จะเลียนแบบการยิ้ม ในเมื่อผู้ใหญ่ยิ้มให้ พยายามเปล่งเสียงพูดตามที่ผู้ใหญ่พูดกับเด็ก เป็นต้น

เมื่อเด็กพัฒนาเติบโตขึ้นการเลียนแบบก็จะมากขึ้น ตัวอย่างที่เห็นชัดก็คือการใช้ภาษาพูด จริงอยู่การที่เด็กจะพูดได้นั้น ต้องอาศัยการเจริญเติบโตของกล้ามเนื้อและระบบประสาทที่เกี่ยวข้องกับการพูด แต่ถึงกระนั้นก็ตาม วิธีที่เด็กเรียนพูดนั้นอาศัยการเลียนแบบแท้ ๆ ในระยะแรก ๆ เด็กจะเริ่มเลียนคำพูดที่ผู้ใหญ่พูดกับเด็ก ต่อมาเด็กจะเลียนวิธีการออกเสียงสูงต่ำ การใช้ระดับเสียง การเปล่งเสียง การใช้สำนวนโวหาร เช่นเดียวกับที่ผู้ใหญ่ที่เลี้ยงดูเด็กมาใช้อย่างในประเทศไทย มีการใช้ภาษาท้องถิ่นต่างกันไประหว่างภาคต่าง ๆ ของประเทศ ข้อที่น่าสังเกตก็คือภาษาท้องถิ่น เช่น ภาคเหนือ เป็นต้น ถ้าไม่ได้เกิดหรือเจริญเติบโตในภาคเหนือแล้ว ก็ยากที่พฤติกรรมทางด้านกายภาพ รวมไปถึงการพูดจะให้เหมือนคนภาคเหนือได้

นอกจากนี้การแสดงกิริยาท่าทาง การสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ การแต่งตัว งานอดิเรก การแสดงออกทางอารมณ์ ก็ได้มาจากการเลียนแบบแทบทั้งสิ้น ในภาษาไทยเราก็มีคำพูดสำนวนหนึ่งซึ่งแสดงการเลียนแบบนี้ว่า “สำเนียงบอกภาษา กิริยาบอกสกุล” หรือ “ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น”

ความสามารถในการที่ Ego ทำหน้าที่เลียนแบบ เอาอย่าง และทำตัวให้เหมือนนี้เป็นเรื่องปกติธรรมดาของคนเรา และเป็นสิ่งจำเป็นในวัยเด็กทารกมาก ถ้าไม่สามารถทำได้ จะเป็นอุปสรรคต่อการสร้างมนุษย์สัมพันธ์ในวัยต่อ ๆ มา

การพัฒนาพฤติกรรมที่เกิดจากการทำงานของจิตใจอันดับต่อมา ตามแนวคิดของ ฝรอยด์ เป็นเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่การทำงาน ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ^{๑๕}

๑. Primary Process หมายถึง การทำงานของโครงสร้างของจิตใจในระยะเริ่มแรกคือ แรกเกิด ซึ่งเต็มไปด้วยพลังงานของ Id พลังงานนี้จะมีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมของคนเราไปจนตลอดชีวิต แต่ว่าจะถูกควบคุมไว้โดย Ego และ Superego ในตอนหลัง สำหรับ Ego เองในระยะของการพัฒนา ก็จะมีลักษณะคล้ายการทำงานของ Id ด้วย ต่อเมื่อการพัฒนาของ Ego เจริญขึ้นพอสมควรแล้วจึงจะทำหน้าที่แตกต่างไปจาก Id

๒. Secondary Process หมายถึง การทำงานของจิตใจที่ค่อย ๆ พัฒนามตามลำดับขั้นตอนขึ้นมาโดยใช้เวลาหลายปี และเป็นลักษณะการทำงานของ Ego ที่พัฒนาเต็มที่แล้ว

^{๑๕}ปราโมทย์ เชาวศิลป์, คู่มือทฤษฎีจิตวิเคราะห์, (กรุงเทพมหานคร : สหประชาพานิช, ๒๕๒๖), หน้า ๒๗.

การใช้คำว่า Primary Process และ Secondary Process ในทางทฤษฎีจิตวิเคราะห์นั้นมีความหมายสองความหมาย ความหมายแรกเป็นการทำงานของโครงสร้างของจิตใจตามหน้าที่ ส่วนความหมายที่สองนั้น หมายถึงขบวนการคิด หรือการใช้ความคิด ตัวอย่างเช่น Primary Process Thinking เป็นลักษณะความคิดแบบเด็กเล็ก ๆ ซึ่งเป็นไปตามแรงผลักดันของ Id และ Ego ที่ยังไม่เจริญเติบโต ส่วน Secondary Process Thinking หมายถึงความคิดแบบผู้ใหญ่ซึ่งเป็นลักษณะของ Ego ที่พัฒนาและเจริญเติบโตแล้ว ซึ่งควบคุมโดยเหตุผลและโครงสร้างทางตรรกะที่รับรู้ต่อความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ^{๑๖}

การทำงานของจิตใจแบบ Secondary Process ที่มีผลต่อพฤติกรรมนั้น มีลักษณะการทำงานแตกต่างกันออกไปคือ มีความสามารถที่จะรอคอย หรือความต้องการการตอบสนองของ Id ไว้ก่อน จนกระทั่งได้เวลาและสถานที่ที่ดีกว่า เหมาะสมกว่า จึงจะยอมให้ได้รับการตอบสนองซึ่งเป็นลักษณะการทำงานของ Ego ที่พัฒนาแล้ว นอกจากนี้พลังงานของจิตใจที่ติดอยู่กับบุคคลใดก็ตาม จะติดแน่นมั่นคงมาก ไม่สามารถย้ายที่ได้ง่ายเหมือนการทำงานแบบ Primary Process ไปสู่ Secondary Process นั้นจะเป็นการพัฒนาแบบค่อยเป็นค่อยไป และไม่สามารถจะบอกได้ว่าเมื่อใดหมดระยะของ Primary Process

นอกจากนี้ การที่ Ego จะเอาชนะสิ่งแวดล้อมภายนอกได้ Ego จะต้องเจริญเติบโตและทำหน้าที่ได้อย่างน้อย ๓ ประการ คือ

๑. การรับรู้ความรู้สึกต่างๆ (Sensory Perception) ซึ่งจะบอก Ego ให้ทราบถึงความเป็นไปของสิ่งแวดล้อม
 ๒. ความสามารถในการจำเปรียบเทียบ และคิดตามแบบของ Secondary Process
 ๓. จะต้องสามารถควบคุมกล้ามเนื้อที่ทำการเคลื่อนไหวได้แน่นอนเสียก่อน^{๑๗}
- หน้าที่ทั้งสามประการนี้มีความสัมพันธ์กันมากจนแยกออกจากกันได้ยาก การที่ Ego สามารถทำหน้าที่ทั้งสามอย่างเพื่อที่จะเรียนรู้ความเป็นไปของสิ่งแวดล้อมภายนอกที่เรียกว่า Reality Testing

Reality Testing หมายถึงการที่ Ego สามารถแยกแยะแรงกระตุ้นจากภายนอกกับแรงกระตุ้นจากภายในคือ Id ถ้า Ego ทำงานนี้ได้ดี เรียกว่ามี Sense of Reality ดี ถ้า Ego ไม่สามารถทำงานแบบนี้ได้ เรียกว่ามีการเสียของ Reality Testing

^{๑๖}M.W. Padmasiri De Silva, **Buddhist and Freudian Psychology**, p.35.

^{๑๗}Philip Rieff, Freud : **The Mind of The Maralis**, p.123.

Sense of Reality เกิดขึ้นช้า ๆ พร้อมกับการพัฒนาหน้าที่อื่น ๆ ของ Ego ในทารกแรกเกิดจนถึงประมาณสองสามเดือนนั้น ทารกจะไม่สามารถแยกแยะแรงกระตุ้นอันไหนเกิดจากภายในและอันไหนเกิดจากภายนอก ในระยะต่อมา เมื่อการเจริญเติบโตหรือพัฒนาของประสาทและอวัยวะรับความรู้สึก สามารถทำหน้าที่ได้ดีพอสมควร และรวมทั้งการที่มีประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อมภายนอก เด็กก็จะเริ่มมี Sense of Reality เกิดขึ้น พรอยด์เห็นว่า ความผิดหวังหรือไม่ได้สมหวัง เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เด็กมี Sense of Reality ยกตัวอย่างเช่น ทารกแรกเกิดจนถึงประมาณสี่ห้าเดือน จะเรียนรู้ว่าแรงกระตุ้นที่ทำให้เกิดความสุขสบายนั้น ไม่ได้มีอยู่ตลอดเวลา อย่างเช่น เต้านมหรือน้ำนมมารดา เป็นต้น เด็กจะได้รับการตอบสนองในขณะที่มารดาเป็นผู้ให้เท่านั้น และบางเวลาถึงแม้เด็กจะหิว แต่มารดายังไม่อยู่ในฐานะที่จะให้ เด็กก็ต้องทนหิวไปก่อน เมื่อเด็กมีประสบการณ์มากขึ้น และช้า ๆ กัน เด็กจะเรียนรู้ว่าสิ่งแวดล้อมภายนอกคือมารดา เต้านมและน้ำมนั้นเด็กจะได้รับเป็นเวลา คือสามารถจะมาหาเด็กหรือจากเด็กไปได้ การที่มีประสบการณ์อย่างนี้ เด็กจะเริ่มรู้สึกว่ามีของบางอย่างในกรณีนี้ คือมารดาและน้ำนมไม่ใช่ตัวเด็ก แต่เป็นสิ่งภายนอก ในทำนองเดียวกัน ความรู้สึกบางอย่างที่เกิดขึ้นกับเด็กนั้น เด็กไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้ ความรู้สึกเหล่านี้ เกิดจากตัวเด็กเอง ตัวอย่างเช่น การปวดท้อง เป็นต้น เด็กจะเรียนรู้ว่า ความรู้สึกจากภายในเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถในการแยกความรู้สึกว่า อันไหนเป็นตัวเรา และอันไหนเป็นสิ่งภายนอก นี่เป็นจุดเริ่มต้นของ Sense of Reality แล้วพัฒนาขึ้นมากลายเป็นขอบเขตของร่างกายของเด็กที่เรียกว่า Ego Boundary

จากอิทธิพลของประสบการณ์ดังกล่าว เด็กจะค่อย ๆ เรียนรู้ Reality Testing แต่การเรียนรู้ในเด็กนั้น จะเป็นเพียงบางส่วนเท่านั้นที่เด็กจะเข้าใจ บางครั้งบางครั้งเด็กจะรู้ตัวมาก และในเวลาอื่นก็รู้ตัวน้อย ตัวอย่างเช่น เด็ก ๆ เวลาเล่นกันนั้นมักจะถือเอาเป็นจริงจัง อย่างน้อยก็ในขณะที่เล่นกัน แม้ในผู้ใหญ่ที่ปกติ การใช้ Sense of Reality ก็ยังถูกอิทธิพลของความต้องการของ Id ความกลัว ความหวัง ความทรงจำ ทำให้เลื่อนลงไปได้เหมือนกัน อย่างน้อยที่สุดก็ชั่วขณะหนึ่ง สรุปความว่าการมองโลก รวมไปถึงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของคนเราทุกคน ย่อมจะถูกอิทธิพลของ Id ความกลัว ความหวัง และความทรงจำ ทำให้การเห็นนั้นผิดไปจากความเป็นจริงบ้าง ไม่มากก็น้อย

การมองโลกและพฤติกรรมที่ผิดจากความเป็นจริงนี้ ทำให้เกิดอคติต่าง ๆ ในคนเรา นอกจากนี้ความเชื่อในเรื่องไสยศาสตร์และลัทธิศาสนา ก็เนื่องมาจากเหตุนี้ด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม บุคคลที่ปกติและเป็นผู้ใหญ่แล้วต้องมี Sense of Reality อย่างน้อยก็ในชีวิตประจำวัน ถ้าหากไม่สามารถทำได้ในชีวิตประจำวัน ก็ถือว่าผิดปกติหรือเป็นโรคจิต โดยผู้ป่วยเหล่านี้จะมีความเชื่อมั่นในประสาทหลอน และความหลงผิดของตนเอง ซึ่งส่วนมากก็มาจากความกลัวและความ

ปรารถนาของ Id นั้นเอง ในคนปกตินั้น Ego จะสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมภายนอก เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของ Ego ตามสมควรแก่กรณี

หน้าที่อีกประการหนึ่งของ Ego คือ เป็นตัวกลางประสานความต้องการของ Id ให้เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมภายนอก ในการทำหน้าที่นี้ Ego จะต้องควบคุมทำให้พลังงานของ Id ต้องรอเวลานานออกไป หรือต่อต้านพลังงานของ Id โดยตรง ถ้าหาก Ego เห็นว่าควรจะรอคอยได้ เพื่อผลประโยชน์มากขึ้น ตัวอย่างเช่น เด็กอายุราวสิบแปดเดือนต้องการถ่ายปัสสาวะ Ego จะไม่ยอมให้ถ่ายทันทีที่ปวดถ่าย แต่จะบังคับให้เด็กเดินไปถึงห้องน้ำเสียก่อนจึงจะถ่ายได้ การที่ Ego ให้รอจนกว่าจะถึงห้องน้ำนั้น เด็กก็สามารถถ่ายได้และยังได้รับความรัก ความชมเชยจากผู้ใหญ่อีกด้วย การที่เด็กสามารถ “รอ” หรือ “คอย” ที่กระทำตามความต้องการของ Id นี้ เป็นลักษณะการทำงานและการคิดแบบ Secondary Process ซึ่งจะมีประโยชน์แก่ตัวของเด็กเองด้วย

การทำงานของ Ego ในระดับนี้เปรียบเสมือนคนที่อยู่ในเมืองเจริญแล้ว ทุกคนต่างก็รักษาผลประโยชน์ของตนและประโยชน์ของส่วนรวม บางครั้งเมื่อประโยชน์ส่วนตัวเกิดขัดประโยชน์ส่วนรวม เราก็จะต้องเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เราจึงจะอยู่กันได้ อย่างราบรื่น ดังนั้น Ego บางครั้งต้องขัดขวาง ต่อต้าน หรือเลื่อนเวลาตอบสนองต่อความต้องการของ Id โดยดึงพลังจาก Id

เมื่อ Ego เริ่มพัฒนาใหม่ๆ นั้นยังมีกำลังไม่มาก และหน้าที่ของ Ego ก็คือคอยบริการหรือรับใช้ Id ต่อมาเมื่อ Ego พัฒนาเจริญเต็มที่จะขัดขวางต่อต้าน Id และในที่สุดจะเป็นนายของ Id ตัวอย่างเช่น เด็กอิจฉาน้อง อยากทำร้ายน้อง แต่ Ego ไม่ยอมและในที่สุดก็บังคับ Id ให้ทิ้งความปรารถนาที่จะทำร้ายน้องเสีย

การที่ Ego ใช้กลไกจัดการกับแรงกระตุ้นจาก Id โดยวิธีเก็บกดนี้ ปรอยด์ได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่ามีอยู่ ๒ ประเภท คือ การเก็บกดที่สมบูรณ์ และการเก็บกดที่ไม่สมบูรณ์ การเก็บกดที่สมบูรณ์ หมายถึง แรงกระตุ้นหรือความปรารถนาของ Id ถูกหลบหายไปจากความรู้สึกตัวอย่างสมบูรณ์ เหมือนกับว่าไม่เคยมีแรงกระตุ้นหรือความปรารถนานั้นอยู่เลย ภาษาทางจิตวิเคราะห์เรียกว่า “Cathexis” ถูกเปลี่ยนทิศทางไปยังส่วนอื่นของจิตใจ แต่ในทางปฏิบัติเราพบว่าการเก็บกดโดยทั่วไปนั้น มักจะไม่สมบูรณ์ และทำให้เกิดอาการของโรคประสาทตามมา ในเมื่อการเก็บกดที่ไม่สมบูรณ์ได้เกิดขึ้น จะเป็นเหตุให้ Ego ต้องใช้พลังงานเพิ่มเติมขึ้นไปอีก^{๑๕}

กลไกของจิตใจอีกอย่างหนึ่งที่ Ego ใช้ ได้แก่ Reaction Formation คือ การกระทำในสิ่งที่ตรงกันข้าม ตัวอย่างเช่น ความเกลียดกับความรัก เป็นต้น ความเกลียดชังนี้จะถูกเก็บไว้ในจิตใจ

^{๑๕}รายละเอียดใน รศ. นพมาศ อึ้งพระ (ธีรเวทิน), ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว, หน้า ๒๕.

สำนึกและไม่รู้สึกตัว ส่วนการกระทำจะแสดงออกในรูปของความรัก ตัวอย่างอื่น ๆ ได้แก่ ความโหดร้ายทารุณ แต่แสดงออกในรูปของความเมตตา ความดีร้ายแสดงออกในรูปของความอ่อนส่อนง่าย ความชอบหรือพอใจในสิ่งสกปรกจะแสดงออกในรูปของความเป็นคนชอบความสะอาดเรียบร้อย เป็นต้น ความรู้สึกดั้งเดิมที่เป็นของตรงกันข้ามนี้ จะคงอยู่ในระดับของจิตไร้สำนึก โดยทั่วไปเรามักจะคิดว่า Reaction Formation นี้จะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีสิ่งที่เลว หรือสังคมไม่ยอมรับมา เปลี่ยนรูปเป็นการแสดงออกในลักษณะที่ดีและสังคมยอมรับ แต่ความจริงแล้วเราอาจพบได้ทั้งสองทาง คือ จากสิ่งที่เลวเป็นสิ่งที่ดี หรือจากสิ่งดีกลายเป็นสิ่งที่ไม่ดีก็ได้ เช่น ความรักอาจแสดงออกในรูปของความเกลียดชัง หรือความเป็นคนอ่อนส่อนง่ายอาจแสดงออกในรูปของความดีร้าย เป็นต้น

กลไกจิตใจอันต่อไปคือ Isolation^{๑๕} ซึ่งมีอยู่สองความหมายและพบมากในคนไข้ประเทย์ย่ำคิดย่ำทำ ความหมายแรกของกลไกอันนี้ ฟรอยด์ได้อธิบายว่าเป็นการแยกอารมณ์หรือเก็บกอดอารมณ์ออกจากความคิด ความปรารถนา ความจำ ประสบการณ์ เมื่อแยกอารมณ์ออกไปแล้ว ความคิด ความจำ ความปรารถนา จะสามารถโผล่ขึ้นมาในระดับที่รู้ตัวได้คือ Conscious แต่อารมณ์ซึ่งส่วนมากได้แก่อารมณ์ที่ทำให้เจ็บปวด ไม่สบาย จะถูกเก็บกอดอยู่ในระดับที่ไม่รู้ตัวคือ Unconscious คนไข้ประเทย์ย่ำคิดย่ำทำนี้ มักจะเป็นคนซ่อนอารมณ์ในทุกเรื่องได้ดีกว่าคนธรรมดา ในการเก็บกอดอารมณ์นี้ สามารถจะลบเลือนความเจ็บปวด ความตกใจ ความหวาดกลัว ไม่ให้โผล่ขึ้นมาสู่ระดับที่รู้ตัว และการกระทำอย่างนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของหลักความพึงพอใจ (Pleasure Principle) และส่วนมากการแยกอารมณ์หรือการเก็บกอดอารมณ์นี้ มักจะได้ผลสมบูรณ์คือบุคคลคนนั้นจะไม่เกิดความวิตกกังวลขึ้น แต่ว่าในกรณีอื่น ๆ อาจจะทำให้บุคคลนั้นเป็นคนที่มีอารมณ์เย็นชาเกินไปได้

จากการศึกษาของฟรอยด์พบว่า พฤติกรรมบางอย่างที่กระทำซ้ำ ๆ และการกระทำในพิธีศาสนาต่าง ๆ ที่เรียกว่า Ritual ซึ่งพบทั้งในเด็กและผู้ใหญ่นั้นก็สามารถอธิบายให้เข้าใจได้โดยใช้หลักของกลไกแบบนี้ การกระทำดังกล่าวเนื่องจากบุคคลนั้น ได้ใช้เป็นการลบเลือนสิ่งที่แรงกระตุ้นจาก Id บังคับให้กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งไปก่อนแล้ว Ego เห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี จึงได้มีการกระทำใหม่เพื่อลบเลือนการกระทำอันเดิม

^{๑๕} Isolation ความหมายตามนัยนี้หมายถึงการแยกความรู้สึก เมื่อเผชิญกับปัญหาและความปวดร้าวมาก Ego ก็อาจจะใช้วิธีให้รับรู้แต่แยกความรู้สึก กล่าวคือ รับรู้เรื่องแต่ไม่ยอมรับความรู้สึกอะไร เหมือนที่เรากล่าวว่า บางคนเป็นคนเย็นชา ไม่มีหัวใจ ซึ่งมักจะเกิดขึ้นในกรณีที่เคยเจ็บปวดมากแล้วจนประสาทไม่รู้สึกอีก

กลไกอันต่อไปเรียกว่า Projection หมายถึงการที่บุคคลใด ๆ ก็ตามเอาความคิด ความรู้สึก ความปรารถนาของตนเองไปโยนให้ผู้อื่น หรือวัตถุอื่นภายนอกตัวคนๆ นั้น ซึ่งพบในคนไข้โรคจิตเภทชนิดหวาดระแวงและบางคราวก็พบในคนปกติด้วย

ตัวอย่างที่พบในคนปกติก็คือการโทษคนอื่น เพราะว่าความคิด ความปรารถนาของตนเองเป็นสิ่งที่ไม่มีใครรับไม่ได้ ภาษาทางจิตวิเคราะห์หรืออธิบายว่า “ฉันไม่ได้มีความปรารถนาที่เลว หรือเป็นอันตราย นาย ก. ต่างหากที่มี”^{๑๒๘} และจากประสบการณ์ในชีวิตจริงของคนเราก็จะพบว่า อาชญากรรม การกระทำสิ่งที่ชั่วร้ายต่อข้าศึกศัตรูในสงคราม การมีอคติต่อคนแปลกหน้า ชาวต่างประเทศตลอดจนเรื่องไสยศาสตร์และศาสนา มีไม่น้อยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด หรือเป็นบางส่วนในระดับจิตไร้สำนึก ซึ่งมาจาก Projection ของความต้องการของ Id ในตัวเราเอง

กลไกของจิตที่เป็นผลสืบต่อพฤติกรรมของมนุษย์ประเภทต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาทั้งหมดตามแนวคิดของฟรอยด์ สามารถสรุปได้ว่า หน้าที่อันสำคัญที่เป็นกลไกของจิตใจก็คือ Ego และหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของ Ego ก็คือพยายามหาทางให้ได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของ Id ให้มากที่สุดโดยไม่ขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก ตามตัวอย่างที่พบบ่อยที่สุดก็คือ เด็กวัยสองขวบต้องการเล่น หรือละเล่นอุจจาระของตนเอง แต่การกระทำเช่นนั้น บิดามารดาหรือญาติไม่ชอบ ไม่ยอมให้ทำ เด็กจะหันเล่นดินเหนียวหรือน้ำมันแทน พอเด็กโตขึ้นมาอีกเด็กจะเล่นการปั้นรูปต่าง ๆ ด้วยดินเหนียวหรือรูปปูนปลาสเตอร์ และในบางรายเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่แล้วอาจจะกลายเป็นนักปั้นรูป หรือนักแกะสลักสมัครเล่น หรือเป็นอาชีพก็ได้

นอกจากนี้ ซิกมันด์ ฟรอยด์ ได้ให้ความสำคัญต่อ Ego ในแง่ที่เป็นผู้จัดการของพฤติกรรมทั้งหมด ในบุคคลที่ Ego เข้มแข็งนั้นก็สามารถจัดการได้ดี และในกรณีของคนมีปัญหา Ego ก็จะสร้างกลไกต่าง ๆ ขึ้นมาปกป้องตัวเองเพื่อทำหน้าที่ได้ จะมีก็ในกรณีสิ่งแวดล้อมและสภาวะจิตเลวร้ายเต็มที่เท่านั้น ที่ Id จะเข้ามาคุมการทำงานของ Ego แย่งงานนั้นไป ร.ศ. นพมาศ อึ้งพระ (ธีรเวคิน) ได้กล่าวถึงกลไกที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมระดับต่าง ๆ ตามแนวคิดของฟรอยด์ไว้ดังนี้^{๑๒๙}

๑. การเก็บกด (Repression) การเก็บกดนั้นคือการผลักเรื่องที่รับไม่ได้เข้าจิตไร้สำนึก โดยที่จิตสำนึกไม่ยอมรับรู้ต่อไป เช่น ลืมบ้าง ไม่ยอมรับบ้าง เหตุการณ์นี้ชี้ให้เห็นว่า Ego อ่อนแอต้องหลบเข้าจิตไร้สำนึกซึ่งเป็นอาณาจักรของ Id

^{๑๒๘}ร.ศ. นพมาศ ธีรเวคิน, จิตวิทยาสังคมกับชีวิต, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์., ๒๕-๓๕), หน้า ๕๐.

๒. การปฏิเสธ (Denial) การปฏิเสธนั้นเป็นไปได้สองรูปแบบคือ อาจจะรู้สำนึกหรือไร้สำนึกก็ได้ ในกรณีแรกเป็นการไม่ยอมรับคือ ๆ ซึ่งมีในคนปกติมากมาย แต่ในกรณีที่เกิดความพร่องทางสภาวะจิตคนเราจะไม่รู้รู้สึกเสียเลย ๆ เพื่อป้องกันสภาวะจิตของตนเอง

๓. การถดถอย (Regression) เวลา Ego ของคนไม่สามารถเผชิญกับเหตุการณ์ได้ ก็อาจจะมีพฤติกรรมถดถอยกลับไปสู่วัยเด็ก ตัวอย่างที่เห็นชัดที่สุดคือ การทำอะไรไม่ได้ การสูญเสียความเชื่อมั่น และทำตัวเหมือนเด็ก

๔. การทำตรงข้าม (Reaction Formation) ในกรณีนี้คนที่รู้สึกก้าวร้าว อึดอัด คับแค้น แต่เจอการบีบคั้นและกลัวจึงไม่กล้าแสดงออก กลับทำเป็นใจดี เชื้อเฟื่อง บุคคลเหล่านี้จะมีความก้าวร้าวเก็บไว้ในจิตไร้สำนึก พอมีโอกาสก็จะเปลือยแสดงออกมดั่งจะเห็นได้จากการฆาตกรรมของขบวนการสังคมนิยม ซึ่งมิให้เห็นทั้งทางภาพยนตร์และชีวิตจริง สังคมที่ดีจึงไม่ควรทำให้คนเป็นเช่นนี้ เพราะถึงแม้ไม่เป็นอาชญากรบุคคลประเภทระบบทำให้เก็บกด ก็จะเป็นพวกหน้าไหว้หลังหลอก ขอบขโมย ขอบทำลับหลัง เพราะต่อหน้าทำไม่ได้ ส่วนใหญ่แล้วพฤติกรรมดังกล่าว จะเกิดขึ้นก็เฉพาะในกรณีที่ระบบกดขี่ที่สุด เช่น ระบบทาสหรือสิ่งแวดล้อมเลวมาก ๆ

๕. การโยนโทษ (Projection) เมื่อมนุษย์เข้าตาจน Ego ก็จะใช้วิธีโยนความผิดใส่ผู้อื่น สภาวะของจิตดังกล่าวแสดงว่าอ่อนแอและสมศักดิ์ศรี ลืมความรับผิดชอบไปสิ้น ยกตัวอย่างเช่น ตัวเองคิดร้ายกับคนอื่นกลับไปกล่าวหาว่าคนอื่นคิดร้ายกับตัวเอง ทั้งนี้ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงสภาวะของจิตที่อ่อนแอและพัฒนาการที่ไม่ดีของจิต

๖. การแก้ตัว (Rationalization) เมื่อ Ego อ่อนแอไม่สามารถจะเผชิญความเป็นจริงอย่างเข้มแข็งได้ มนุษย์จะมีการชอบแก้ตัว หาเหตุผลมาทำให้สิ่งที่ผิดเป็นสิ่งที่ถูกจนได้ ในสังคมที่กดขี่เต็มที่และกดคั้นมนุษย์ เช่น ทาส ก็จะมีปรากฏการณ์ดังกล่าวเยอะขึ้น ในหมู่คนปกติหรือคนอ่อนแอทางจิตก็มีการเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพราะมนุษย์ที่ปกติก็เพราะเกิดจากความกดคั้นทางสังคม เช่น สังคมกีดกันไม่ให้ก้าวหน้า ผูกขาดอาชีพ ผูกขาดสถานะ คนไม่มีโอกาสก้าวหน้า ล้วนเป็นความกดคั้นทำให้เกิด Ego ที่อ่อนแอ และ Id ที่แข็งคือ โหดเหี้ยมและโกหกเก่ง แก้ตัวเก่ง ดังจะเห็นได้ว่าจิตวิทยาของฟรอยด์เป็นจิตวิทยาของคนที่ถูกกดคั้นหรือไม่ปกติ พวกนี้จะใช้กลไกแก้ตัวปกป้องตัวเองมาก

๗. การแยกความรู้สึก (Isolation) เมื่อเผชิญปัญหาและการปวดร้าว Ego ก็อาจจะใช้วิธีให้รับรู้แต่แยกความรู้สึก กล่าวคือรับรู้เรื่องแต่ไม่ยอมรับความรู้สึกอะไร เหมือนที่เรากล่าวกันว่าบางคนเป็นคนเย็นชา ไม่มีหัวใจ ซึ่งมักจะเกิดขึ้นในกรณีที่เคยเจ็บปวดมานานแล้วจนประสาทไม่รู้สึกอีก

๘. การขจัด (Undoing) เป็นความพยายามที่จะกำจัดความต้องการที่ไร้สำนึก และยอมรับไม่ได้ อาจเป็นเพราะอันตรายถ้ายอมรับ

๙. การเปลี่ยน (Displacement) เมื่อเจอปัญหาเช่นนี้ไม่ได้บางสิ่ง ก็อาจจะเปลี่ยนสถานที่ หรือสิ่งของหรือบุคคลเพื่อเป็นการทดแทนที่ไม่ได้

๑๐. การปรับพลัง (Sublimation) ในหมุกกลไกป้องกันตนเองทั้งหมดดูเหมือนจะมีวิธีนี้ที่สร้างสรรค์ที่ดีที่สุด ตามทฤษฎีของฟรอยด์ มนุษย์ไม่สามารถใช้พลังในแนวที่ Id ต้องการเสมอ เพราะสังคมไม่ยอมรับทั้งการใช้พลังทางเพศและพลังทางการทำลายก็ไม่ได้ทั้งสิ้น จึงระบายพลังไม่หมดระบบก็จะอึดอัด วิธีเดียวที่จะเกิดการประสานกันระหว่างการสร้างอารยธรรมและการที่ได้ใช้พลังในตัวซึ่งไหลมาตลอดเวลาก็คือ การใช้พลังทำในสิ่งที่สังคมยอมรับ พวกงานสร้างสรรค์ในสังคมทั้งหลายทั้งปวงล้วนแล้วแต่เป็นการปรับพลังมาทำในสิ่งที่สร้างสรรค์

จากทฤษฎีของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ นั้น อาจจะกล่าวได้ว่าหากมีการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี มนุษย์ก็อาจแสดงศักยภาพได้เต็มที่ และเอื้ออำนวยต่อพัฒนาการและการบรรลุศักยภาพในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของมนุษย์ในด้านดี

๒.๑.๒ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมในพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่เน้นการกระทำ (กรรมวาท และกิริยาวัต) เป็นศาสนาด้วยความพากเพียรพยายามของมนุษย์ (วิริยวัต) ถ้าจำแนกการแสดงออกของพฤติกรรมสามารถจำแนกได้เป็น ๓ ทาง คือ^{๒๑} ๑) พฤติกรรมทางกาย เรียกว่า กายกรรม ๒) พฤติกรรมทางวาจา เรียกว่า วาจากรรม ๓) พฤติกรรมที่สืบเนื่องมาจากภายในคือจิต เรียกว่า มโนกรรม นอกจากนี้คำสอนของพระพุทธศาสนายังยึดถือเอาการกระทำของมนุษย์เป็นเครื่องตัดสินว่า บุคคลนั้นเป็นคนดีหรือคนชั่ว มิได้ยึดถือเอาเรื่องชาติ โศคร ตระกูล ยศ ความรู้ อำนาจ เพศ และวัยเป็นเครื่องวัด หากแต่วัดที่การแสดงออกหรือการกระทำของแต่ละบุคคล ดังพุทธพจน์ที่ว่า

“น ขจจา วสโล โหติ น ขจจา โหติ พุราหุมโณ
กมฺมุนา วสโล โหติ กมฺมุนา โหติ พุราหุมโณติ^{๒๒}”

^{๒๑}ดูรายละเอียดใน ม.ม.(ไทย) ๑๓/๕๗/๕๕-๕๖.

^{๒๒} บุ.สุ. (บาลี) ๒๕/๓๕๒

แปลเป็นใจความว่า

คนจะเชื่อว่าเป็นคนเลวเพราะชาติกำเนิดก็ห้ามไม่ได้
จะเชื่อว่าเป็นพราหมณ์เพราะชาติกำเนิดก็ห้ามไม่ได้^{๒๓}
แต่เชื่อว่าเป็นคนเลวเพราะกรรม
เชื่อว่าเป็นพราหมณ์เพราะกรรม”^{๒๔} และว่า

ทุกุททำ ททมานานัน ทุกุกริ กมมกุพุด

อสนุโต นานุกุพุนติ สติ ฌมฺโม ทูรนุโย

แปลเป็นใจความว่า

เมื่อสัตบุรุษให้สิ่งที่ให้ยาก ทำกรรมที่ทำได้ยาก, อสัตบุรุษยอมทำตามไม่ได้
เพราะธรรมชาติของสัตบุรุษยากที่สัตบุรุษจะประพฤติตาม^{๒๕}

เห็นได้ว่า ลักษณะคำสอนในพระพุทธศาสนาเป็นกรรมวาทและกิริยาวาท กล่าวคือ
ความดี ความชั่ว หรือสิ่งที่ดีหรือไม่ดี ล้วนมีความเกี่ยวข้องกันกับการกระทำของมนุษย์ทั้งสิ้น

ดังนั้น คำว่า “กรรม” ก็คือ การแสดงออก ทางกายวาจา รวมไปถึงใจนั่นเอง การกระทำ
ทั้งหมดนี้เรียกว่าพฤติกรรม การแสดงทางกาย วาจา ที่มีใจเป็นผู้บังคับบัญชาให้กระทำสิ่งต่าง ๆ ทั้ง
ดีบ้างชั่วบ้างนี่เองที่เป็นที่มาของพฤติกรรมทั้งหมด

๒.๑.๒.๑ บ่อเกิดของพฤติกรรม

ตามหลักพระพุทธศาสนาได้กล่าวถึงจุดเริ่มต้นอันเป็นบ่อเกิดของพฤติกรรม
ด้านต่างๆ ของมนุษย์ว่ามี ๒ ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้^{๒๖}

ก) เกิดจากตัณหา ได้แก่ พอใจ ชอบใจยินดี อยาก รักใคร่ ต้องการ ที่ไม่ดี ไม่
สบาย ไม่เกื้อกูล เป็นอกุศล

ข) เกิดจากฉันทะ ได้แก่ พอใจ ยินดี อยาก รักใคร่ ต้องการ ที่ดีงาม สบาย
เกื้อกูล เป็นกุศล

^{๒๓} จุ.สุ. (ไทย) ๒๕/๕๓๒

^{๒๔} จุ.สุ. (บาลี) ๒๕/๓๐๖/๓๕๗, จุ.สุ. (ไทย) ๒๕/๑๔๒/๕๓๒

^{๒๕} จุ.ชา.ทุก. (บาลี) ๒๗/๖๓, จุ.ชา.ทุก. (ไทย) ๒๗/๖๓

^{๒๖} พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธ์ ปยุตฺโต), พุทธธรรมฉบับปรับปรุงและขยายความ, (กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย) หน้า ๔๕๐.

ค้นหา แปลได้อีกอย่างว่า ความกระหาย ความทะยาน ความอยาก ความเส่นหา ความดิ้นรน ความกระสับกระส่าย กระวนกระวาย ไม่รู้จักอิ่ม ค้นหาเกิดจากเวทนาเป็นปัจจัย โดยมี อวิชชาเป็นมูลเหตุ กล่าวคือ เมื่อบุคคลรับรู้อารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ที่น่าชอบใจหรือไม่น่าชอบใจ ก็ตาม เช่น เห็นรูปสวยหรือน่าเกลียด ได้ยินเสียงไพเราะหรือหวนกหู เป็นต้น แล้วเกิดความรู้สึกสุข หรือทุกข์ หรือเฉยๆ ขึ้น ในเวลานั้นค้นหาที่จะเกิดขึ้นในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งคือ ถ้ารู้สึกสุข พฤติกรรมที่แสดงออกมาก็ยินดี ชื่นชอบ คล้อยตามไป คิดใจ ใฝ่รัก อยากได้ ถ้ารู้สึกทุกข์ พฤติกรรมที่แสดงออกมาก็ยินร้าย ขัดใจ ชัง อยากเลี่ยงหนี หรืออยากให้อายุสั้นไปเสีย ถ้ารู้สึกเฉย ๆ พฤติกรรมที่แสดงออกมาก็เพลินๆ เรื่อยเฉื่อยไป พฤติกรรมเหล่านี้มันเป็นไปของมันได้เอง โดยไม่ต้องใช้ความคิด ไม่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจอะไรเลย^{๒๖} จึงอาจพูดได้อย่างง่าย ๆ ว่า ค้นหาตัวเองเป็นบ่อเกิดของพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์

ดังนั้น ตามหลักพระพุทธศาสนา บทบาทและการทำหน้าที่ของค้นหาเหล่านี้ได้เป็นตัวกำหนดการดำเนินชีวิตส่วนใหญ่ของมนุษย์ ผู้คอยพะเน้าพะนอหล่อเลี้ยงไว้ และเทิดทูนให้มันเป็นผู้บังคับบัญชาที่ตนจงรักภักดีเชื่อฟัง พร้อมกันนั้น มันก็เป็นแหล่งก่อบมปัญหาให้แก่ชีวิตและสังคมของมนุษย์ เป็นที่มาของความหวัง ความหวาดกลัว ความระแวง ความเคียดแค้นชิงชัง ความมัวเมาลุ่มหลง และความทุกข์ความเดือดร้อนต่างๆ ค้นหาที่เป็นบ่อเกิดของพฤติกรรมมนุษย์ แบ่งเป็น ๓ ด้านดังนี้

๑) กามค้นหา คือความกระหายอยากได้อารมณ์ที่น่าชอบใจมาเสพเสวย ปรนเปรอตน หรือความทะยานอยากในกาม

๒) ภวค้นหา คือ ความกระหายอยากในความถาวรมั่นคง มีคงอยู่ตลอดไป ความใหญ่โตโดดเด่นของตน หรือความทะยานอยากในภพ

๓) วิภวค้นหา คือ ความกระหายอยากในความดับสิ้นขาดสูญ แห่งตัวตน หรือความทะยานอยากในวิภพ^{๒๗}

^{๒๖} ตรงกันข้าม ถ้ามีความรู้ความเข้าใจหรือใช้ความคิดแทรกเข้ามาในเวลานั้น เช่น รู้ว่ารูปที่น่าเกลียดนั้นเป็นสิ่งมีประโยชน์หรือรู้ว่าเสียงไพเราะนั้น เป็นสัญญาณอันตราย หรือเกิดสำนึกทางจริยธรรมหรือวัฒนธรรมประเพณี ว่าสิ่งนั้นไม่เหมาะสมกับภาวะหรือฐานะของตน เป็นต้น ค้นหาอาจถูกตัดตอน กระบวนการของพฤติกรรมไม่ไหลต่อเนื่องเรื่อยไปอย่างเดิม แต่เกิดพฤติกรรมรูปแบบอื่นรับช่วงไปแทน.

^{๒๗} ดูรายละเอียดในที.ปา. (ไทย) ๑๑/๓๐๕/๒๖๓.

ค้นหาทั้ง ๓ ด้านนี้ย่อมทำให้พฤติกรรมของมนุษย์ดำเนินไปในทิศทางต่างๆ เช่น ได้สิ่งที่ชอบใจ พอใจก็มีความสุข และแสวงหาสิ่งที่ชอบใหม่ไปเรื่อยๆ ถ้าได้สิ่งที่ไม่น่าชอบใจก็อยากจะไปให้พ้นจากสิ่งเหล่านั้น ซึ่งพฤติกรรมจะเป็นอย่างไรนั้น ก็ขึ้นอยู่กับว่าใครมีค้นหาทั้งสามด้านนี้มากน้อยอย่างไร

ส่วนฉันทะ ซึ่งในที่นี้หมายถึง กุศลธรรมฉันทะ หมายถึงความพึงพอใจ ความชอบ ความอยากได้ในสิ่งที่ดีงาม เกื้อกูลต่อชีวิตจิตใจ เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขทั้งแก่ตนและคนอื่น หรือแปลอีกอย่างหนึ่งได้ว่า มีความพอใจในความดีงาม ความต้องการในความจริง ความต้องการถึงไปถึงความรู้ คือเท่ากับพูดว่าต้องการรู้ความจริงต้องการเข้าถึงตัวธรรม ดังนั้นพฤติกรรมที่เป็นฉันทะนี้ย่อมมีการแสดงออกมาในทางดีงาม สร้างสรรค์ ใฝ่ดี รักดี เป็นต้น

จากที่กล่าวมาโดยสังเขปนี้ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมที่ค้นหาเป็นบ่อเกิดและฉันทะเป็นบ่อเกิดได้ดังนี้

๑. ค้นหา มุ่งประสงค์เฉพาะทาง ดังนั้น จึงต้องการสิ่งสำหรับเอามาเสพเสวยเฉพาะทาง เอาอึดตาเป็นศูนย์กลาง พฤติกรรมที่แสดงออกมาย่อมเป็นไปอย่างสับสน กระจวนกระจาย เป็นทุกข์

๒. ฉันทะ มุ่งประสงค์ที่ประโยชน์ กล่าวคือ ประโยชน์ที่เป็นคุณค่าแท้จริงแก่ชีวิต หรือคุณภาพชีวิต ดังนั้น พฤติกรรมที่แสดงออกมาจึงมุ่งไปที่ความจริง สิ่งที่ดีงาม เพราะฉันทะก่อตัวจากโยนิโสมนสิการ คือ ความรู้จักคิดหรือคิดถูกวิธี คิดตามสภาวะและเหตุผล เป็นภาวะกลางๆ ไม่ผูกพันกับอึดตา และนำไปสู่อุตสาหะ หรือวิริยะ คือทำให้เกิดพฤติกรรมที่จะแสวงหาสิ่งที่เป็นความดีงามนั่นเอง

บ่อเกิดของพฤติกรรมในพระพุทธศาสนา จึงมุ่งเน้นที่มโนกรรมที่มีค้นหาและฉันทะเป็นมูลเหตุและเป็นสมุฏฐานในการเกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ โดยพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนั้น มีทั้งดีและไม่ดีและที่เป็นกลาง ๆ คือไม่ดีไม่ชั่วก็มี ทั้งนี้ เนื่องมาจากเจตสิกที่มอาศัยจิตเป็นตัวกระตุ้นให้เกิด เจตสิกจึงเป็นพลังที่ควบคุมร่างกายมนุษย์ให้กระทำการต่าง ๆ

ในการแสดงพฤติกรรมทุก ๆ อย่าง ที่ปรากฏออกมาทางกาย วาจา และใจ เมื่อกล่าวตามทรรศนะของพระอภิธรรม พอประมวลความได้ว่า ในขณะที่จิตหนึ่งที่เกิดขึ้นและดับไปก่อนที่จิตดวงอื่นจะเกิดขึ้นต่อเนื่องกันไปในัน ต้องอาศัยจิตและเจตสิกที่เกิดขึ้นทำกิจหน้าที่ของตน จึงจะทำให้การแสดงพฤติกรรมนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้

๒.๑.๒.๒ ประเภทของพฤติกรรม

หลักคำสอนในพระพุทธศาสนา ได้จำแนกประเภทแห่งพฤติกรรมไว้หลายลักษณะตามเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น จำแนกตามคุณภาพหรือตามธรรมที่เป็นมูลเหตุให้เกิดพฤติกรรม จำแนกตามทวารหรือทางแสดงออกของพฤติกรรม หรือจำแนกตามความสัมพันธ์ของพฤติกรรมกับผลที่เกิดจากการแสดงพฤติกรรม เนื่องจากคำสอนเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์นี้มีปรากฏมากมายในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ทั้งในส่วนพระไตรปิฎกและอรรถกถาต่าง ๆ ในงานวิจัยนี้จึงขอนำมากล่าวถึงโดยสังเขป ดังนี้

พฤติกรรมของมนุษย์จำแนกตามทางหรือทวารที่แสดงพฤติกรรมออกมาได้เป็น ๓ ประเภท คือ^{๒๕}

ก) กายทวาร พฤติกรรมทางกาย คือการกระทำที่แสดงออกทางกาย หรือกระทำด้วยกาย

ข) วจกรรม พฤติกรรมทางวาจา คือการกระทำที่แสดงออกทางวาจาหรือคำพูด

ค) มโนกรรม พฤติกรรมทางใจ คือการกระทำที่กระทำทางใจหรือความนึกคิด

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นตามทวารหรือทางที่แสดงพฤติกรรมออกมาทั้ง ๓ ประเภทนั้น ไม่ได้ระบุลงไปให้แน่ชัดว่าเป็นการกระทำที่ดี หรือเป็นการกระทำที่ไม่ดี หากมุ่งกล่าวในเชิงวิถีดำเนินชีวิตหรือจริยธรรมที่เป็นรูปธรรมชัดเจนแล้ว พระพุทธศาสนาแบ่งประเภทพฤติกรรมออกเป็น ๒ ประการ คือ

๑. กุศลกรรมบถ ๑๐ คือทางแห่งพฤติกรรมที่เป็นความดี อันนำไปสู่ความสุข ความเจริญ ทางกาย^{๒๖} วาจาและใจ โดยแบ่งออกเป็น

๑) กายกรรม ๓ ได้แก่พฤติกรรมทางกาย ๓ อย่าง คือ

ก. ปาณาติปาตา เวรมณี เจตนาเครื่องเว้น จากการฆ่าและการเบียดเบียนสัตว์มีชีวิตและมีเมตตากรุณาช่วยเหลือเกื้อกูลบุคคลอื่นหรือสัตว์อื่น

ข. อทินนาทานา เวรมณี เจตนาเครื่องเว้น จากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของมิได้ให้ โดยเคารพกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของบุคคลอื่น

ค. กามสุมิฉฉาจารา เวรมณี เจตนาเครื่องเว้น จากการประพฤติดินในกามไม่กล่าวละเมิดประเวณี

^{๒๕} คุรยละเอียดใน ม.ม.(ไทย)๑๓ / ๕๗ / ๕๕., อ.จ.ต.ก.(ไทย) ๒๐/๑๔๗-๑๕๔/๓๕๕-๓๕๕.

^{๒๖} คุรยละเอียดใน ที.ปา.(ไทย) ๑๑/๔๗๑/๔๓๑-๔๓๒.

๒) วจีกรรม ๔ ได้แก่พฤติกรรมทางวาจา ๔ อย่างคือ

ก. มุสาวาทา เวรมณี เจตนาเครื่องเว้น จากการพูดเท็จเพราะเหตุแห่งตนหรือบุคคลอื่น หรือเพราะเห็นแก่ผลประโยชน์ใด ๆ

ข. ปีสุนาย วาจา เวรมณี เจตนาเครื่องเว้น จากการพูดส่อเสียด อันเป็นการกล่าวขยงให้คนอื่นแตกความสามัคคีกัน

ค. ผรุสย วาจา เวรมณี เจตนาเครื่องเว้น จากการพูดคำหยาบ พูดแต่ถ้อยคำอ่อนหวาน สุภาพ

ง. สัมผัสปลาปา เวรมณี เจตนาเครื่องเว้น จากการพูดเพ้อเจ้อ พูดแต่คำจริงมีประโยชน์ประกอบด้วยเหตุผล ถูกกาลเทศะ

๓) มโนกรรม ๓ ได้แก่ พฤติกรรมทางใจ ๓ อย่างคือ

ก. อนภิชชา ความไม่มีจิตคิดโลภอยากได้ของผู้อื่น

ข. อัพยาบาท ความไม่มีจิตคิดปองร้ายหรือคิดเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ค. สัมมาทิฐิ ความเห็นชอบ เช่น เห็นว่าทานมีผล การบูชามีผล ผลวิบากของกรรมดีกรรมชั่วมี เป็นต้น

๒. อกุศลกรรมบถ ๑๐^{๑๑} คือ ทางแห่งพฤติกรรมที่เป็นความชั่ว อันนำไปสู่ความเสื่อม ความทุกข์ทาง กาย วาจาและใจ มีนัยแห่งอรรถาธิบายตรงกันข้ามกับ กุศลกรรมบถ ๑๐

อีกอย่างหนึ่ง สามารถจำแนกพฤติกรรมของมนุษย์ตามสภาพความสัมพันธ์กับผลที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมนั้นๆ ได้ ๔ อย่างคือ^{๑๒}

๑. พฤติกรรมดำ มีผลดำ ได้แก่ กายสังขาร วจีสังขาร และมโนสังขาร ที่แสดงออกในทางเบียดเบียน ตัวอย่างเช่น ปาณาติบาต อทินนาทาน กามเมสุมิฉฉาจาร ฯลฯ

๒. พฤติกรรมขาว มีผลขาว ได้แก่ กายสังขาร วจีสังขาร และมโนสังขาร ที่แสดงออกในทางไม่เบียดเบียน สร้างสรรค์ เช่น การประพฤติตามกุศลกรรมบถ ๑๐

๓. พฤติกรรมทั้งขาวและดำ มีผลทั้งขาวและดำ ได้แก่ กายสังขาร วจีสังขาร และมโนสังขาร ที่มีการแสดงออกในทางที่เบียดเบียนบ้าง ไม่เบียดเบียนบ้าง เช่น พฤติกรรมของมนุษย์ทั่วไป

^{๑๑}ดูรายละเอียดใน ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๓๖๐/๔๓๑.

^{๑๒}ดูรายละเอียดใน ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๓๑๒/๒๕๑, ม.ม.(ไทย) ๑๓/๘๑/๗๕-๘๑.

๔. พฤติกรรมไม่ด่าไม่ขาว มีผลไม่ด่าไม่ขาว พฤติกรรมเช่นนี้เป็นไปเพื่อความสิ้นกรรม ได้แก่ เจตนาเพื่อละกรรมทั้งสามดังกล่าวมา หรือกล่าวโดยองค์ธรรม ได้แก่ โพชนงค์ ๗ หรือมรรคมืองค์ ๘

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า พระพุทธศาสนาถือว่าการแสดงออกของมนุษย์ทุกอย่างถือว่าเป็นกรรม ไม่ว่าจะเป็นทางกาย วาจา และพฤติกรรมที่สืบเนื่องมาจากใจก็เรียกว่าเป็นกรรมได้ ต่อมาก็มีปัญหาว่าในบรรดาพฤติกรรมทั้งหลาย ที่มนุษย์แสดงออกไปและยังไม่ได้แสดงออกไปนั้นอะไรมีผลกระทบที่ร้ายแรงที่สุด ที่จะพึงมีต่อความเป็นไปของตนเองและสังคมมากที่สุด

ตามหลักพระพุทธศาสนาถือว่า ในบรรดาพฤติกรรมทั้งที่เป็นภายนอก(กายกรรม วาจากรรม) และที่สืบเนื่องอยู่ภายใน(มโนกรรม) นั้น มโนกรรมถือว่ามีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ที่จะดำเนินไปในทางสร้างสรรค์หรือทำลายมากที่สุด ดังมีในพระไตรปิฎกความว่า

ดูกรตปัสสี บรรดากรรม (การกระทำ) ๓ อย่างเหล่านี้ ที่เราจำแนกไว้แล้วอย่างนี้ แสดงความแตกต่างกันแล้วอย่างนี้ เราบัญญัติมโนกรรมว่ามีโทษมากกว่าในการทำบาปกรรม ในความเป็นไปแห่งบาปกรรม หาบัญญัติกายกรรม อย่างนั้นไม่ หาบัญญัติวาจากรรมอย่างนั้นไม่^{๓๓}

เหตุที่มโนกรรมมีความสำคัญต่อความเป็นไปของพฤติกรรมมนุษย์ที่สุดนั้นก็เพราะจะเป็นจุดเริ่มต้น คนคิดก่อนแล้วจึงพูดจึงกระทำ คือแสดงออกทางกายและวาจา ดังนั้นวาจากรรมและกายกรรม จึงขยายออกมาจากมโนกรรมนั่นเอง และที่ว่ามีผลกว้างขวางรุนแรงที่สุดก็เพราะว่ามโนกรรมรวมถึง ความเชื่อ ความเห็น ทฤษฎี แนวความคิดและค่านิยมต่างๆ ที่เรียกว่า ทิฎฐิ ทิฎฐิเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมต่างๆ ไปของบุคคล ความเป็นไปในชีวิตของบุคคลและคติของสังคมทั้งหมด เมื่อเชื่อ เมื่อเห็น หรือนิยมอย่างไร ก็คิดการ พูดจาสั่งสอนชักชวนกัน และทำการต่างๆ ไปตามที่เชื่อที่เห็นที่นิยมอย่างนั้น ถ้าเป็นมิถิฎฐิ การดำริ พูดจาและทำการก็ดำเนินไปในทางผิดเป็นมิถิฎฐิไปด้วย แต่ถ้าเป็นสัมมาทิฎฐิ การดำริ พูดจาและทำการต่างๆ ก็ดำเนินไปในทางถูกต้องเป็นสัมมาไปโดยอัตโนมัติ^{๓๔} เช่น บุคคลและสังคมที่เห็นว่าความพรั่งพร้อมทางวัตถุมีค่าสูงสุดเป็นจุดหมายที่พึงใฝ่ประสงค์ ก็จะเพียรพยายามแสวงหาวัตถุให้พรั่งพร้อมและถือเอาความพรั่งพร้อมด้วยวัตถุนั้น เป็นมาตรฐานวัดความเจริญรุ่งเรืองเกียรติยศและศักดิ์ศรี เป็นต้น วิถีชีวิตของคน และแนวทางของสังคมรวมไปถึงพฤติกรรมที่แสดงออกทั้งหมด ก็จะเป็นไปในรูปแบบหนึ่ง (วัตถุนิยม) ส่วนบุคคลและสังคมที่ถือเอาความสงบสุขทางจิตใจเป็นที่หมาย ก็จะมีวิถีชีวิตและ

^{๓๓}ม.ม.(ไทย) ๑๓/๕๓/๕๕.

^{๓๔}ประเด็นที่ว่ามิถิฎฐิ และสัมมาทิฎฐิ เป็นมโนกรรม ดูรายละเอียดใน อจ.ทสก.(ไทย) ๒๔/๑๕๔-๕/๓๑๘-๓๒๐.

ความเป็นไปอีกแบบหนึ่ง (จิตนิยม) ดังพุทธพจน์ที่ตรัสถึงผลเสียของมิจฉาทิฎฐิ และผลดีของสัมมาทิฎฐิที่สืบเนื่องมาจากมโนกรรม ความว่า

ภิกษุทั้งหลาย เราไม่เห็นธรรมอื่นแม้อย่างหนึ่งที่เป็นเหตุให้อกุศลธรรมที่ยังไม่เกิดขึ้นก็เกิดขึ้น หรือที่เกิดขึ้นแล้วก็เข้าไปเพื่อความเจริญไปพลุลยยิ่งขึ้นเหมือนมิจฉาทิฎฐิ^{๓๕}(ความเห็นผิด)นี้ เมื่อเป็นมิจฉาทิฎฐิ กุศลธรรมที่ยังไม่เกิดขึ้นก็เกิดขึ้นและที่เกิดขึ้นแล้วก็เข้าไปเพื่อความเจริญไปพลุลยยิ่งขึ้น^{๓๕}

๒.๑.๒.๓ ระดับของพฤติกรรม

เนื่องจากพระพุทธศาสนาถือว่า มนุษย์มีองค์ประกอบ ๒ ประการด้วยกันคือ กายและจิตเหมือนกันทุกชาติ ทุกศาสนา ทั่วสากลโลก แต่สิ่งที่ทำให้มนุษย์แตกต่างกันในด้านความประพฤติ นั่นคือจริยธรรมและคุณธรรม กล่าวคือความประพฤติเป็นเครื่องแบ่งระดับบุคคล

พระพุทธศาสนาได้แบ่งพฤติกรรมของบุคคลที่มีผลเชิงคุณค่าทางจริยธรรมได้หลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นระดับของการให้ผลของพฤติกรรมนั้นๆ หรือ ระดับที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปของวิถีชีวิต ซึ่งขอนำมากล่าวพอสังเขปดังนี้

ก. แบ่งตามระดับการให้ผลของพฤติกรรม^{๓๖}

๑) **ระดับภายในจิตใจ** เนื่องด้วยพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกมาย่อมสืบเนื่องมาจากจิตใจนั่นเอง โดยมีการสั่งสมคุณสมบัติต่างๆ เช่น กุศลธรรม(ดี) อกุศลธรรม(ชั่ว) คุณภาพและสมรรถภาพของจิต จึงมีอิทธิพลต่อการปรุงแต่งความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ความโน้มเอียง ความนิยมชมชอบ และความสุขความทุกข์เป็นต้น อย่างไรก็ตาม กล่าวคือ เมื่อจิตใจที่สั่งสมความชั่วไว้ พฤติกรรมที่แสดงออกมาย่อมมีผลชั่ว พฤติกรรมที่จิตใจสั่งสมความดีไว้ พฤติกรรมที่แสดงออกมาย่อมเป็นไปในทางที่ดีงาม สร้างสรรค์ เป็นต้น

๒) **ระดับบุคลิกภาพ** จากการกระทำต่างๆ ที่มนุษย์แสดงออกมาย่อมมีผลต่อการสร้างเสริมนิสัย ปรุงแต่งลักษณะพฤติกรรมทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออก ทำที่ การวางตนปรับตัว ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ และต่อสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมต่างๆ ไปอย่างไรบ้าง การให้ผลต่อพฤติกรรมระดับนี้ต่อเนื่องมาจากระดับที่หนึ่งนั่นเอง และมีขอบเขตคาบ

^{๓๕} อัง.เอก. (ไทย) ๒๐/๒๕๘-๒๕๙/๓๘.

^{๓๖} พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธ์ ปยุตโต), พุทธธรรม, หน้า ๑๘๖.

เกี่ยวกับ แต่นำมาแยกพิจารณา เพื่อให้มองเห็นแง่มุมของการให้ผลต่อความเป็นไปของชีวิตชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๓) **ระดับวิถีชีวิตของบุคคล** เมื่อบุคคลมีพฤติกรรมอย่างไร ย่อมก่อให้เกิดผลต่อความเป็นไปของชีวิตต่างๆ เช่น ความเสื่อม ความเจริญ ความล้มเหลว ความสำเร็จ ลาภ ยศ สรรเสริญ และความสูญเสียต่างๆ ซึ่งรวมเรียกว่า โลกธรรมทั้งหลาย

๔) **ระดับสังคม** พฤติกรรมที่บุคคลแสดงมาทั้งหมด ย่อมมีผลต่อความเป็นไปของสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น ทำให้เกิดความเสื่อมความเจริญของสังคม ความรุ่มเย็นเป็นสุขของสังคม ความทุกข์ยากเดือดร้อนร่วมกันของมนุษย์ทั้งหลาย รวมทั้งผลจากการที่มนุษย์กระทำต่อสภาพแวดล้อมอื่นๆ แล้วย้อนกลับมาหาตัวมนุษย์แต่ละคน^{๓๓}

ข. แบ่งตามระดับคุณภาพของพฤติกรรมที่แสดงออก มี ๒ อย่าง ดังนี้

๑) **ระดับอกุศลกรรม** คือ พฤติกรรมที่ไม่ดีหรือเป็นไปในทางที่ทำลายเบียดเบียน ไม่สร้างสรรค์ หมายถึงพฤติกรรมที่เกิดจากอกุศลมูล คือ โลภะ โทสะ หรือโมหะ

๒) **ระดับกุศลกรรม** คือ พฤติกรรมที่แสดงออกไปในทางที่ดี เจริญสร้างสรรค์ เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากกุศลมูล คือ อโลภะ อโทสะ หรืออโมหะ^{๓๔}

ค. แบ่งตามระดับของการพัฒนาชีวิต มี ๓ ระดับดังนี้

๑) **พฤติกรรมระดับศีล** ได้แก่การพัฒนาพฤติกรรมที่แสดงออกมาทางกาย วาจา ให้ดำเนินไปในทิศทางถูกต้องดีงาม เช่น การปฏิบัติตามศีล ๕ รู้จักเลี้ยงชีพด้วยสัมมาชีพ รวมไปถึงความขยันหมั่นเพียรในการประกอบอาชีพที่สุจริต เป็นพฤติกรรมที่การดำรงอยู่ของตนด้วยการมีส่วนร่วมช่วยสร้างสรรค์รักษาให้อื้ออำนวยต่อการมีชีวิตอยู่ร่วมกัน เป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับการพัฒนาคุณภาพจิตและปัญญาเป็นต้น

๒) **พฤติกรรมระดับสมาธิ** เมื่อการดำรงตนในระดับศีลอยู่ในขอบเขตที่ดีงามแล้ว ย่อมส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของจิต หรือการปรับปรุงจิตให้มีคุณภาพและสมรรถภาพสูงขึ้นไปตามลำดับ ซึ่งพฤติกรรมระดับนี้ย่อมเอื้อต่อการมีชีวิตที่ดีงามและพร้อมที่จะใช้งานในทางปัญญาอย่างได้ผลดีที่สุด

^{๓๓}ดูรายละเอียดใน พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธ์ ปยุตฺโต), **เชื้อกรรม ฐึกรรม แกักรรม** (กรุงเทพมหานคร : บริษัท ส่องสยาม จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๐๗-๑๐๘.

^{๓๔}ดูรายละเอียดใน ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๓๐๕/๒๕๕.

๓) พฤติกรรมระดับปัญญา พฤติกรรมระดับนี้ ถือว่าเป็นพฤติกรรมระดับสูง กล่าวคือ การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างไม่ประมาท รู้จักมองและเข้าใจสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง หรือรู้เท่าทันธรรมชาติของสังขารธรรมทั้งหลาย ที่ทำให้เป็นอยู่และทำการต่าง ๆ ด้วยปัญญา รู้จักวางใจวางท่าทีและปฏิบัติต่อโลกและชีวิต ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ในทางที่เป็นไปเพื่อแผ่ขยายประโยชน์สุข มีจิตใจผ่องใส ไร้ทุกข์ เป็นอิสระ และสดชื่นเบิกบาน

พฤติกรรมระดับนี้ จะแสดงตัวออกมาไม่เฉพาะที่การปฏิบัติของบุคคลเท่านั้น แต่ยังแสดงถึงภารกิจที่มนุษย์จะต้องจัดทำในระดับชุมชนและสังคมด้วย กล่าวคือ การจัดวางระเบียบแบบแผน จัดตั้งสถาบันและกิจการต่าง ๆ จัดแจงกิจกรรมและวิธีการต่างๆ เพื่อให้สาระของพฤติกรรมระดับนี้เป็นไปในหมู่มนุษย์หรือให้มนุษย์ดำรงอยู่ในสาระของการพัฒนา ตามหลักพระพุทธศาสนา เถรวาท

๒.๒ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสุรา

การดื่มสุรามีอยู่ในวิถีชีวิตและสังคมไทยมาตั้งแต่สมัยอดีต จนกระทั่งในสมัยพระเจ้าปราสาททองจึงมีการเก็บอากรสุรา ทั้งจากผู้ผลิตและผู้ขาย โดยรัฐแต่ละยุคแต่ละสมัยต่างพยายามที่จะกำหนดนโยบายเพื่อควบคุมปัญหาสุราเพื่อประโยชน์ของรัฐ ประโยชน์ทางระบบเศรษฐกิจของประเทศ และประโยชน์ด้านสุขภาพของประชาชนและสังคมโดยรวม^{๓๕} แต่ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนทางสภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมอย่างมาก ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ มากขึ้นในสังคมไทย ทั้งปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น นับเป็นปัญหาที่สะท้อนถึงความเสื่อมโทรมของสังคมไทยอย่างเห็นได้ชัด ทำให้หลายคนหาทางออกจากปัญหาดังกล่าวด้วยการพึ่งพาอบายมุข โดยเฉพาะสุรา และการดื่มสุรานั้นยังก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาชีวิตของบุคคล ปัญหาครอบครัว และยังส่งผลกระทบต่อปัญหาสังคมระดับชุมชนและระดับประเทศด้วย

จากสภาพปัญหาดังกล่าวในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษากรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ผู้วิจัยจึงศึกษาถึงนิยามและชนิดของสุรา ดังนี้

^{๓๕} นายแพทย์บัณฑิต ศรีไพศาล และคณะ, “วิวัฒนาการนโยบายควบคุมปัญหาสุราของประเทศไทย”, พิมพ์ครั้งที่ ๒, เอกสารศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, (กรุงเทพมหานคร : มปท., ๒๕๔๘), หน้า ๑.

๒.๒.๑ ความหมายของสุรา

ตามหลักพระพุทธศาสนานั้น เห็นว่า สุราเมรัยคือวัตถุที่ทำให้บุคคลผู้ใด ดื่มเข้าไปแล้ว เสียจริตก่อให้เกิดความประมาทพลาดพลั้งกับชีวิตของตนเองและส่วนรวม สามารถที่จะทำอันตรายให้แก่บุคคลอื่นได้โดยไร้สติ ดังความในอรรถกถาปรมัตถโชติกาวา ที่ตั้งแห่งความประมาท คือ การดื่มของเมา คือ สุราและเมรัย เพราะเหตุที่ผู้ดื่มของเมาข่อมไม่รู้หรือรด ไม่รู้ธรรม ข่อมทำอันตรายแก่ มารดา แก่บิดา แม่แก่พระพุทธเจ้า พระปัจเจกพระพุทธเจ้า และพระสาวกของพระตถาคต ข่อมประสพ การติเตียนในภพปัจจุบัน ประสพทุกข์ในภพเบื้องหน้า และประสพความเป็นบ้าในภพต่อไป^{๔๐}

จากนิยามข้างต้นของสุราทำให้เราได้ว่า สุราเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดสิ่งอันเป็นอัปมงคลกับชีวิต ก่อให้เกิดความทุกข์แก่บุคคลผู้ดื่มเอง และบุคคลที่อยู่ใกล้เคียงไม่ว่าจะเป็นบิดา มารดาหรือแม้แต่พระพุทธศาสนาข่อมได้รับอันตรายได้ แม้ในพระวินัยเอง พระพุทธองค์ยังทรงตรัสปรามภิกษุไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับสุรา แม้สักว่าเริ่มหมักคองเป็นต้นไป ดังคำที่ว่า เหล้าดิบ คือสุราอันแรกใดเขากระทำให้ สีด่าสีแแดงดังแท่นกพิราบ แต่ยังหาเป็นสุราน้ำเมาไม่ภิกษุไม่ควรจะดื่มกิน^{๔๑} ในขณะที่กัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาได้แบ่งประเภทของสุราไว้เป็น ๓ ประเภท คือ สุรา เมรัย และ มัชชะ ดังนี้

ก. สุรา คือ เหล้าที่ได้จากการกลั่นล้วนๆ มี ๕ ชนิดด้วยกัน คือ สุราที่ทำด้วยแป้งสุราที่ทำด้วยขนม สุราที่ทำด้วยข้าวสุก สุราที่หมักสำเหล้า สุราที่ผสมด้วยเครื่องปรุง^{๔๒}

๑. สุราที่ทำด้วยแป้ง ได้แก่ สุราที่ใส่แป้งลงในภาชนะ แล้วเติมน้ำพอเหมาะแก่แป้งนั้น ขยำ ทำการต้มกลั่น (ปิฐุสุรา)

๒. สุราที่ทำด้วยขนม ได้แก่ สุราที่ใส่ขนมลงในภาชนะแล้วเติมน้ำพอเหมาะแก่ขนมนั้น ขยำ ทำการต้มกลั่น (ปฐุสุรา)

๓. สุราที่ทำด้วยข้าวสุก ได้แก่ สุราที่ใส่ข้าวสุกแล้วเติมน้ำพอเหมาะ (โตนสุรา)

๔. สุราที่หมักสำเหล้า ได้แก่ สุราที่ใส่แป้งเชื้อหรือแป้งเหล้าปรุง (กิญณปะกัจจิตตสุรา)

^{๔๐} บุ.ขุ.อ. (บาลี) ๑๖/๑๕๑.

^{๔๑} แผนกตำรา กองวิชาการ สภาการศึกษามหาจุฬาราชวิทยาลัย, **ธรรมสมบัติ หมวดที่ ๒ สังคีตติกา**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘), หน้า ๕๒.

^{๔๒} คูรายละเอียดใน วิ.ม. (ไทย) ๒/๓๒๘/๔๖๕.

๕. สุราที่ผสมด้วยเครื่องปรุง ได้แก่ สุราที่ผสมด้วยเครื่องปรุงต่างๆ มีผลสมอไทย และเมล็ดพันธุ์ผักกาด เป็นต้น (สมภารสยุดตสุรา)^{๔๓}

ข. เมรัย คือน้ำเมาที่ได้จากการหมัก หรือ การแช่น้ำที่ยังไม่ได้กลั่น มี ๕ ชนิด คือน้ำคองดอกไม้ น้ำคองผลไม้ น้ำคองน้ำผึ้ง น้ำคองน้ำอ้อยยบ น้ำคองที่ผสมด้วยเครื่องปรุง^{๔๔}

๑. น้ำคองดอกไม้ ได้แก่ น้ำคองที่ปรุงด้วยรสมะขาง ตาล และมะพร้าว เป็นต้น ที่หมักไว้นาน (ปุปผาสโว)

๒. น้ำคองผลไม้ ได้แก่ น้ำคองที่ขยำผลองุ่น และขนุน เป็นต้น ปรุงด้วยรสผลองุ่น เป็นต้นเหล่านั้นหมักไว้นาน (ผลาสโว)

๓. น้ำคองน้ำหวาน ได้แก่ น้ำคองที่ปรุงด้วยรสชาติของผลองุ่นทั้งหลาย หรือ ปรุงด้วยน้ำหวานแห่งแมลงผึ้งที่หมักไว้นาน (มธวาสโว)

๔. น้ำคองน้ำอ้อย ได้แก่ รสน้ำอ้อยยบที่หมักไว้นาน (คุพาสโว)

๕. น้ำคองผสมเครื่องปรุง ได้แก่ รสของเครื่องปรุงต่างๆ มีสมอไทย มะขามป้อม และของเผ็ด เป็นต้น ที่หมักไว้นาน (สมภารสยุดตาสโต)^{๔๕}

อีกนัยหนึ่งพระภิกษุจารย์แสดงเมรัยไว้เป็น ๔ ชนิด คือ

๑. น้ำดอกไม้ (ปุปผาสโว)

๒. น้ำคองผลไม้ (ผลาสโว)

๓. น้ำคองน้ำหวาน (มธวาสโว)

๔. น้ำคองน้ำอ้อย (คุพาสโว)^{๔๖}

ค. มัชชะ คือของเมา หรือของมีนเมา สิ่งของที่ทำให้ผู้เสพเข้าไปแล้วมีนเมาเรียกตามภาษานิยมปัจจุบันว่า “ยาเสพติด” และคำว่ามัชชะ มี ๒ ประเภท คือ ประเภทที่ถูกกฎหมาย ได้แก่ สุรา เมรัย และประเภทที่ผิดกฎหมาย ได้แก่ เฮโรอีน ผีน กัญชา ยาบ้า ไบกระท่อม และสารเสพติดประเภทต่างๆ ที่ระบุนไว้ในกฎหมาย เป็นต้น ไม่ว่าจะถูกกฎหมาย หรือผิดกฎหมายต่างก็เป็นมัชชะ เพราะเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท หรือว่าเม้าของอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งเป็นที่ตั้งแห่งความเมา คนดื่มแล้วเมามา ยเรียกว่า มัชชะเหมือนกัน ในปัจจุบันมัชชะ ที่เป็นยาเสพติดที่ผิดกฎหมายได้มีการ

^{๔๓}พ.บ.อ. (บาลี) ๑๖/๒๖. สุราติ ปณฺจ สุรา ปิณฺธุสุรา ปวสุรา โอทนสุรา กิณฺณปภฺจิตฺตา สมภารสยุดตฺตาจ, อญ.ทูก.ฎีกา. (บาลี) ๓/๑๗๕/๖๖. คูอธิบายใน มงคลศฤ. (บาลี) ๒/๑๖๕-๑๖๘/๑๓๓-๑๓๔.

^{๔๔}พ.บ.อ. (บาลี) ๒/๑๗-๑๘.

^{๔๕}พ.บ.อ. (บาลี) ๑๖/๒๖. เมรยฺนฺตฺติ ปุปฺผาสโว ผลาสโว คุพาสโว มธวาสโว สมภารสยุดโต จาติ ปณฺจวิธึ, อญ.ทูก.ฎีกา. (บาลี) ๓/๑๗๕/๖๖. คูอธิบายใน มงคลศฤ. (บาลี) ๒/๑๖๕-๑๖๘/๑๓๓-๑๓๔.

^{๔๖}อญ.ทูก.ฎีกา. (บาลี) ๓/๑๗๕/๖๖.

พัฒนาการผลิตออกมาเป็นหลายรูปแบบหลากหลายชนิดเป็นจำนวนที่นับไม่ได้ และล้วนเป็นของที่ทำให้ผู้เสพมีนเมา ก็ถือเป็นมัจชะทั้งนั้น อีกทั้งมีการพัฒนาในด้านวิธีการเสพ นอกจาก กิน ดื่มแล้ว ยังมี สูบ นิดเข้าเส้นเลือด คม เป็นสติเกอร์ติดใต้ลิ้นให้ซึมผ่าน หรือ อม เป็นต้น^{๔๓}

สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงนิพนธ์ไว้ว่า สุราเมรัย หรือน้ำเมานั้น คือสิ่งของมีนเมา อันได้แก่ ฝิ่น เฮโรอีน กัญชา เป็นต้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท คือขาดสติ เพราะถ้าบุคคลดื่มน้ำเมาหรือเสพยา เสพติดให้โทษเข้าไปแล้ว ก็ย่อมขาดสติ ไม่สามารถยับยั้งการประพฤติกองคนได้ ไม่เคยทะเลาะคูร้าย ก็ทะเลาะคูร้าย ไม่เคยเป็นโจรก็เป็นโจรปล้นฆ่าเขาได้ ไม่เคยผิดประเวณีก็ทำผิดได้ ไม่ชอบพูดเท็จก็พูดเท็จได้เป็นอันว่าถ้าขาดศีลข้อที่ ๕ แล้วอาจทำให้ข้ออื่นๆ ขาดได้อีกทุกข้อ^{๔๔} เพราะว่าน้ำเมาเป็นสิ่งส่งเสริมความชั่วให้มีกำลังแรงขึ้นกว่าธรรมดา สุราหรือเมรัยเป็นจำพวคน้ำเมา สามารถเปลี่ยนนิสัยอ่อนแอให้เป็นคนแข็งแกร่งก้าวขึ้นได้ สิ่งใดเป็นของชั่ว ของควรละอายและควรกลัว เมื่อยังไม่กล้าจะทำสิ่งนี้ลงไปได้ ครั้นมีน้ำเมาเป็นเชื้อเข้าแล้วก็สามารถทำได้ทุกอย่าง และที่คนนั้นเองเมื่อยังไม่ดื่มสามารถทำอะไรดีได้ ครั้นดื่มเข้าแล้วกลับทำไม่ได้ อย่างต้องพักกล่าวถึงการทำดีเลย เพียงแต่จะไม่ทำผิดก็ฝืนได้อย่างยากเย็นเสียแล้ว ตามโทษที่แสดงไว้ในอธิบายมุขนั้น เป็นแว่นส่องให้เห็นลู่ทางของความหายนะอันจักบังเกิดในภายหน้าได้อย่างดี อำนาจของสุราและเมรัยสามารถเพิกถอนสิทธิของศีลธรรมทั้งปวงให้สลายไปได้หมดเมื่อได้ดื่มเข้าแล้ว ศีลทั้ง ๔ ข้างต้นจะล่วงได้ทั้งสิ้น ฉะนั้น ศีลองค์นี้จึงน่าจะได้รับความยกย่องขึ้นเป็นตัวสำคัญ เพราะเหตุมีกำลังอำนาจสามารถกุมครองศีลเหล่านี้ไว้ได้ด้วย^{๔๕}

^{๔๓} พันจ่าอากาศเอกบุญเพ็ง หงษา, “การประยุกต์พุทธธรรมในหลักสูตรค่ายผู้นำเยาวชนต่อต้านยาเสพติดของกองทัพอากาศ”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘), หน้า ๒๖.

^{๔๔} สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส, อธิบายธรรมวิภาค ปริจเฉทที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔), หน้า ๓๒๓ – ๓๒๘.

^{๔๕} สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส, อธิบายคิปปิปฏิบัติ ทิศวิภาค, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔), หน้า ๑๑๑.

พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ ได้กำหนดความหมายของสุราไว้ว่า “สุรา หมายความว่ารวมถึงวัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา หรือซึ่งดื่มกินไม่ได้ แต่เมื่อผสมกับน้ำหรือของเหลวอย่างอื่นแล้วสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา”^{๕๐}

จากนิยามความหมายของสุราข้างต้น สรุปได้ว่า สุรานั้น หมายรวมทั้งสุราที่กลั่นแล้ว และยังไม่ได้กลั่น อันมีผลทำให้ผู้บริโภคเกิดความมึนเมาอันเป็นเครื่องทำลายสติให้อ่อนกำลัง และยังก่อให้เกิดผลกระทบต่อบุคคลและสังคม ทั้งปัญหาด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตนเองและสังคม

๒.๒.๒ ประเภทและชนิดของสุรา

การแบ่งประเภทและชนิดของสุรา แบ่งได้หลายแบบ ซึ่งหากพิจารณาตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ ได้ให้คำจำกัดความของสุราแช่และสุรากลั่นไว้ซึ่งพอจะอนุมานได้ว่ามีการแบ่งประเภทของสุราไว้ ๒ ประเภท คือ

๑. “สุราแช่” หมายถึง สุราที่ไม่ได้กลั่นและให้หมายความรวมถึงสุราแช่ที่ได้ผสมกับสุรากลั่นแล้ว แต่ยังมีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรีด้วย

๒. “สุรากลั่น” หมายถึง สุราที่ได้กลั่นแล้ว และให้หมายความรวมถึงสุรากลั่นที่ได้ผสมกับสุราแช่แล้ว แต่มีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่าสิบห้าดีกรีด้วย^{๕๑}

นอกจากนี้ได้มีการกำหนดชนิดของสุรากลั่นเป็น ๕ ชนิด ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ และกฎกระทรวงเรื่องกำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีของสุรา พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังนี้

๑. ชนิดสุราสามทับ คือ สุรากลั่นที่มีแรงแอลกอฮอล์ตั้งแต่ ๘๐ ดีกรีขึ้นไป

๒. ชนิดสุราขาว คือ สุรากลั่นที่ปราศจากเครื่องย้อมหรือสิ่งผสมปรุงแต่ง มีแรงแอลกอฮอล์ต่ำกว่า ๘๐ ดีกรี

^{๕๐} สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบ, กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ๒๕๕๑), หน้า ๓๔.

^{๕๑} มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ.๒๔๕๓, อ้างในราชกิจจานุเบกษา ที่ รก.๒๔๕๓/๑๖/๓๔๖/๒๑ มีนาคม ๒๔๕๓.

๓. ชนิดสุราผสม คือ สุรากลั่นที่ใช้สุราขาวหรือสุราสามทับมาปรุงแต่ง มีแรงแอลกอฮอล์ต่ำกว่า ๘๐ ดีกรี

๔. ชนิดสุราปรุงพิเศษ คือ สุรากลั่นที่ใช้สุราสามทับมาปรุงแต่ง มีแรงแอลกอฮอล์ต่ำกว่า ๘๐ ดีกรี

๕. ชนิดสุราพิเศษ คือ สุรากลั่นที่ทำขึ้นโดยใช้กรรมวิธีพิเศษ มีแรงแอลกอฮอล์ต่ำกว่า ๘๐ ดีกรี แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ ประเภทวิสกี บรันดี รัม ยิน หรือสุราแบบต่างประเทศอย่างอื่น และประเภทเกาเหลียง เชียงซุน บุนกุ่มโล้ว หรือสุราแบบจีนอย่างอื่น

สำหรับสุราแช่ได้มีการกำหนดชนิดไว้ในกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ กล่าวถึงสุราแช่ไว้ ๔ ชนิด ได้แก่ เบียร์ ไวน์ และสปาร์กกลิงไวน์ ที่ทำจากองุ่น สุราแช่พื้นเมือง (อุสาโท และน้ำตาลเมา) และสุราแช่อื่น^{๕๒}

กล่าวโดยสรุปแล้ว สุรานั้นมีอยู่ ๒ ประเภท คือ สุราแช่ ได้แก่ สุราที่ไม่ได้กลั่นและมีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรี ส่วนใหญ่จะเป็นสุราที่หมักด้วยธัญพืชต่างๆ เช่น ไวน์ผลไม้ และอีกประเภทหนึ่งคือสุรากลั่น ได้แก่ สุราที่ได้กลั่นแล้ว และมีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่าสิบห้าดีกรี เป็นสุราที่กลั่นมาจากสุราแช่ให้มีความเข้มข้นยิ่งขึ้น ทำให้ผู้ดื่มแล้วมีความมึนเมามากกว่าประเภทแรก

สุรานั้นมีความเชื่อมโยงกับสังคมไทยมาตลอดตั้งแต่อดีต โดยในส่วนของรัฐนั้น พระมหากษัตริย์บางยุคก็มีกฎหมายบังคับควบคุมข้าราชการไม่ได้ดื่มสุรา แต่ไม่ได้ห้ามประชาชนทั่วไปดื่ม เพราะถือว่าเป็นประเพณีนิยมของชาวบ้าน ดังความในพระไอยการอาญาหลวงตราในปี พ.ศ. ๑๘๕๕ สมัยกรุงศรีอยุธยา มาตรา ๔๓ บัญญัติว่า “ห้ามมิให้มุขมนตรีราชินิกุลขุนหมื่นหัวพันทั้งหลายคบกันเสพสุรา ยาเมา สูบฝิ่น เทียวเล่นในกลางคืน”^{๕๓} และส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะรัฐต้องขาดรายได้จากภาษีสุราที่ได้เงินมหาศาลให้แก่รัฐและเอกชนที่มีธุรกิจเกี่ยวข้องกับสุรา ถึงส่วนของประชาชนทั่วไปบางกลุ่มก็มองว่าสุราเป็นสิ่งที่ไม่ได้เพราะผิดศีลข้อที่ ๕ ตามหลักของพระพุทธศาสนา ดังความในขุนช้างขุนแผน ตอนนางทองประศรีมารดาของพลายแก้วมาขอนางพิมพิลาไลย นางศรีประจันผู้มารดาได้ถามว่า “จะขอถามความท่านยาย ลูกชายนั่นดีหรืออย่างไร ไม่เล่นเบี้ยกินเหล้าเมากัญชา ฝิ่นฝ้ามันสูบบ้างหรือไม่”^{๕๔} ซึ่งจะเห็นว่าความคิดของนางศรีประจันอาจมาจากความคิดของกวีที่ต้องการสื่อให้เห็นถึงความคิดของคนในยุคสมัยนั้นที่มองเห็นว่าสุรา

^{๕๒} มัทนา พุกกะรัตนานนท์ “ทิศทางการพัฒนาคุณภาพสุราชุมชน” อ้างใน <http://lab.excise.go.th/group1/spirit/stype.htm> เข้าถึงเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๒.

^{๕๓} คุรุสภา, กฎหมายตราสามดวง ๔, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๐๖) ๔๒ – ๔๓.

^{๕๔} อ้างใน พระไพศาล วิสาโล, ประวัติศาสตร์การบริโภคสุราในประเทศไทย, หน้า ๑๕.

เป็นสิ่งที่ไม่มีโทษ และคนที่ดื่มสุราหรือเหล้านั้นไม่สมควรที่จะเป็นหัวหน้าครอบครัวที่ดีได้ และความคิดดังกล่าวนั้นยังส่งผลถึงความคิดของชาวชนบทในปัจจุบันด้วย

๒.๓ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับศีลข้อที่ ๕

๒.๓.๑ ความหมายของศีล ๕

ความหมายของคำว่า “ศีล” ในพระพุทธศาสนามีปรากฏอยู่ในหลักธรรม คือ พระไตรปิฎก และคำอธิบายที่ปรากฏในคัมภีร์ พระอรรถกถา ฎีกา ทั้งนี้ภราษณูทางพระพุทธศาสนาได้กล่าวถึงความหมายของศีลไว้ ดังนี้

ในกฎทันทสูตร ที่มณิกาย สิลขันธวรรค พระพุทธเจ้าตรัสศีล โดยทรงเรียกว่า “สิกขาบท” โดยให้เป็นข้อประพฤติปฏิบัติสำหรับควบคุมกาย วาจา ว่า

การที่บุคคลผู้มีจิตเลื่อมใสสมาทานสิกขาบททั้งหลาย คือ เจตนาเป็นเหตุเว้นจากการฆ่าสัตว์ เจตนาเป็นเหตุเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของเขาไม่ได้ให้ เจตนาเป็นเหตุเว้นจากการประพฤตินอกใจ เจตนาเป็นเหตุเว้นจากการพูดเท็จ เจตนาเป็นเหตุเว้นจากการเสพของมีนเมา คือ สุราและเมรัย อันเป็นเหตุแห่งความประมาท นี้เป็นอัยซึ่งใช้ทุนทรัพย์และมีการเตรียมน้อยกว่า แต่มีผลานิสงส์มากกว่าอัยสมบัติ ๓ ประการ มีองค์ประกอบ ๑๖ กว่ นิตยทานที่ทำสืบกันมา กว่าวิหารทาน และกว่าสรณคมน์^{๕๕}

ในคัมภีร์วิสุทธิมรรคพระพุทธโฆสจารย์^{๕๖} ได้อธิบายความหมายของ “ศีล” ไว้ว่า คำว่า “ศีล” นี้ แปลว่า ปกติ คือ ทำกายและวาจาให้เป็นปกติให้เรียบร้อย ไม่ทำความเดือดร้อนให้แก่ผู้ใด, แปลว่า เย็น คือทำให้เป็นคนเยือกเย็น ทำให้เย็นกาย เย็นใจ ไม่ต้องเดือดร้อน เพราะขาดศีล, แปลว่า เกษม คือ ปลอดภัย ทำให้เบากายเบาใจ อีกอย่างหนึ่ง คำว่าศีลนี้ มีความหมายเป็นศีลนะ กล่าวคือเป็นมูลราก ส่วนคำว่า “ศีลนะ” นี้ ก็คือกิริยาที่รวมเอาไว้อย่างดี หมายถึง ความที่กรรมในทวารมีกายกรรมเป็นต้น ไม่กระจัดกระจายโดยความมีระเบียบอันดีอย่างหนึ่ง คือความเข้าไปเรียบร้อย หมายถึง ความเป็นที่รองรับโดยความเป็นที่ตั้งอาศัยแห่งกุศลธรรมทั้งหลาย

^{๕๕} ที.สิ. (ไทย) ๕/๓๕๒/๑๔๗.

^{๕๖} พระพุทธโฆสเถระ. คัมภีร์วิสุทธิมรรค, แปลโดย สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) และคณะ. พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทประยูรวงศ์พรินท์ติ้ง จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๑๐-๑๑.

หรืออีกนัยหนึ่งว่า

ศีล คือ เจตนา หมายถึง เจตนางดเว้นจากบาปกรรมมีปาณาติบาต เป็นต้น

ศีล คือ เจตสิก (ได้แก่ กุศลธรรม คือ ความไม่โลภ ความไม่พยาบาท ความเห็นชอบ) ของบุคคลผู้งดเว้นจากบาปกรรมมีปาณาติบาต เป็นต้น

ศีล คือ การสำรวม หมายถึง ความสำรวมในปาติโมกข์ ความสำรวมอย่างมีสติ สำรวมด้วยความรู้ สำรวมด้วยความอดทน และสำรวมด้วยความเพียรพยายาม

ศีล คือ ความไม่ล่วงละเมิด หมายถึง การไม่ล่วงละเมิดด้วยกาย หรือด้วยวาจาของผู้ที่สมาทานศีลแล้ว

ในคัมภีร์วิมุตติมรรค พระอุปติสสเถระ^{๕๓} กล่าวความหมายของ “ศีล” ไว้ว่า

ศีล หมายถึง ศีระะ ความเย็น สันติ ดีเลิศ การกระทำปกติและสภาพปกติตามธรรมชาติของทุกข์และสุข

ศีล หมายถึง ความเย็น มีอธิบายว่า ไม่ว่านั่นที่มีความเย็นมากที่สุดช่วยทุเลาความร้อนของพิษไข้ในร่างกายได้ฉันใด ศีลก็ฉันนั้น คือ ช่วยทุเลาไข้ใจที่เกิดจากความสะดุ้งกลัวหลังจากศีลขาดและก่อให้เกิดปราโมทย์

ศีล หมายถึง สันติ มีอธิบายว่า ถ้าบุคคลมีศีล เขาจะมีความประพฤติเรียบร้อยไม่สร้างความหวาดกลัวให้เกิดขึ้น

ปทานุกรมบาลี-ไทย-อังกฤษ-สันสกฤต^{๕๔} ให้ความหมายของศีลไว้ว่า “ศีล คือ ความปกติของธรรมชาติ ธรรมชาติอันสัตบุรุษพึงทรงไว้ สภาวะความสำรวม”

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน^{๕๕} ให้ความหมายของศีลไว้ว่า “ศีล คือ ข้อบัญญัติที่กำหนดการปฏิบัติทางกายและวาจา ทางพระพุทธศาสนา เช่น ศีล ๕, ศีล ๘”

^{๕๓} พระอุปติสสเถระ, วิมุตติมรรค, แปลโดย คณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์, ๒๕๓๘), หน้า ๕-๑๐.

^{๕๔} พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาจันทบุรีนฤนาถ, ปทานุกรมบาลี-ไทย-อังกฤษ-สันสกฤต, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดศิวิล, ๒๕๑๓), หน้า ๘๓๗.

^{๕๕} ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒, (กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น จำกัด, ๒๕๕๖), หน้า ๕๕๗.

พุทธทาสภิกขุ^{๖๐} ได้อธิบายความหมายของศีลไว้ว่า ศีล หมายถึง ความเป็นปกติ หรือปกติ ภาวะตามธรรมดา หมายความว่า ทำทุกอย่างอยู่ตามหน้าที่ที่ควรจะทำ แต่อยู่ในภาวะปกติ คือ ไม่เดือดร้อน ไม่กระวนกระวาย ไม่ระตำระสาย ไม่มีความสกปรกความเศร้าหมองใดๆ เกิดขึ้น โดยเนื้อความ ศีล หมายถึง ระเบียบที่ได้บัญญัติขึ้นไว้สำหรับประพฤติกปฏิบัติกัน เพื่อให้เกิดภาวะปกติ ขึ้นมาที่กาย ที่วาจา ศีล คือการปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบการเป็นอยู่ทางภายนอก ศีลพัฒนาที่กาย ที่ วาจา ให้เป็นกาย วาจาที่น่าดู เมื่อเรามีศีลเป็นพื้นฐานแล้ว เราจึงจะมีจิตที่เป็นสมาธิได้ง่าย ถ้ามีศีลดี สมาธิก็มีง่าย

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก^{๖๑} ทรงแสดงทัศนะ เรื่องความหมายของศีลไว้ว่า

ศีล แปลตามศัพท์ว่า ปกติ หมายความว่า ความเป็นปกติเรียบร้อย(อย่างหนึ่ง) ความเคยชินลงรูปลงตัวติดอยู่ประจำอยู่ เป็นปกติ(อย่างหนึ่ง) ความเป็นปกติเรียบร้อย หมายถึง ความปกติ เรียบร้อยของความประพฤติ เพราะเว้นการที่ควรเว้น ประพฤติการณ์ที่ควรประพฤติ

ศีล ๕ หรือเบญจศีล คือ ความประพฤติชอบทางกาย และวาจา การรักษากายวาจาให้ เรียบร้อย การรักษาปฏิบัติตามระเบียบวินัย ข้อปฏิบัติในการเว้นจากความชั่ว การควบคุมตนให้ ตั้งอยู่ในความไม่เบียดเบียน

กล่าวโดยสรุป ศีล ๕ คือ สิ่งที่ทำให้เกิดความเป็นปกติ เป็นข้องดเว้นจากบาปทั้งหลาย ส้ารวม อดทนอดกลั้นต่อโลกะ โทสะ โมหะ ไม่ล่วงละเมิดผู้อื่นด้วยกาย วาจา เพื่อให้เกิดความปกติ เรียบร้อย สงบสุขในสังคม ระงับความเดือดเนื้อร้อนใจทั้งตนเองและผู้อื่น เป็นข้อปฏิบัติเบื้องต้นใน ชีวิตประจำวันเพื่อควบคุมความประพฤติทางกาย วาจาให้ตั้งอยู่ในความดีงาม สงบ

ศีลนั้น มี ๕ ประการ (เบญจศีล)

๑. เว้นจากการฆ่าสัตว์มีชีวิต
๒. เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ด้วยอาการเป็นโจร
๓. เว้นจากการประพฤติดูคิดในกาม
๔. เว้นจากการกล่าวคำเท็จ
๕. เว้นจากการดื่มน้ำเมา คือสุราและเมรัย^{๖๒}

^{๖๐} พุทธทาสภิกขุ, ทาน ศีล ภาวนา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภาพใจ, ๒๕๓๕), หน้า ๕๖-๕๗.

^{๖๑} สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน), ความจริงที่ต้องเข้าใจ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘), หน้า ๖๕.

๑. เว้นจากการฆ่าสัตว์มีชีวิต หมายเอาทั้งมนุษย์และสัตว์ดิรัจฉาน ที่ยังมีชีวิตอยู่ แม้ที่สุดซึ่งยังอยู่ในครรภ์ทุกประเภท ไม่มีกำหนด ศีลข้อบัญญัติขึ้นเพื่อหวังจะให้รู้จักปลูกเมตตาจิต ในสัตว์ทุกจำพวก เพราะเมตตาจิตนี้เป็นความดี สามารถมีทั่วไปทั้งในหมู่มนุษย์และสัตว์ดิรัจฉาน เช่น การเลี้ยงดูลูกของตัวเองด้วยความรัก แต่เมตตาจิตใจในหมู่มนุษย์สามารถขยายไปถึงหมู่มนุษย์ด้วยกันอื่นๆ อีกมากมายไม่จำกัด และตลอดถึงสัตว์ดิรัจฉานด้วย

การอบรมให้เมตตาจิตเกิดขึ้น เมื่อขยายออกไปมากเพียงใด ก็จะแผ่ความสุขให้เกิดมีแก่สรรพสัตว์มากเพียงนั้น เรายังร่างกายรักชีวิตและกลัวภัยต่างๆ อันจะทำอันตรายแก่ร่างกายและชีวิตต้องคอยระวังหลบหลีกอยู่เสมออันใด มนุษย์และสัตว์ดิรัจฉานอื่นๆ ก็ฉนั้น ผู้ที่ถึงเห็นแต่ความสุขของตัวเองอย่างเดียว ไม่แลเหลือถึงสุขของผู้อื่นบ้าง ขาดเมตตาจิตคิดตัดสุขของผู้อื่นเสียสิ้นบ้าง ผู้นั้นเชื่อว่าประพฤติดิฉินจากคลองธรรม มิใช่จะห้ามแต่เพียงการฆ่ามนุษย์อื่นเท่านั้น แม้การฆ่าตัวเองก็ไม่สมควร ผู้ฆ่าตัวตายถือว่าเป็นผู้สิ้นคิดแล้วเป็นที่หมิ่นของคนที่ตั้งปวง ทำให้เกิดความอับอายขายหน้าแก่วงศ์ตระกูลและพวกพ้องของตน เกิดมาเป็นคนแล้ว ถึงจะตกทุกข์ได้ยากเพียงใด ก็ไม่ควรทำเช่นนั้น เพราะการเกิดเป็นมนุษย์ เป็นสมบัติที่ได้โดยยากเมื่อได้แล้ว ก็ไม่ควรปล่อยให้เสียเปล่าจากประโยชน์ ถึงชีวิตจะสิ้นไป ก็ให้สิ้นไปด้วยดีในทางนักราชครูธรรมเสริญ

๒. เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ด้วยอาการเป็นโจร กิริยาที่ถือเอา หมายถึง การถือเอาด้วยอาการเป็นโจร สิ่งของที่เขาไม่ได้ให้ หมายถึง สิ่งของที่มีเจ้าของ ทั้งที่มีวิญญานและไม่มีวิญญานอันเจ้าของไม่ได้ยกให้เป็นกรรมสิทธิ์ และสิ่งของที่ไม่ใช่ของใคร แต่มีผู้รักษาหวงแหน ได้แก่ สิ่งของที่อุทิสัญชาปุชณียวัตถุในศาสนานั้นๆ และสิ่งของที่เป็นของกลางในหมู่มนุษย์อันไม่พึงแบ่งกัน ทรัพย์ที่ได้มาด้วยโจรกรรมเช่นนี้ ไม่ทำความสุขให้เกิดแก่ผู้ใด เหมือนทรัพย์ที่หามาได้ในทางสุจริต ผู้ที่หาเลี้ยงชีพในทางที่ชอบได้ทรัพย์มา ทรัพย์นั้นย่อมทำความอึดใจให้เกิดแก่ผู้ได้ในเบื้องต้น ต่อมาก็ให้ความสุข เพราะไม่ต้องเป็นหนี้ท่าน ไม่ต้องกลัวว่าเขาจะมารบกวาทวงถามให้เกิดความรำคาญ ไม่ต้องกลัวต่อการจับกุมไปลงโทษ ส่วนผู้ที่หาเลี้ยงชีพด้วยการโจรกรรม หาทรัพย์ได้มาในเบื้องต้น พอได้มาก็ทำให้เกิดความร้อนใจ เพราะต้องซ่อนเร้นไว้ ต้องหลบหน้าซ่อนตัวกลัวเขาจะจับได้ ต้องระวังไม่ให้ใครรู้ใครเห็น ในที่สุดก็ไม่เป็นปัจจัยให้กลับตั้งตัวได้ เพราะจะต้องทำ โจรกรรมเช่นนั้นต่อไปอีก จนกว่าจะได้เสวยผลของโจรกรรมสักคราวหนึ่ง หรือหลายคราว ผู้หวังความเจริญแก่ตน ต้องเว้นให้ขาดจากการหาเลี้ยงชีพด้วยโจรกรรมเสีย

^{๖๒}ดูรายละเอียดใน พ.บ. ๓๑/๔๑/๖๒.

๓. เว้นจากการประพาศิคิดในกาม คำว่า กาม ในที่นี้ ได้แก่ กิริยาที่รักใคร่กันใน ประเวณี ศิลข้อนี้บัญญัติขึ้นด้วยหวังจะป้องกันความแตกร้างในสังคม ทำให้คนที่อยู่ในสังคม ใ่วางใจกันและกันได้ เพราะความประพาศิคิดในทางประเวณีนั้น เป็นชนวนที่จะให้เกิดความ แตกร้างในระหว่างสามีภรรยาได้ ทั้งสามีและภรรยาคุณั้นยังจะผูกใจเป็นศัตรูต่อชายหญิงที่เป็นชู้ นั้น อีก ในที่สุดสามีภรรยาคุณั้น ก็จะใ่วางใจซึ่งกันและกัน เพราะบุรุษหรือสตรีที่มีคู่ครองแล้วควร ยินดีด้วยคู่ครองของตน ส่วนผู้ที่ยังไม่มีถ้าจะเลือกหาคู่ครอง ก็ควรเลือกคนที่ไม่มีเจ้าของมาเป็นคู่ เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างผาสุก ผู้รักสงบ รักชื่อเสียง อย่าได้ประพาศิถ่วงละเมิดข้อนี้เป็นอันตราย ความลุ อำนาจแก่ระคะอย่างใดอย่างหนึ่งอันมิได้เป็นไปตามธรรมดาในทางที่ชอบ ถูกห้ามด้วยศิลข้อนี้ทุก ประการ

๔. เว้นจากการกล่าวคำเท็จ ศิลข้อนี้ บัญญัติขึ้นด้วยหวังจะห้ามการพูดจา เหลาะแหละ ทุกคนย่อมชอบและนับถือความจริงด้วยกันทั้งนั้น ผู้ที่พูดด้วยถ้อยคำที่ไม่เป็นจริง ย่อมจะทำให้ผู้ฟังไม่เชื่อถือในคำพูดของตน บางทีอาจทำประโยชน์ของผู้อื่นให้เสียไปก็ได้ การ แสดงมุสา นี้ มิใช่เฉพาะแต่ทางวาจาอย่างเดียว แม้ทางกายก็อาจเป็นได้ เช่น เขียนหนังสือมุสาเขา หรือสัณสิริษะที่ทำให้เขาเข้าใจว่าเป็นการปฏิเสธในข้อที่ไม่ควรปฏิเสธ มุสาจึงเป็นได้ทั้งกายและ ทางวาจา ถึงไม่พูดด้วยปาก แต่ทำด้วยกายเพื่อจะให้เขาเข้าใจผิด ก็จัดเป็นมุสาวาทเหมือนกัน

๕. เว้นจากการดื่มน้ำเมา คือสุราและเมรัย อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท น้ำเมาที่เป็นแต่เพียงของคอง เช่น เมรัย คือ น้ำตาลเมาก็ยังไม่ได้กลั่น ส่วนสุรา คือ เมรัยที่ถูกกลั่น เพื่อให้มีรสชาติเข้มข้นขึ้น สุราเมรัยนี้ เป็นเครื่องทำให้ผู้ดื่มเมาแล้วครองสติไม่อยู่อารมณ์แปรปรวน ขาดความเป็นตัวของตัวเอง ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองไว้ได้ ประคติเป็นคนดีก็กลายเป็นคนชั่วไปได้ แม้กิริยาใดที่ไม่เหมาะ ในเวลาประคติเขาทำไม่ได้ กิริยานั้นในเวลาที่เขาเมาแล้วเขา ทำได้ทุกอย่าง

ศิล ๕ ประการดังกล่าว จัดเป็นข้อปฏิบัติของชาวพุทธ ผู้ที่นับถือพระพุทธศาสนาอย่าง แท้จริง ต้องรักษาให้ได้ ยิ่งบ้างหย่อนบ้างตามภูมิความสามารถของตน ข้อที่สำคัญที่สุด คือข้อที่ ๕ การงดเว้นจากการดื่มสุราเมรัยอันทำให้ประมาท ส่วนศิลอีก ๔ ข้อนั้น เป็นผลกระทบต่อนื่องจาก การประพาศิคิดศิลข้อที่ ๕ นั้น ซึ่งการจะงดเว้นจากการดื่มสุราได้นั้นพึงปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

๑. สมาทานวิริติ ตั้งใจว่าจะงดเว้น ไม่ประพาศิถ่วงละเมิดศิลทั้ง ๕ ข้อ ตลอด ชีวิต

๒. ลงมือปฏิบัติตามด้วยความมีสติทุกกลมหายใจเข้าออก ว่าเราทำเพื่อสร้าง ประโยชน์แก่ตน และสังคม

๓. คิดถึงประโยชน์ที่จะได้รับการปฏิบัติตามศีลตามแนวทางพระพุทธศาสนา
ที่ว่า ศีลทำให้สวย ศีลทำให้รวย และศีลช่วยให้อรุด

๔. นึกถึงประโยชน์ที่แท้จริงของศีล คือ ความสงบสุขแห่งใจของตน

จากข้างต้น ทำให้พบว่าการประพฤติผิดศีลข้อที่ ๕ เป็นเหตุทำให้ผิดให้ศีลอีก ๔ ข้อ
รวมทั้งก่อให้เกิดผลกระทบในด้านต่างๆ ซึ่งการเกิดพฤติกรรมกรรมการเสพสุรานัน มีปัจจัยทั้งภายใน
และภายนอกที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง อันเป็นเหตุทำให้เกิดการละเมิดศีลและก่อให้เกิดปัญหาและ
ผลกระทบทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

๒.๓.๒ ศีล ๕ ในกรอบของสิกขาบท

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) กล่าวว่าศีล ๕^{๖๓} ได้แก่

๑. ปาณาติปาตา เวรมณี เว้นจากปาณาติบาต คือ ไม่ทำลายชีวิต จับเอาสารระว่า
ความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านชีวิตร่างกาย

๒. อทินนาทานา เวรมณี เว้นจากอทินนาทาน คือ ไม่เอาของที่เขาไม่ได้ให้
หรือไม่ลักขโมย จับเอาสารระว่า ความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่น
ทางด้านทรัพย์สินและกรรมสิทธิ์

๓. กามเมสุมิจฉาจารา เวรมณี เว้นจากกามเมสุมิจฉาจาร คือ ไม่ประพฤติผิดใน
กามทั้งหลาย จับเอาสารระว่าความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่น
ทางด้านคู่ครอง บุคคลที่รักหวงแหน ไม่ผิดประเพณีทางเพศ ไม่นอกใจคู่ครองของตน

๔. มุสาวาทา เวรมณี เว้นจากมุสาวาท คือ ไม่พูดเท็จ จับเอาสารระว่า ความ
ประพฤติหรือการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นด้วยวาจาเท็จ โกหกหลอกลวงตัดรอน
ประโยชน์หรือแกล้งทำลาย

๕. สุราเมรยมัชชปมาทัฏฐานา เวรมณี เว้นจากของเมา คือ สุราและเมรัยอันเป็น
ที่ตั้งแห่งความประมาท คือ ไม่เสพของมีนเมา จับเอาสารระว่า ความประพฤติหรือการดำเนินชีวิตที่
ปราศจากความประมาทหลังพลาดมัวเมาเนื่องจากการใช้สิ่งเสพติดที่ทำให้เสียสติสัมปชัญญะ

^{๖๓} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), พุทธธรรม, ฉบับปรับปรุงและขยายความ, พิมพ์ครั้งที่ ๑๕,
(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัทสหธรรมิก จำกัด), ๒๕๕๒, หน้า ๗๖๕-๗๗๐.

พระมหากวี มหาปณฺโญ^{๖๔} ได้กล่าวถึงศีล ๕ ในฐานะของจริยธรรมในระดับปัจเจกบุคคล ดังนี้

๑. เว้นจากการปลงชีวิตหรือว่าจ้างผู้อื่นกระทำ และอย่าเลี้ยงชีพด้วยอาชีพที่รุนแรงต่อธรรมชาติและเพื่อนมนุษย์ ซึ่งในอีกนัยหนึ่งหมายถึง ปัจเจกบุคคลควรฝึกฝนความมีเมตตากรุณาให้เกิดขึ้นในตน

๒. เว้นจากการยึดถือเอาของที่เขามาได้ให้ และหลีกเลี่ยงจากการกระทำตนให้ร่ำรวยขึ้นบทความทุกข์ยากของชีวิตบนโลก ในอีกนัยหนึ่ง หมายถึง ปัจเจกบุคคลควรพัฒนาความซื่อสัตย์สุจริตขึ้นในตน และสร้างประโยชน์สุขแห่งตนและสังคมบทความเคารพสิทธิของกันและกัน

๓. เว้นจากการล่วงละเมิดสิ่งที่ผู้อื่นรักใคร่หวงแหน (มักตีวงให้แคบว่าไม่ให้ประพฤติผิดในกาม) ซึ่งในอีกนัยหนึ่ง หมายถึง ปัจเจกบุคคลควรมุ่งฝึกฝนเนื้อหาและศักยภาพ เพื่อการพัฒนาตนเอง

๔. เว้นจากการพูดเท็จ โกหก หลอกลวง ยุแหยง และประณาม (สิ่งที่เรายังไม่รู้ความจริงแน่นอน) ในอีกนัยหนึ่ง หมายถึง ปัจเจกบุคคลควรเข้าสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยความจริงหรือข้อเท็จจริงและความพยายามทั้งหมดต้องเป็นไปเพื่อการแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

๕. เว้นจากสิ่งเสพติดให้โทษอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ในอีกนัยหนึ่ง หมายถึง ปัจเจกบุคคลต้องสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยความมีสติและสัมปชัญญะ

๒.๓.๓ โทษแห่งศีลวิบัติ

ในพระไตรปิฎก กล่าวถึงพุทธพจน์ เมื่อครั้งที่พระพุทธเจ้าตรัสเทศนาโปรดอุบาสิกา อุบาสิกา ชาวตำบลบ้านปาฐุกลิคม ถึงโทษแห่งศีลวิบัติ ทำให้ได้ผล ๕ ประการ ดังนี้

๑. ย่อมเข้าถึงความเสื่อมแห่งโภคทรัพย์ใหญ่หลวง
๒. กิตติศัพท์อันชั่วย่อมกระฉ่อนไป
๓. เข้าไปหาบริษัทใดๆ เช่น ชัตติยบริษัท พราหมบริษัท คหบดีบริษัท สมณบริษัท ย่อมไม่แก้แค้นแล้วเงินเข้าไปหาบริษัทนั้นๆ
๔. ย่อมเป็นผู้หลงลืมสติ
๕. หลังจากตายแล้วย่อมไปเกิดในอบาย ทุกคติ วินิบาต นรก

^{๖๔} พระมหากวี มหาปณฺโญ, ศีล ๕ : ปัจจัยพื้นฐานในการกำหนดคุณลักษณะพื้นฐานของสังคม, [ออนไลน์] : www.learners.inth/blog, [๑๑ เมษายน ๒๕๕๔].

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก^{๖๕} ได้กล่าว เรื่อง โทษแห่งศีลวิบัติไว้ว่า

ผู้ทำผิดศีลข้อ ๑ เมื่อกำเนิดเกิดเป็นมนุษย์ จะทำให้เขาเป็นคนอายุสั้นและมัก ถูกฆ่าตาย และยอมเดือดร้อนในปัจจุบันต้องติดคุกติดตาราง

ผู้ทำผิดศีลข้อ ๒ เมื่อกำเนิดเกิดเป็นมนุษย์ ย่อมมีโรคทรัพย์น้อย เกิดในตระกูล ยากจน ทำมาหากินเท่าใดก็ไม่รวย ทำให้เขาเป็นคนยากจน และถูกโกง ถูกปล้น ถูกขโมย

ผู้ทำผิดศีลข้อ ๓ เมื่อกำเนิดเกิดเป็นมนุษย์ เศษผลของกรรมที่ทำไว้ทำให้เกิด การแตกแยกในครอบครัว และถูกปองร้าย บางคนเกิดมาเป็นหญิงก็ถูกทารุณกรรม ถูกข่มขืน เป็น ชายก็ต้องเกิดมาเป็นกะเทย ให้คนเขาหยามเล่น ถูกดูหมิ่นดูแคลน เป็นที่น่าอับอาย

ผู้ทำผิดศีลข้อ ๔ เมื่อกำเนิดเกิดเป็นมนุษย์ ก็มีผู้มากกล่าวหาใส่ร้าย ใส่ความให้ เสียหาย ให้เสียทรัพย์อยู่เสมอ โคนเขาใส่ความและมักได้ฟังแต่เรื่องที่ไม่จริง โคนหลอกหลวงให้ หลงเชื่อบ่อยๆ ถูกเอาเปรียบตลอดเวลา จะพูดจากับใครไม่มีคนเชื่อถือ

ผู้ทำผิดศีลข้อ ๕ เมื่อกำเนิดเกิดเป็นมนุษย์ก็จะเป็นคนสติไม่ดี เป็นบ้าใบ้ คลั่งไคล้ไหลหลงบ้า ๆ บอ ๆ เสียคน เสียจิตไปอย่างน่าทุเรศ สุขภาพเสื่อม สมอเสื่อม ปัญญาเสื่อม

นอกจากนี้การผิดศีลข้อ ๕ คือ การเสพสุราและเมรัย ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นที่ตั้งแห่งความ ประมาท เป็นเหตุให้เกิดการละเมิดศีลข้อห้าม ๔ ข้อข้างต้น เพราะผู้ดื่มน้ำเมา เมาแล้วยอมเป็นผู้เสีย สติ สามารถทำสิ่งที่ไม่เคยทำ พูดสิ่งที่ไม่เคยพูดได้ ดังนั้นผู้หวังยึดมั่นในทางที่ดี จำต้องมี สติสัมปชัญญะครองตนอยู่เสมอ ซึ่งมีโทษมี ๖ ประการ^{๖๖} คือ

๑. เป็นเหตุให้เสียทรัพย์ คือ ผู้ดื่มสุราเป็นประจำจะทำให้ติดและละทิ้งได้ยาก จำเป็นต้องจ่ายทรัพย์เพื่อซื้อสุราเป็นนิสัย อีกอย่างหนึ่ง ชนชั้นกรรมาชีพ ต้องใช้แรงงาน จึงได้ ทรัพย์มาเพื่อดื่มสุราจนเมาเกะกะระราน สร้างความรำคาญให้เกิดแก่ผู้อื่น เสียมารยาทอันเรียบร้อย มีสติพินเพื่อน เสียการเสีงาน ในที่สุดก็กลายเป็นคนหย่อนสมรรถภาพ ตกงาน ทำให้ขาดหนทางที่ จะหาทรัพย์ได้ แม้ไม่ถึงขั้นนั้น เมื่อดื่มสุราจนเมา มีสติพินเพื่อนก็ควบคุมการงานผิดพลาด จนเกิด ความเสียหาย ไม่เป็นทางเกิดทรัพย์กลับจะทำให้หน่วยงานนั้นๆขาดทุน เสียคุณประโยชน์ไป

^{๖๕} สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก, วิธีสร้างบุญบารมี, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พันธัน, ๒๕๔๘), หน้า ๑๕-๒๒.

^{๖๖} คุรยละเอียดใน ที.ปา.(ไทย) ๑๑/๒๔๘/๒๐๒-๒๐๓.

๒. เป็นเหตุก่อการทะเลาะวิวาท ในเวลาปรกติคนเราทุกคนรักความสงบไม่ชอบก่อการทะเลาะวิวาทกับใคร หากจะมีผู้หนึ่งผู้ใดมาก่อนเหตุ ชวนวิวาทขึ้นก่อนพอดทนได้ ก็จะอดทนไม่ได้ตอบ เว้นแต่บันดาลโทสะขึ้นมาถึงขั้นรุนแรงอดคลื่นไว้ไม่อยู่ น้ำเมาย่อมเป็นเหตุบันดาลให้เกิดโทสะได้ง่าย ได้ยินใครพูดอะไรไม่พอที่จะทำให้โกรธ ก็เกิดโทสะขึ้นมา ก่อเหตุทะเลาะวิวาทกับเขาได้ง่ายๆ บางคราวหาสาเหตุมิได้ถึงกับทำร้ายเขาก่อนก็มี ทั้งนี้ก็เป็นเพราะเสียดสีอยู่ดีๆ ก็ทำคนทั้งหลายให้กลายเป็นศัตรูของตน

๓. เป็นเหตุเกิดโรค คนติดสุรามักจะเป็นโรคต่างๆ เช่น โรคตับ เมื่อชอบแน่นเสียด รับประทานอาหารไม่ได้ มักจะอาเจียน อ่อนเพลียไม่มีเรี่ยวแรง นอนไม่หลับ เป็นต้นบรรดาสิ่งๆ ที่ซึมเข้าเส้นโลหิตมากก็ตามน้อยก็ตาม มักจะทำให้เสียความสำราญ หรือทำลายความสุขในชีวิตเป็นที่สุด จึงได้ชื่อว่ายาพิษ น้ำเมาก็เป็นยาพิษเช่นเดียวกัน จึงทำความไม่ผาสุกให้เกิดแก่ผู้ดื่มมากบ้างน้อยบ้างตามฤทธิ์ของมัน

๔. เป็นเหตุเสียชื่อเสียง ชื่อเสียงที่ดีจัดว่าเป็นศักดิ์ศรีของคน ทำให้เป็นที่นิยมนับถือของประชุมชน เป็นเหตุส่งเสริมการประกอบอาชีพของเขาให้ขึ้นไปโดยสะดวกชื่อเสียงที่ดีนั้นกว่าจะอบรมขึ้นมาได้ ก็ต้องประพฤติความดีมาช้านานจนคนทั้งหลายเห็นว่า ความประพฤติเช่นนั้นเป็นปกติมารยาทของเขา ไม่ใช่เสแสร้งทำความดีไประยะหนึ่ง เขาจะสรรเสริญก็หาไม่ และชื่อเสียงที่ดีเมื่อมีแล้วจะเสียหายนั้นง่ายนัก เช่น คนผู้เคยทำความดีมีผู้นิยมนับถือ ไม่รักษาชื่อเสียงและเกิดประพฤติไม่ดีเข้า มีผู้รู้เห็นแม้เพียงครั้งเดียว ก็จะได้รับ การนิทา ทำให้เสียชื่อเสียง คนทั้งหลายก็สิ้นความนับถือ ดังคำว่า ความดีทำลาย ความชั่วทำลาย คนที่เมาสุราจะไม่มีสติคอยยับยั้งระวังความประพฤติของตน จนเกิดมีความประพฤติเสียหายในที่สุด

๕. เป็นเหตุประพฤติมารยาทน่าอดสู ตามปรกติใจของคนเรา ย่อมมีสติเป็นผู้ควบคุมจึงรู้ว่าสิ่งที่ทำลงไปนั้นถูกหรือผิด ควรหรือไม่ประคับประคองความประพฤติให้ดำเนินไปในแนวทางที่ถูกต้อง ผู้ดื่มสุราจนเมาแล้วย่อมทำให้สติฟุ้งเฟ้อ กำลังสติหย่อนสมรรถภาพใช้การไม่ได้ดีเท่าที่ควรไม่สามารถควบคุมความประพฤติของตนเองได้ จึงทำให้แสดงมารยาทที่น่าอดสูออกมาในลักษณะต่างๆ ที่คนปรกติจะไม่ประพฤติกัน

๖. ทอนกำลังปัญญา เข้าวคือความนึกคิดที่แล่นไป บางคนก็ว่องไว บางคนก็เนือยคือเชื่องช้า ทั้งนี้เป็นสิ่งที่ตนเองแต่กำเนิด แต่ถึงอย่างไรก็ยังมีอุบายวิธีที่จะพัฒนาให้ดีขึ้นได้ โดยหมั่นใช้ความคิดหาเหตุผลในสิ่งต่างๆ จนเกิดความแตกฉาน จะทำให้เขี้ยวของผู้นั้นดีขึ้น ถ้าไม่หมั่นตรึตรองในสิ่งต่างๆ เขี้ยวก็เนือยลง ยิ่งไปกว่านั้น ถ้ามีสิ่งอะไรมาทำให้มันสมองพิการ ก็ยังทำให้เขี้ยวเนือยได้เร็วยิ่งขึ้น โดยเฉพาะคนดื่มสุรา เมื่อมันสมองถูกฤทธิ์ของสุราครอบครองจนมันเมา

แล้ว พอโลหิตอ่อนลง เขาก็อ่อนลงไปตามกัน เขาจึงมีความคิดฝันเพื่อนไปจากเดิม ถ้าจะถามว่าเป็นเพราะอะไร คงได้คำตอบว่าเพราะสุราเป็นเหตุทอนกำลังปัญญา

๒.๓.๔ อานิสงส์ของศีล ๕

อานิสงส์ของการรักษาศีลโดยรวมนั้นก็จะสามารถส่งผลดีให้เกิดความเป็นอยู่ที่สงบเรียบร้อย มีความสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังพุทธพจน์ ในพระไตรปิฎก^{๖๓} เมื่อครั้งที่พระพุทธเจ้าตรัสเทศนาโปรดอุบาสก อุบาสิกา ชาวตำบลบ้านปาฏลิกัม กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

อานิสงส์ข้อที่ ๑ ย่อมได้โภคทรัพย์ใหญ่หลวง ซึ่งมีความไม่ประมาทเป็นเหตุ

อานิสงส์ข้อที่ ๒ กิตติศัพท์อันดีงามย่อมกระหน่อนไป

อานิสงส์ข้อที่ ๓ เข้าไปหาบริษัทใดๆ เช่น ชักติยบริษัท พรหมณบริษัท คหบดีบริษัท สมณบริษัท ย่อมเป็นผู้แก่กล้า ไม่เก้อเงินเข้าไปหาบริษัทนั้นๆ

อานิสงส์ข้อที่ ๔ ย่อมไม่หลงลืมสติ

อานิสงส์ข้อที่ ๕ หลังจากตายแล้ว ย่อมไปบังเกิดในสุคติโลกสวรรค์

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก^{๖๔} ได้กล่าวเรื่องอานิสงส์ของศีล ๕ ไว้ว่า

ผู้รักษาศีลข้อ ๑ เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ก็จะทำให้มีพลานามัยแข็งแรงปราศจากโรคภัยอายุยืนยาว ไม่มีศัตรูเบียดเบียนให้ต้องบาดเจ็บไม่มีอุบัติเหตุต่างๆ ที่จะทำให้บาดเจ็บหรือสิ้นอายุเสียก่อนวันอันสมควร

ผู้รักษาศีลข้อ ๒ เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ ย่อมทำให้เกิดในตระกูลที่ร่ำรวย การทำมาหาเลี้ยงชีพมักจะประสบช่องทางที่ดี มั่งมีทรัพย์ ทรัพย์สมบัติไม่วิบัติหายนะไปด้วยภัยต่างๆ เช่น อัคคีภัย วาตภัย โจรภัยต่างๆ

ผู้รักษาศีลข้อ ๓ เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ ก็จะประสบโชคดีในความรัก มักได้พบรักแท้ที่จริงจังจริงใจ ไม่อกหัก มีบุตรธิดา ที่ว่านอนสอนง่าย ไม่คือด่าน ไม่ถูกผู้อื่นหลอกหลวง ทุจริตาณาจารย์ไปทำให้เสียหาย บุตรธิดาย่อมเป็นอภิชาติบุตร ซึ่งจะนำเกียรติยศชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูล

ผู้รักษาศีลข้อ ๔ เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ จะทำให้เป็นผู้ที่มีสุขุมเสียงไพเราะ พูดจา มีน้ำมีนวลชวนฟัง มีเหตุมีผล ชนิดที่เป็น “พุทธวาจา” มีวัชระปฏิภาณไหวพริบในการเจรจา จะเจรจากับความสิ่งใดก็มีผู้เชื่อฟังและเชื่อถือ สามารถว่ากล่าวสั่งสอนบุตรธิดาและศิษย์ให้อยู่ในโอวาทได้ดี

^{๖๓} ดูรายละเอียดใน วิ.ม. (ไทย) ๕/๒๘๕/๕๕.

^{๖๔} สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก, วิธีสร้างบุญบารมี, หน้า ๑๕.

ผู้รักษาชื่อ ๕ เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ เป็นผู้ที่มึนมอง ประสาท ปัญญา ความคิดแจ่มใสจะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใดก็แตกฉาน และทรงจำได้ง่าย ไม่หลงลืมเพื่อนและเลอะเลือน ไม่เสียสติ วิกลจริต ไม่เป็นโรคสมอง โรคประสาท ไม่ปัญญาทึบ ปัญญาอ่อนหรือปัญญานึ่ม

วคิน อินทสระ^{๖๕} กล่าวถึงอนิสงส์ของศีลว่า ศีลมีความไม่เดือดร้อนใจเป็นอนิสงส์ เย็นกายเย็นใจ เพราะไม่เห็นโทษเครื่องเศร้าหมองใดๆ ของตน เหมือนบุรุษหรือสตรีผู้ได้อาบน้ำชำระล้างร่างกายเรียบร้อยแล้ว บริโภคอาหารประณีตอันเป็นที่พอใจแล้ว ได้นั่งพัก ณ ร่มไม้ใหญ่ริมลำธารอันมีน้ำใสสะอาด เมื่อรักษาศีลดีแล้วย่อมเป็นผู้มีศีลประจำใจ ประจำตน ศีลจะกลับมารักษาเรา เหมือนเราปลูกต้นไม้ รักษาต้นไม้ด้วยดี เมื่อต้นไม้เติบโตขึ้นย่อมหวนมารักษาผู้ปลูกนั่นเอง

๒.๔ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์

การศึกษาพฤติกรรมมนุษย์จะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งต่างๆ มากขึ้น สิ่งที่เกี่ยวข้องให้เกิดพฤติกรรม คือ ปัจจัยทางชีววิทยา ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางสังคมวิทยา และปัจจัยทางจริยธรรม

๒.๔.๑ ปัจจัยทางชีววิทยา

ปัจจัยทางชีววิทยานั้น มุ่งไปที่อินทรีย์ (Organism) ส่วนที่เป็นกายภาพ (Physical) ซึ่งจำแนกได้เป็น ๓ ระบบ คือ

๑. ระบบประสาท (Nervous System) ซึ่งระบบประสาทที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม แบ่งเป็น ๒ ระบบ ได้แก่ ระบบประสาทส่วนกลาง (Central Nervous System : CNS) ประกอบด้วยสมองและไขสันหลัง และระบบประสาทส่วนปลาย (Peripheral Nervous System : PNS) ประกอบด้วยระบบประสาทกาย และระบบประสาทอัตโนมัติ^{๖๖}

^{๖๕} วคิน อินทสระ, พุทธจริยศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ธรรมดา, ๒๕๔๕), หน้า ๔๔.

^{๖๖} Coon, D. (2003). *Essentials of psychology : Exploration and application*. 9th ed. Belmont, CA : Wadsworth/Thomson Learning.

๒. ระบบต่อม (Gland System) ทำหน้าที่ผลิตสารต่างๆ ออกมาในรูปของเหลว ที่มีสารเคมีผสมอยู่ อันเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลง ซึ่งมี ๒ ประเภท ได้แก่ ต่อมที่มีท่อ (Duct Glands หรือ Exocrine Glands) เป็นต่อมที่ผลิตของเหลวออกมาแล้วส่งผ่านท่อที่มีอยู่เพื่อเข้าสู่ร่างกายหรือออกนอกร่างกาย ที่รู้จักกันดี เช่น ต่อมน้ำลาย ต่อมน้ำตา ต่อมเหงื่อ ต่อมน้ำมันใต้ผิวหนัง ต่อมไขมัน และต่อมน้ำย่อย เป็นต้น และต่อมไร้ท่อ (Ductless Glands หรือ Endocrine Glands) เป็นต่อมที่ผลิตของเหลวหรือสารเคมีที่เรียกว่า ฮอร์โมน (Hormones) ซึ่งมีความหมายว่า ตัวกระตุ้น สารฮอร์โมนนี้จะไม่มีท่อส่งผ่านไปแต่จะส่งปนไปกับกระแสโลหิต จึงทำให้กระจายไปทั่วทุกส่วนของร่างกาย และมีอิทธิพลต่อความเจริญเติบโตและพฤติกรรมของมนุษย์มาก^{๑๑}

๓. ระบบกล้ามเนื้อ (Muscle System) มีการทำงานที่แสดงออกในลักษณะการเคลื่อนไหว เช่น การพูด การเดิน การยืน เป็นต้น ตลอดจนการเคลื่อนไหวที่ต่อเนื่องกับการทำงานของหัวใจ ลำไส้ และต่อมต่างๆ โดยกล้ามเนื้อมีหลายประเภท ได้แก่ กล้ามเนื้อลาย (Striate Muscles) กล้ามเนื้อเรียบ (Smooth Muscles) และกล้ามเนื้อหัวใจ (Cardiac Muscles)^{๑๒}

๒.๔.๒ ปัจจัยทางจิตวิทยา

พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากความคิดและความรู้สึกเป็นสำคัญ เนื่องจากความคิดและความรู้สึกดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการทำงานของจิตที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งมีทั้งพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ขึ้นอยู่กับปัจจัยดังนี้^{๑๓}

๑. อวัยวะรับสัมผัส คือ ตา หู จมูก ลิ้น ผิวหนัง การเคลื่อนไหว และการทรงตัว เมื่อสมองซึ่งเป็นศูนย์กลางความรู้สึกได้รับข้อมูลที่ส่งผ่านมาตามเส้นประสาทจะเกิดการรับรู้ว่าสิ่งเร้าคืออะไร ก็จะกระตุ้นให้ระบบประสาทอัตโนมัติควบคุมอวัยวะให้มีกิจกรรมเพิ่มขึ้นหรือลดลง ซึ่งคืออารมณ์ ส่งผลให้เกิดกระบวนการทางจิต นำไปสู่การเกิดความคิด (Ideas) หลาย ๆ อย่าง ในที่สุดก็จะเกิดการเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดโดยส่งการไปสู่ประสาทการเคลื่อนไหวให้เกิดการแสดงพฤติกรรม

^{๑๑}ปรีชา สุวรรณพินิจ และนางลักษณ์ สุวรรณพินิจ. (๒๕๔๘). *จิตวิทยา ๒*. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

^{๑๒}ถวิล ธาราโกษณ์ และศรีณย์ คำวิสุข. (๒๕๔๘). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.

^{๑๓}วิไลวรรณ ศิรสงกรรม, สุษัญญา รัตนสัญญา, โรจน์รวิ พจน์พัฒนาผล และพิรพล เทพประสิทธิ์. (๒๕๔๘). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.

๒. สิ่งเร้า (Stimulus) อาจจะเป็นวัตถุหรือสิ่งที่เป็นนามธรรมก็ได้ หรือจะเป็นสิ่งเร้าภายนอกหรือภายในร่างกายก็ได้ โดยสิ่งเร้าที่มีความรุนแรงและความถี่ต่างกันมีผลทำให้การแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้นแตกต่างกัน

๓. ความตั้งใจแน่วแน่ การที่บุคคลมีความคาดหวังสิ่งใดจะรับรู้รายละเอียดของสิ่งนั้นได้ดี ครอบคลุม ถูกต้อง หรือตรงตามความเป็นจริงได้ โดยการมีความตั้งใจอย่างแท้จริง หากรับรู้สิ่งเร้าน้อยไปหรือขาดไป การแสดงออกโต้ตอบก็จะมีคุณภาพด้อยไปได้

๔. การเรียนรู้ คนและคนได้รับการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น ประสบการณ์ ระดับเขาวนปัญญา เป็นต้น การเรียนรู้มีผลกระทบต่อการนึกคิดหรือการทำงานของจิตมนุษย์เป็นอย่างมาก เพราะสิ่งที่ได้เรียนรู้จะถูกบันทึกเป็นความทรงจำ เมื่อสิ่งเร้าที่เคยประสบมาในอดีตปรากฏขึ้นอีก คนก็สามารถเรียกชื่อ บอกคุณค่า มีอารมณ์และแนวคิดในการโต้ตอบอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยพฤติกรรมส่วนใหญ่ของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้ ฉะนั้นถ้าการเรียนรู้บกพร่องด้วยคุณภาพและโอกาส บุคคลนั้นก็จะมีการทำงานของจิตที่บกพร่องไป มีผลทำให้การแสดงออกเกิดขึ้นอย่างไม่เหมาะสม แต่ถ้าเราสามารถสร้างสถานการณ์ (Condition) ให้เรียนรู้เสียใหม่ (Relearn) เพื่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่มาแทนที่พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ โดยมีการปรับพฤติกรรมเพื่อให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของสังคมและอยู่ในสังคมได้โดยได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป

๕. การเกี่ยวโยง ระหว่างศูนย์ต่างๆ ในสมองทั้งกายวิภาค (Anatomical) และสรีรวิทยา (Physiological) ทุกขั้นตอนในการทำงานของจิตจะต้องมีการเกี่ยวโยง (Association) ระหว่างศูนย์ต่างๆ เช่น การรับรู้ว่าสิ่งเร้าคืออะไร มีคุณค่าอย่างไร เป็นต้น

๖. ระดับความรู้สึกรู้ตัวของบุคคล (Consciousness) แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ รู้สึกรู้ตัวอย่างเต็มที่ ครึ่งหลับครึ่งตื่น และหมดสติหรือไม่รู้สึกรู้ตัวเลย ซึ่งความรู้ในแต่ระดับจะส่งผลให้ความรู้สึกรู้ตัวและการโต้ตอบแตกต่างกันไป

๒.๔.๓ ปัจจัยพื้นฐานทางสังคมวิทยา

ปัจจัยพื้นฐานทางสังคมวิทยา มุ่งไปที่สิ่งแวดล้อมทางด้านสังคม สภาพของสังคมของแต่ละสังคม ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้^{๑๔}

^{๑๔} อุษณีย์ จิตตะปาโล และนุตประวีณ์ เลิศกาญจนวัตติ. (๒๕๔๔). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : จิตรวัฒน์.

๑. ประชากร คือ สมาชิกของสังคมที่อยู่ร่วมกันในพื้นที่หนึ่ง โดยกลุ่มคนเหล่านี้จะมีลักษณะที่สำคัญในเชิงสังคมวิทยา ๓ ประการ คือ มีลักษณะร่วมของเผ่าพันธุ์มนุษย์ที่เหมือนกันหรือพวกเดียวกัน มีลักษณะร่วมกันของเชื้อชาติที่ได้รับการถ่ายทอดทางพันธุกรรม และมีลักษณะเฉพาะของบุคลาการที่เกิดจากความ เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละเผ่าพันธุ์

๒. วัฒนธรรม ได้แก่ ระบบสัญลักษณ์ในสังคม และข่าวสารทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันในสังคม

๓. การรวมกันทางสังคม คือ การรวมกันเข้าเป็นกลุ่มหรือองค์การ เป็นการสร้างเครือข่าย ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคนเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะอย่างของสมาชิก

๔. สถาบันต่างๆ ทางสังคม ซึ่งเกิดขึ้นจากองค์ประกอบในเรื่องประชากร วัฒนธรรม และการรวมกันทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา เป็นต้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์ กิจกรรม บทบาท และหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิก เครื่องมือเครื่องใช้ และระบบการทำงานที่แตกต่างกันออกไป

๕. ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ สิ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเอง เช่น ดิน แร่ ถ่านหิน อัญมณี ภูเขา ป่าไม้ แหล่งน้ำ อากาศ แสงแดด อุณหภูมิ สัตว์ต่างๆ เป็นต้น ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้มนุษย์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ก่อให้เกิดพฤติกรรมทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการดำรงชีวิต

๖. รูปแบบของการดำรงชีวิต เป็นการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในสังคม ซึ่งการดำรงชีวิตของมนุษย์ในเบื้องต้นจำเป็นต้องแสวงหาปัจจัยสี่ และการดำรงชีวิตต่อไปเพื่อสืบเผ่าพันธุ์ ต่อมารูปแบบการดำรงชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย และความเจริญก้าวหน้าทางสังคม ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๒.๔.๔ ปัจจัยทางจริยธรรม

จริยธรรม เป็นการศึกษาปรัชญาเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งเน้นการพิจารณาความถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อบุคคลหรือองค์การต้องเผชิญกับปัญหา สถานการณ์ หรือ โอกาสที่ต้องเลือกในหลายๆ ทางเลือกที่เป็นไปได้ จึงเกี่ยวข้องกับการประเมินว่าถูกหรือผิด มีหรือไม่มีจริยธรรม โดยจริยธรรมมุ่งไปที่ความเหมาะสมของพฤติกรรม ซึ่งประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ คือ ความรู้เชิงจริยธรรม เจตคติเชิงจริยธรรม เหตุผลเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมเชิงจริยธรรม^{๑๕}

^{๑๕}สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (๒๕๔๕). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาจิตวิทยาทั่วไป หน่วยที่ ๑-๗. พิมพ์ครั้งที่ ๑๕. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

นอกจากนี้ยังมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอีกหลายท่าน ดังที่ พัฒน์ สุจันงค์^{๑๖} แบ่งองค์ประกอบที่มีผลต่อพฤติกรรมของคนเป็น ๑๐ ประการ คือ กลุ่มสังคม บุคคลที่เป็นแบบอย่าง สถานภาพ ความเจริญด้านเทคนิค กฎหมาย ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี สภาพแวดล้อม ทัศนคติ การเรียนรู้ในทางจิตวิทยาสมัยใหม่

จึงกล่าวได้ว่าปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจัยทางชีววิทยา ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางสังคมวิทยา และปัจจัยทางจริยธรรม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ โดยแต่ละปัจจัยส่งผลในด้านต่างๆ ดังนี้

ปัจจัยทางชีววิทยา เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกายภาพ ซึ่งระบบที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม มี ๓ ระบบ คือ ระบบประสาท ระบบต่อม และระบบกล้ามเนื้อ

ปัจจัยทางจิตวิทยา เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ซึ่งมีตัวแปรสำคัญ คือ อวัยวะรับสัมผัส สิ่งเร้า ความตั้งใจแน่วแน่ การเรียนรู้ การเกี่ยวโยง และระดับความรู้สึกตัวของบุคคล

ปัจจัยทางสังคมวิทยา เป็นปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ประชากร วัฒนธรรม การรวมกันทางสังคม สถาบันต่างๆ ทางสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และรูปแบบของการดำเนินชีวิต

ปัจจัยทางจริยธรรม เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับข้อการประเมินความถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ โดยจริยธรรมแบ่งออกเป็น ๔ ส่วน คือ ความรู้ เจตคติ เหตุผล และพฤติกรรม

๒.๔.๕ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา

ปัจจุบันมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา คือ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑^{๑๗} ซึ่งมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ครอบครัว อุบัติเหตุและอาชญากรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศสมควรกำหนดมาตรการต่างๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อช่วยลดปัญหาและผลกระทบทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ ช่วยสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนโดยให้ตระหนักถึงพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนช่วยป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้โดยง่ายวิวัฒนาการของกฎหมายที่ภาครัฐออกมามีส่วนเกี่ยวข้องกับสุรานั้นแรกเริ่มเดิมทีนั้นเน้นความต้องการเพื่อกระตุ้นระบบทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นสำคัญ โดยมีมุ่ง

^{๑๖} พัฒน์ สุจันง. แนวคิดทางพฤติกรรมศาสตร์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

<http://www.gotoknow.org/blogs/posts/273959> [๒ ธ.ค. ๒๕๕๔].

^{๑๗} อ้างในราชกิจจานุเบกษา ที่ รก. ๒๕๕๑/๑๒๕/๓๓๓/๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑.

หมายเพื่อการจัดเก็บภาษีให้สมดุลกับรายรับที่บริษัทสุราต่างๆ ดำเนินการทางธุรกิจ ทั้งการผลิต การนำเข้า การส่งออก จนกระทั่งมีกลุ่มองค์กรภาคประชาชนบางกลุ่มออกมาระดมทุนเตือนให้ภาครัฐเปรียบเทียบให้เห็นถึงความสำคัญระหว่างรายได้จากภาษีสุรากับผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภค อย่างไรก็ตามมีความสำคัญมากน้อยกว่ากัน ทำให้ภาครัฐมองเห็นความสำคัญของบุคลากรของประเทศ จึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสุราฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้น เพื่อต้องการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อันจะก่อให้เกิดผลกระทบทั้งด้านปัญหาสุขภาพครอบครัว อุบัติเหตุ และอาชญากรรมต่างๆ รวมทั้งก่อปัญหาแก่ระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ อันเป็นการส่งเสริมและสนับสนุน กฎบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุขในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนให้มีคุณภาพ และยังมีการกำหนดสถานที่ต้องห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือสุรา ดังความในมาตรา ๓๑ เช่น สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานข้าราชการ สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ สถานบริการน้ำมัน เชื้อเพลิง สวนสาธารณะของทางราชการ และสถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของกรรมการ ซึ่งมีบทลงโทษตามความในมาตรา ๔๒ ว่า ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จะเห็นได้ว่าปัญหาของสุราเป็นปัญหาใหญ่ที่มีผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบหากมองในภาคธุรกิจก็จะเห็นถึงรายได้มหาศาล แต่หากมองในด้านคุณธรรมจริยธรรม และผลกระทบในอนาคต จะเห็นได้ว่า สุราเป็นปัญหาร้ายแรงมากกว่าที่คิด เช่น สุราขาวขวดหนึ่งราคาต้นทุน ๔๐ – ๖๐ บาท แต่อนาคตต้องเสียค่ารักษาพยาบาล หากเกิดอุบัติเหตุต้องเสียค่ารักษาอวัยวะทุกส่วนให้คงอยู่ในสภาพที่พอจะใช้งานได้ และยังคงคอยรักษาโรคร้ายที่ต้องคิดตัวไปจนวันตายอันเกิดจากปัญหาของสุราเพียงน้อยนิด แต่ก่อให้เกิดโทษมหันต์ และยังส่งผลกระทบต่อปัญหาภายในครอบครัว และการเข้าสังคมด้วย เมื่อภาครัฐมองเห็นปัญหาดังกล่าว จึงพยายามที่จะระงับยับยั้งแรงเสียดทานจากสุราด้วยการออกเป็นกฎหมายในระดับต่าง ๆ โดยมีการเก็บภาษีที่สูงขึ้นทุกปี แต่ยังไม่สามารถต้านกระแสธุรกิจดังกล่าวได้ นอกจากการออกไปกฎหมายที่มีการลงโทษต่อผู้ผลิตอย่างรุนแรงมากกว่าการออกกฎหมายมาใช้บังคับกับผู้บริโภคเท่านั้น

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระอุบล กตปุญโญ (แก้ววงษ์ล้อม)^{๓๘} กล่าวใน “การศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของศีลที่มีต่อสังคมไทย” สรุปได้ว่า สาระของศีลสำหรับประชาชนทั่วไปกำหนดเอาข้อปฏิบัติอย่างต่ำ มาเป็นพื้นฐานที่จะทำให้สังคมเกิดสงบสุข โดยปกติถือว่าศีล ๕ เป็นหลักประพจน์พื้นฐานสำหรับมนุษย์ ไม่ว่าจะครองชีวิตอยู่ในระดับใด ๆ ก็ถือเป็นหลักความประพฤติพื้นฐานของบุคคลแต่ละคนในฐานะที่เป็นมนุษย์

พระมหาสารวย ญาณสวโร (พินดอน)^{๓๙} กล่าวใน “การศึกษาเรื่องผลกระทบจากการล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ ที่มีต่อสังคมไทย” สรุปได้ว่า ปัญหาและผลกระทบของสุราเมรัยและของเมาสิ่งเสพติด เป็นปัญหาที่มีผลกระทบมากที่สุดในสังคมไทยปัจจุบัน พระพุทธศาสนาสอนว่าสุราเมรัยและของเมานั้นเป็นสิ่งต้องห้าม โดยชี้ให้เห็นโทษว่าสุราและสิ่งเสพติดเป็นพิษร้ายแก่สังคมทั้งทางสุขภาพกายและสุขภาพจิต

จินดา อ่ำเอี่ยม^{๔๐} กล่าวใน “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษา” สรุปได้ว่า ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกันหรือต่างพื้นที่ก็ได้ แต่กลุ่มบุคคลเหล่านั้น จะต้องมีความสนใจร่วมกัน มีความสัมพันธ์กัน มีการกระทำระหว่างกัน มีความรู้สึก มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดประสานสอดคล้องกลมกลืน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันตั้งแต่ระดับครอบครัว เครือญาติ กลุ่ม ในชุมชน และมีการดำรงรักษา มรดกทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีถ่ายทอดไปยังบุตรหลาน

^{๓๘}พระอุบล กตปุญโญ (แก้ววงษ์ล้อม), “การศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของศีลที่มีต่อสังคมไทย”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๗), หน้า ๓๐.

^{๓๙}พระมหาสารวย ญาณสวโร (พินดอน), “การศึกษาเรื่องผลกระทบจากการล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ ที่มีต่อสังคมไทย”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒), หน้าบทคัดย่อ.

^{๔๐}จินดา อ่ำเอี่ยม, “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษา”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ๒๕๔๘), หน้า ๖.

พระอุบล กตปุญโญ^{๕๑} ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของศีลที่มีต่อสังคมไทย พอสรุปได้ว่า “ศีล เป็นหลักความประพฤติชอบทางกาย วาจา และการเลี้ยงชีพสุจริต โดยเจตนาเป็นเครื่องประพฤติดังเว้นจากทุจริต เพื่ออบรมจิตใจให้ตั้งอยู่ในกุศลธรรมทั้งหลาย การฝึกรอบมตนในทางที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกายกับใจ ศีลเมื่อประพฤติตรงตามหลักการแล้วสภาพจิตใจจะเป็นอิสระจากกิเลสตัณหา คุณธรรมที่มีฐานมาจากศีลย่อมมีคุณค่าที่รักษาส่งเสริมคุณภาพของจิตใจ”

พระมหาไพฑูริย์ สุทฺธวิฑูโร^{๕๒} ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เชิงปรัชญาเรื่องบาปในพระพุทธศาสนาเถรวาท พอสรุปความได้ว่า “การดื่มสุราทำให้เกิดความสูญเสียมามาก ไม่ใช่เฉพาะคนสามัญชนเท่านั้น แม้แต่ผู้ที่มีคุณธรรมพิเศษ เมื่อดื่มสุราเข้าไปแล้ว ก็ทำให้เกิดความเสื่อมเสียมารยาทเป็นที่น่าอับอายพร้อมคุณธรรมที่ดีที่มีอยู่ก็เสื่อมไปด้วย”

รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชาต สถาปิตานนท์ และคณะ^{๕๓} ได้เสนองานวิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนทางสังคมด้านการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: ผลการประเมินปีพุทธศักราช ๒๕๔๘-๒๕๔๙ สรุปใจความจากผลการวิจัย ได้ดังนี้

ด้านกระบวนการเชิงนโยบาย พบว่าเป็นไปในทางที่ดีขึ้น เห็นได้จากความสำเร็จในการผลักดันกฎหมายต่างๆ เช่น ข้อกำหนดเกี่ยวกับช่วงเวลาในการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ข้อกำหนดเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่องการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหน่วยราชการ โรงพยาบาล และสถานเอนกนันทน์ การสร้างพื้นที่ปลอดเหล้า ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจับกุมและลงโทษบุคคลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินขนาดที่กฎหมายกำหนด

ด้านกระบวนการเชิงการรณรงค์ เป็นไปในทิศทางที่ดี การดำเนินการที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและองค์กรอิสระ ได้ส่งผลให้เกิดกิจกรรมต่างๆ เช่น เทศกาลเข้าพรรษา เทศกาลออกพรรษา เทศกาลปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์ ให้มีการลด การละ การเลิกสุรา ทำกันทุกหน่วยงานรณรงค์ให้เลิกดื่มสุรา สร้างค่านิยมใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น

^{๕๑}พระอุบล กตปุญโญ. การศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของศีลในสังคมไทย, หน้า ๕.

^{๕๒}พระมหาไพฑูริย์ สุทฺธวิฑูโร. “การวิเคราะห์เชิงปรัชญาเรื่องบาปในพระพุทธศาสนาเถรวาท”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๖), หน้า ๔๒.

^{๕๓}รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชาต สถาปิตานนท์ และคณะ, “การขับเคลื่อนทางสังคมด้านการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”, ผลการประเมินปี ๒๕๔๘-๑๔๓๙, (คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๔๙

โดยมุ่งที่กลุ่มเยาวชน ผลที่ได้จากกระบวนการนี้ มีประสิทธิภาพดีขึ้น และสร้างค่านิยมใหม่ๆ ให้กับเยาวชนห่างไกลจากการดื่มสุรา มีคำขวัญของวัยรุ่นว่า “เยาวชนรุ่นใหม่ต้องห่างไกลยาเสพติด”

ผลเชิงการขยายข้อมูลด้านการควบคุม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ปรากฏในสื่อต่างๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต เห็นได้ว่าการนำเสนอกิจกรรมรณรงค์วางแผน นโยบาย และมาตรการต่างๆ มีความเป็นไปได้ในขณะที่สนับสนุนการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับสูง

ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการต่างๆ เห็นได้ว่ายอดการขายแอลกอฮอล์มีสัดส่วนลดลง และพบว่าประสิทธิภาพความสำเร็จเป็นอย่างดีในการรณรงค์ตามโครงการต่างๆ ทิศทางในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า มีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามการดำเนินงานในอนาคตควรกำหนดองค์ประกอบต่างๆ ในการดำเนินงานให้ชัดเจน เช่น การแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แนวคิดหลักการในการรณรงค์ช่องทางในการรณรงค์ช่วงเวลาในการรณรงค์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังควรพัฒนาทางด้านองค์ความรู้การปรับกลไกภายในองค์กร และการพัฒนาภาคีพันธมิตรให้มีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการรณรงค์มากขึ้น

กนิษฐา ไทยกล้า^{๔๔} ได้เสนอรายงานการวิจัยในเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่จำหน่าย และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บริโภค พบว่าจุดจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทั้งหมดมี ๑,๐๘๓ แห่ง การกระจายตัวแบบเกาะกลุ่ม(Clustered Distribution) โดยแยกประเภทสถานบันเทิง ร้านคาราโอเกะ ร้านสะดวกซื้อ ร้านผับ และบาร์ ร้านอาหาร และเครื่องดื่มร้านขายของชำและค้าปลีก ทั้งหมดนี้มีการลดส่วนราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีแถมของที่ระลึกที่มีตราสินค้า มีวิธีการส่งเสริมการขายการตลาดต่างๆ จึงส่งผลให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้รับผลกระทบจากการห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เท่าไร

การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ในเพศชายเริ่มดื่มในช่วงอายุที่น้อยกว่าเพศหญิง การดื่มของเพศชายและเพศหญิงมีสัดส่วนการดื่มที่ใกล้เคียงกัน คือมากกว่าร้อยละ ๗๐.๐๐ % ถึงแม้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี สังคม การเมือง กฎหมาย การห้ามโฆษณา ห้ามจำหน่ายสุราในศาสนสถาน การรณรงค์งดเหล้าในช่วงเทศกาลต่างๆ แล้วก็ตาม วัฒนธรรมเชื่อ และวิถีชีวิตของเมืองที่สืบทอดกันมา เช่น เชื่อว่ากินลาบกับเหล้าจะมีสรรพคุณพิเศษเป็นยาชูกำลัง ค่านิยมการดื่มสุราในหมู่วงญาติเพื่อนฝูง การสังสรรค์ทั้งงานบุญ งานตาย ในช่วงเทศกาลต่างๆ ยังคงมีอยู่ และจำนวนนักดื่มรายใหม่เพิ่มขึ้น มีแนวโน้มนักดื่มเริ่มตั้งแต่อายุน้อยลง ดังนั้นการรณรงค์ให้จำหน่าย

^{๔๔}กนิษฐา ไทยกล้า, “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่จำหน่าย และพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บริโภค”, (สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข(สวรส.)และศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.), ๒๕๕๐

ในช่วงเวลาที่อนุญาต การลดจำนวนสถานที่จำหน่ายลง รวมถึงการออกมาตรการเกี่ยวกับการห้ามติดป้ายโฆษณาตามท้องถนนในชุมชน เพื่อให้เข้าถึงได้ยากขึ้นน่าจะเป็นแนวทางการลดปริมาณการดื่ม หรือลดจำนวนนักดื่มรายใหม่ลงได้

นายอนุสรณ์ บัวทอง^{๔๕} ศึกษาในงานวิจัย เรื่องสังคม วัฒนธรรมกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในหญิงวัยแรงงาน ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม วัฒนธรรม ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านม่วงคำ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ การที่ชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงระบบเกษตรกรรมจากการผลิตเพื่อยังชีพไปเป็นระบบการผลิตเพื่อการค้า การเปลี่ยนแปลงค่านิยมในการประกอบพิธีกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมดั้งเดิม มาเป็นระบบให้คุณค่ากับการจัดเลี้ยงที่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นส่วนประกอบ ส่งผลให้มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มผู้หญิงในหมู่บ้านมากขึ้น โดยเฉพาะหญิงวัยแรงงาน การศึกษานี้พบว่า หญิงวัยแรงงานมีค่านิยมในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้นหลังจากเลิกงานประจำ เป็นการชักชวนกันดื่มในกลุ่มเพื่อนๆ หรือ ดื่มเองในบ้านพร้อมกับการร้องเพลงจากเครื่องเล่นวีซีดีคาราโอเกะ เพื่อความสนุกสนานรื่นเริง ประกอบกับหมู่บ้านมีการจัดงานต่าง ๆ บ่อยขึ้น โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด เหล้า รองลงมาคือ เบียร์ สาเหตุที่นำไปสู่การดื่ม คือ ถูกชักชวนโดยสามี และเพื่อน มีบุคคลในครอบครัวดื่มอยู่แล้วอยากลอง และจากความเครียด หญิงวัยแรงงานส่วนมากจะดื่มแอลกอฮอล์หลังจากแต่งงานแล้ว เพราะเป็นการเข้าสังคม มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในหมู่บ้านมากขึ้นตามบทบาทหน้าที่ที่มีในชุมชน และ จะกลับบ้านเมื่อถึงเวลาอันสมควรเนื่องจากมีภาระที่ต้องรับผิดชอบต่อครอบครัว ผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ที่อาจเกิดขึ้นคือ ปัญหาความหวาดระแวง และการหึงหวงจากคู่สมรสการเปลี่ยนแปลงบริบททางสังคม และวัฒนธรรมของหมู่บ้านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของหญิงวัยแรงงาน ดังนั้น การศึกษาเพื่อทำความเข้าใจถึงสาเหตุ และลักษณะการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงมีความจำเป็นเพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการรณรงค์ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละพื้นที่ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

^{๔๕}อนุสรณ์ บัวทอง , “สังคม วัฒนธรรมกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในหญิงวัยแรงงาน”, วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๘

พระมหาสารวญ ญาณสวโร (พินดอน)^{๕๖} ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเรื่องผลกระทบจากการล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ ที่มีต่อสังคมไทย” ได้สรุปผลการวิจัยออกเป็น ๔ ประเด็น คือ

๑. ความหมายของสุราเมรัยและของเมา คือ ของเมาทุกชนิด หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทุกชนิด หมายถึงสิ่งเสพติดนั่นเอง ที่มีปรากฏอยู่ในสังคมไทยปัจจุบัน

๒. แรงจูงใจ ให้เกิดการเสพของเมาจากเกิดขึ้นจากสาเหตุสำคัญ ๒ ประการ คือ

๑) องค์ประกอบภายใน คือ ตัวเราเองมีอำนาจกิเลส คือ โภภะ โกรธ และหลง โดยมีความพอใจชอบใจเป็นพื้นฐาน มีอวิชชามูลเหตุแห่งปัญหาทั้งสิ้น อันเป็นปัจจัยภายใน

๒) องค์ประกอบภายนอก คือ สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เกิดขึ้น เช่น ค่านิยมของสังคม สื่ออันเป็นสิ่งยั่ววนหรือจูงใจให้อยากเป็นเรียกว่าค้นหาเป็นปัจจัยภายนอก

๓. ปัญหาและผลกระทบที่มีต่อสังคมไทย ปัญหาที่มีผลกระทบมากที่สุดในปัจจุบัน คือ ปัญหาเรื่องสิ่งเสพติดในสังคมไทย พระพุทธศาสนาสอนว่าสุราเมรัยและของเมานั้นเป็นสิ่งต้องห้าม โดยเห็นโทษว่าสุราเมรัยเป็นพิษร้ายแก่สังคมทั้งทางสุขภาพกายและสุขภาพจิต

ผลกระทบที่มีต่อสังคมไทย แบ่งออกเป็น ๒ ประเด็น คือ

๑) ด้านตัวเอง

ก. สติปัญญาเสื่อมถอย ทำให้เสียสุขภาพกายและจิต เสียทรัพย์สิน เกิดโรค และเสียชื่อเสียง ที่สำคัญที่สุดทำให้หมดความละเอียด หมดความเกรงกลัวต่อการทำความชั่วทั้งปวง

ข. ผู้เสพของเมาเป็นนิคย เมื่อตายไป ย่อมมีนรกภูมิ เปเรตภูมิ และเดรัจฉานภูมิเป็นที่หวังได้ โทษอย่างเบาที่สุด แม้เมื่อได้กลับมาเกิดเป็นมนุษย์อีกก็กลายเป็นคนบ้า

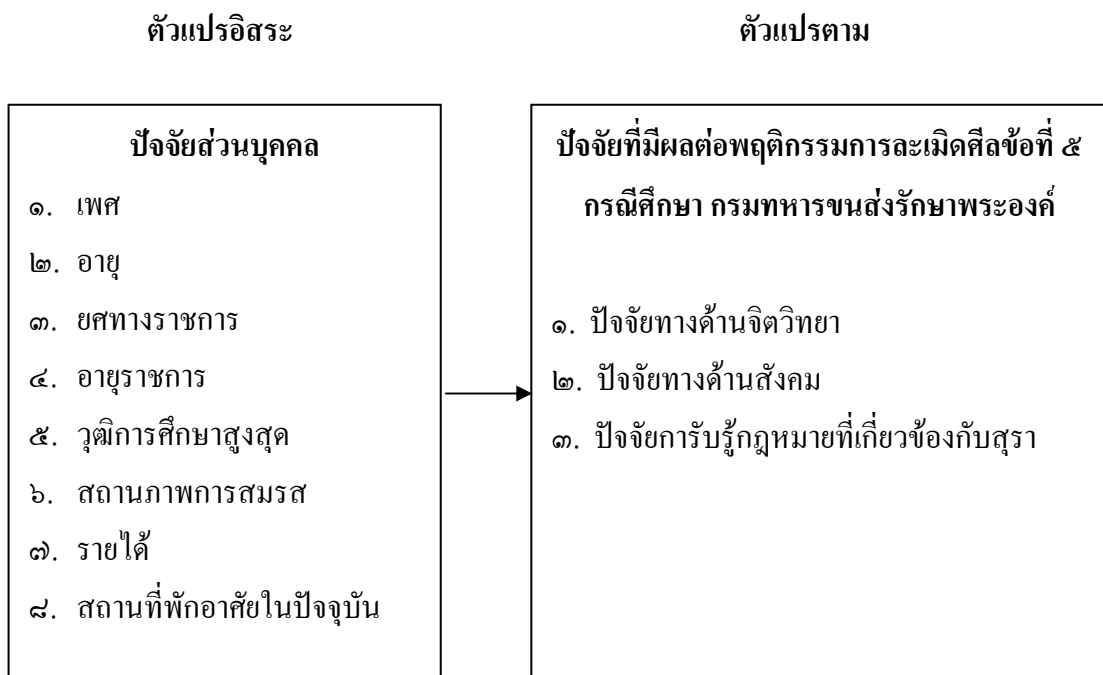
๒) ด้านทางสังคม นั้นเกิดขึ้นเป็นผลกระทบทางสังคม คือ โลกวิฆชะ ชาวโลกติเตียน เพราะผู้เสพของเมา ย่อมกระทำความทุกอย่างได้โดยไม่รู้สีกตัว

๔. พุทธวิธีการแก้ไขปัญหาดตามหลักพุทธธรรม คือการแก้ไขปัญหาล้วนภายใน คือปรับที่ โยนิโส-มนสิการ แก่ที่กิเลส ๓ กอง ความพอใจชอบใจเป็นพื้นฐาน มีอวิชชามูลเหตุแห่งปัญหาทั้งสิ้น แล้วสร้างภูมิคุ้มกันจิตด้วยอุบายสงบใจ และอุบายเรื่องปัญญา แก่ที่สิ่งแวดล้อมทั้งหลายที่แวดล้อมตัวเราอยู่ โดยมีเราเป็นศูนย์กลาง มีกัลยาณมิตรเป็นเรื่องนำทางและเป็นเครื่องชี้หนทาง สามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้

^{๕๖} พระมหาสารวญ ญาณสวโร (พินดอน), “การศึกษาเรื่องผลกระทบจากการล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ ที่มีต่อสังคมไทย”, บทคัดย่อ.

ดังนั้น ผลกระทบจากการล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ ที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบัน จึงทำให้ทราบ วัตถุประสงค์ศีลข้อนี้ว่า ความไม่ประมาท คือ การไม่อยู่ปราศจากสติ บรรดาคุณธรรมทั้งหลาย มีความไม่ประมาทเป็นมูล เรียกว่า เป็นยอดของคุณธรรมทั้งหลาย ฉะนั้นความไม่ประมาทจึงเป็น แนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีทางสังคมและเศรษฐกิจตามหลักพุทธธรรมที่ว่าละชั่วทางกาย วาจา และ ใจ ตลอดถึงละความเห็นผิดแล้วปฏิบัติดีทางกาย วาจา และใจ ตลอดถึงทำความเห็นให้ถูก เพราะ บรรดาคุณความดีทั้งหลาย ย่อมเกิดขึ้นเพราะมีความไม่ประมาทเป็นมูล

๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเรื่อง ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย

๓.๓ เครื่องมือและคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

วิธีการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

๓.๒ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย

๑) ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นทหารในสังกัดกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กรุงเทพมหานคร มีทหารทั้งหมด ๓๖๐ คน

๒) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการสุ่มจากประชากร คือ ทหารในสังกัดกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๖๐ คน โดยใช้สูตร ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973 : 125) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ $N =$ ขนาดประชากร (จำนวน ๓๖๐ คน)
 $n =$ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 $e =$ ความคลาดเคลื่อนของการกำหนดตัวอย่าง (ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ ๕)

แทนด้วย

$$n = \frac{๓๖๐}{๑ + ๓๖๐(๐.๐๕)^๒}$$

$$n = ๑๕๐ \text{ คน}$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ จำนวนข้าราชการทหาร ๑๕๐ คน ซึ่งได้มาโดยใช้การสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

๓.๓ เครื่องมือและคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็น แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุราของทหารไทยในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอน ลักษณะ และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

๑. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

๑.๑ ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราของทหารไทยจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

๑.๓ สร้างเครื่องมือแล้วนำเสนอร่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พร้อมทั้งเชิญผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ และแก้ไขปรับปรุง

๑.๔ นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วไปหาคุณภาพของเครื่องมือ

๑.๕ ปรับปรุงแก้ไข

๑.๖ จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๒. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ยศทางราชการ ระยะเวลาทำงาน วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส เงินเดือน สถานที่พักอาศัย ความบ่อยในการดื่มสุรา และบุคคลที่ร่วมดื่มสุรา รวม ๘ ข้อ

ตอนที่ ๒ เป็นข้อมูลคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มสุราในช่วง ๖ เดือนที่ผ่านมา มี ๖๐ ข้อ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

ตอนที่ ๓ เป็นข้อมูลคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มสุราของทหารไทย มี ๒๐ ข้อ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

ตอนที่ ๔ เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของทหารไทย เป็นคำถามชนิดปลายเปิด จำนวน ๓ ข้อ

๓. เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

การกำหนดค่าตามมาตรฐานส่วนประเมิณค่า สำหรับการประเมินการศึกษา พฤติกรรมด้านการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ของทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ แบ่งออกเป็น ๕ ระดับ โดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ตอนที่ ๒ พฤติกรรมการดื่มสุรา

ตอนที่ ๓ ปัจจัยที่มีผลต่อการละเมิดศีลข้อที่ ๕

เป็นคำถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕	คะแนน
เห็นด้วย	๔	คะแนน
ไม่แน่ใจ	๓	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	๒	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑	คะแนน

สำหรับการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ - ๕.๐๐	แปลความว่า	มีพฤติกรรมเห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ย ๓.๔๑ - ๔.๒๐	แปลความว่า	มีพฤติกรรมเห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย ๒.๖๑ - ๓.๔๐	แปลความว่า	มีพฤติกรรมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ๑.๘๑ - ๒.๖๐	แปลความว่า	มีพฤติกรรมไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๘๐	แปลความว่า	มีพฤติกรรมที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๔) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของคำถาม (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า ๐.๕ ทุกข้อ

๒. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับทหารสังกัดอื่นที่ไม่ได้สังกัดกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ๓๐ คน เพื่อหาความเชื่อมั่น

๓. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

๑) ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บัญชาการกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ อนุญาตให้ทำการแจกแบบสอบถามกับทหารในสังกัดกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ หลังจากนั้นจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๒) ติดต่อทาง กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ เพื่อนัดหมายวัน เวลา ในการแจกและเก็บรวบรวมข้อมูล

๓) จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่าง

๔) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยให้ทหารในสังกัดกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ผู้วิจัยเป็นผู้ชี้แจง เพื่อลดความตึงเครียดและให้ทหารในสังกัดกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ วางใจว่าไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริงมากที่สุด และรับแบบสอบถามคืน

๕) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตาม วัน เวลา ที่นัดหมายไว้

๖) ตรวจสอบและคัดแยกแบบสอบถามที่ได้รับการตอบไม่สมบูรณ์หรือมีร่องรอยระบุถึงการไม่ตั้งใจทำแบบสอบถามโดยพิจารณาตามขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้

๗) ทำการลงรหัสและจัดระบบข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการวิจัย

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติคำนวณหาค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

๑) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

๒) ข้อมูลเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมการดื่มสุราและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดื่มสุรา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในการวิจัยครั้งต่อไป

๓) ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดโดยการวิเคราะห์เนื้อหาในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุราของทหารไทย

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษาข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์” ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (questionnaire) จำนวนทั้งสิ้น ๑๕๐ ชุด จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เป็น ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

ตอนที่ ๒ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

ตอนที่ ๓ เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

ตอนที่ ๔ ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ๒ ตัวแปร (t - distribution)
F	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า ๒ ตัวแปร (F - distribution)
p-value	หมายถึง	ค่าความน่าจะเป็น (Probability)
df	หมายถึง	ระดับชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)

SS	หมายถึง	ค่าผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัว ยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของความแปรปรวน ยกกำลังสอง (Mean Squares)
*	หมายถึง	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ยศทางราชการ อายุราชการ วุฒิการศึกษาสูงสุด สถานภาพสมรส เงินเดือน และสถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑ – ๔.๘

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๑๘๘	๘๘.๕๕
หญิง	๒	๐.๐๕
รวม	๑๙๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๙๐ คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๕๕ รองลงมา เพศหญิง จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๒๑ - ๓๐ ปี	๑๕๖	๘๒.๑๐
๓๑ - ๔๐ ปี	๕	๔.๗๔
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๖	๘.๔๒
๕๑ - ๖๐ ปี	๕	๔.๗๔
รวม	๑๘๒	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๘๒ คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๒๑ - ๓๐ ปี จำนวน ๑๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๑๐ รองลงมา อายุระหว่าง ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๒ และอายุระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี กับ ๕๑ - ๖๐ ปี จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๔

ตารางที่ ๔.๓ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามยศทางราชการ

ยศทางราชการ	จำนวน	ร้อยละ
พลฯ	๑๔๑	๗๔.๒๑
พ.ต. - พ.อ.	๑๐	๕.๒๖
ร.ต. - ร.อ.	๑๐	๕.๒๖
จ.ส.ต. - จ.ส.อ.	๑๕	๑๐.๐๐
ส.ต. - ส.อ.	๑๐	๕.๒๖
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๕๐ คน ส่วนใหญ่มียศทางราชการเป็นพลฯ จำนวน ๑๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๒๑ รองลงมา ยศจ.ส.ต. - จ.ส.อ. จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๐ และยศพ.ต. - พ.อ. ยศร.ต. - ร.อ. ยศ ส.ต. - ส.อ. จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๖

ตารางที่ ๔.๔ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	จำนวน	ร้อยละ
๑ - ๑๐ ปี	๑๓๘	๓๒.๖๓
๑๑ - ๒๐ ปี	๑๔	๓.๓๓
๒๑ - ๓๐ ปี	๒๓	๑๔.๒๑
มากกว่า ๓๐ ปี	๑๑	๕.๓๕
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๕๐ คน ส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง ๑ - ๑๐ ปี จำนวน ๑๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖๓ รองลงมา ระหว่าง ๒๑ - ๓๐ ปี จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๑ ระหว่าง ๑๑ - ๒๐ ปี จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๓ และมากกว่า ๓๐ ปี จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๕

ตารางที่ ๔.๕ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

วุฒิการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	๐	๐.๐๐
มัธยมศึกษา	๑๐๗	๕๖.๓๒
ปวช., ปวส. หรือ อนุปริญญา	๕๖	๒๕.๔๗
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	๒๐	๑๐.๕๓
ปริญญาโท หรือ สูงกว่า	๗	๓.๖๘
รวม	๑๙๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๙๐ คน ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดมัธยมศึกษา จำนวน ๑๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๓๒ รองลงมา ปวช., ปวส. หรือ อนุปริญญา จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๔๗ ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๓ ปริญญาโท หรือ สูงกว่า จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๘ และประถมศึกษา จำนวน ๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐

ตารางที่ ๔.๖ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	๑๔๓	๓๕.๒๖
สมรสแล้ว	๔๕	๒๓.๖๘
คู่สมรสแยกกันอยู่	๒	๑.๐๕
หย่า	๐	๐.๐๐
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๕๐ คน ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน ๑๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๒๖ รองลงมาสมรสแล้ว จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖๘ คู่สมรสแยกกันอยู่ จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๕ และหย่า จำนวน ๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐

ตารางที่ ๔.๓ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
๘,๐๐๐ บาท หรือต่ำกว่า	๗๗	๔๐.๕๓
๘,๐๐๑ - ๑๒,๐๐๐ บาท	๗๒	๓๗.๘๕
๑๒,๐๐๑ - ๑๖,๐๐๐ บาท	๑๐	๕.๒๖
๑๖,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๑๗	๘.๕๕
๒๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๑๔	๗.๓๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๕๐ คน ส่วนใหญ่มีรายได้ ๘,๐๐๐ บาท หรือต่ำกว่า จำนวน ๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๕๓ รองลงมา ระหว่าง ๘,๐๐๑ - ๑๒,๐๐๐ บาท จำนวน ๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๘๕ ระหว่าง ๑๖,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๕ เงินเดือน ๒๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๗ และระหว่าง ๑๒,๐๐๑ - ๑๖,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๖

ตารางที่ ๔.๘ จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์
จำแนกตามสถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน

สถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
บ้านส่วนตัว	๘๕	๔๔.๗๔
บ้านพักของทางราชการ	๖๔	๓๓.๖๘
บ้านเช่า	๒๔	๑๒.๖๓
อาศัยอยู่กับผู้อื่น	๑๐	๕.๒๖
อื่นๆ	๗	๓.๖๕
รวม	๑๙๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๙๐ คน ส่วนใหญ่มีสถานที่พักอาศัยในปัจจุบันเป็นบ้านส่วนตัว จำนวน ๘๕ คน คิดเป็น ร้อยละ ๔๔.๗๔ รองลงมา บ้านพักของทางราชการ จำนวน ๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๖๘ บ้านเช่า จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๓ อาศัยอยู่กับผู้อื่น จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๖ และ อื่นๆ จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๕

ตอนที่ ๒ พฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษา
พระองค์

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรม
ทหารขนส่งรักษาพระองค์ ประกอบด้วย ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยการรับรู้
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๕ - ๔.๑๒

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕
กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกรายด้าน

พฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม
ด้านจิตวิทยา	๓.๑๓	๐.๓๘	ปานกลาง
ด้านสังคม	๓.๓๒	๐.๔๐	ปานกลาง
ด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา	๓.๓๓	๐.๕๕	ปานกลาง
รวม	๓.๒๔	๐.๒๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ มีระดับ
พฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๒๔$) เมื่อพิจารณาเป็นราย
ด้าน พบว่า ข้าราชการทหาร มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๑๓ -$
 ๓.๓๓) ได้แก่ ด้านจิตวิทยา ด้านสังคม และด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา

ตารางที่ ๔.๑๐ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕
 ภริณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ด้านจิตวิทยา จำแนก
 รายข้อ

ด้านจิตวิทยา	\bar{X}	S.D.	ระดับ พฤติกรรม
๑. การดื่มสุราทำให้ข้าพเจ้ามีความสุข ผ่อนคลายความตึงเครียด	๓.๐๕	๑.๓๔	ปานกลาง
๒. การดื่มสุราก่อนการรับประทานอาหารจะช่วยให้เจริญอาหาร	๓.๖๓	๑.๒๗	น้อย
๓. การดื่มสุราทำให้ข้าพเจ้าหายเหนื่อยจากการทำงาน	๓.๓๖	๑.๓๑	ปานกลาง
๔. หลังดื่มสุราข้าพเจ้าจะใจดีชอบแจกของเพื่อนๆ	๓.๕๔	๑.๒๘	น้อย
๕. ข้าพเจ้าชอบดื่มสุราในตอนเช้าเพื่อบรรเทาอาการเมาค้าง	๓.๗๖	๑.๑๖	น้อย
๖. บริเวณชุมชนที่ข้าพเจ้าพักอาศัยอยู่มีร้านจำหน่ายสุราทำให้ ซื้อได้สะดวก	๓.๕๑	๑.๒๓	มาก
๗. การเป็นทหารทำให้ข้าพเจ้าสามารถซื้อสุราแบบสินเชื่อได้	๒.๑๕	๑.๑๗	น้อย
๘. ข้าพเจ้าดื่มสุราเพราะเพื่อนชวน	๓.๐๒	๑.๒๑	ปานกลาง
๙. ข้าพเจ้าดื่มสุราเพราะเห็นพ่อแม่ดื่มเป็นประจำ	๑.๗๕	๐.๕๕	น้อยที่สุด
๑๐. ข้าพเจ้าดื่มสุราเพราะเห็นคนส่วนใหญ่ที่ดื่มกันทั้งนั้น	๓.๔๓	๑.๑๒	น้อย
รวม	๓.๑๓	๐.๓๘	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ มีระดับ
 พฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๑๓$) เมื่อ
 พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้าราชการทหาร มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา อยู่ใน
 ระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = ๑.๗๕$) ได้แก่ ข้าพเจ้าดื่มสุราเพราะเห็นพ่อแม่ดื่มเป็นประจำ รองลงมาอยู่ใน
 ระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๑$) ได้แก่ บริเวณชุมชนที่ข้าพเจ้าพักอาศัยอยู่มีร้านจำหน่ายสุราทำให้ซื้อได้
 สะดวก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๐๒ - ๓.๖๓$) ได้แก่ ข้าพเจ้าดื่มสุราเพราะเพื่อนชวน การดื่ม
 สุราทำให้ข้าพเจ้ามีความสุข ผ่อนคลายความตึงเครียด การดื่มสุราทำให้ข้าพเจ้าหายเหนื่อยจากการทำงาน ข้อที่เหลือมีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ ๔.๑๑ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา
ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ด้านสังคม จำแนกรายข้อ

ด้านสังคม	\bar{X}	S.D.	ระดับ พฤติกรรม
๑. ข้าพเจ้าดื่มสุราเมื่อมีงานสังสรรค์หรือตามเทศกาล	๓.๗๓	๑.๑๕	มาก
๒. สถานที่ข้าพเจ้าใช้ในการดื่มสุราคือที่ทำงานตอนเลิกงาน	๓.๒๒	๑.๒๗	ปานกลาง
๓. บุคคลที่ร่วมวงดื่มสุรากับข้าพเจ้า คือ เพื่อนร่วมงาน	๓.๕๕	๑.๐๗	มาก
๔. บุคคลร่วมวงดื่มสุรากับข้าพเจ้าคือ บุคคลในครอบครัว เช่น สามีภรรยา พ่อแม่พี่น้อง บุตร	๔.๐๓	๑.๐๕	น้อย
๕. ข้าพเจ้าดื่มสุราเมื่อเข้าสังคม	๓.๑๖	๑.๒๖	ปานกลาง
๖. ข้าพเจ้าชอบดื่มสุราหลังเวลาเลิกงาน	๓.๓๒	๑.๒๓	ปานกลาง
๗. ข้าพเจ้าพบปะสังสรรค์เพื่อดื่มสุราทุกครั้งที่ได้รับเงินเดือน	๓.๐๑	๑.๓๖	ปานกลาง
๘. สมาชิกในกลุ่มทหารของข้าพเจ้าส่วนใหญ่ดื่มสุรา	๓.๔๕	๑.๑๒	มาก
๙. การได้ดื่มสุราในกลุ่มเพื่อนทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ดีขึ้น	๒.๗๖	๑.๐๖	ปานกลาง
๑๐. การดื่มสุราในกลุ่มทหารเป็นการเพิ่มความสนุกสนานมาก ขึ้น	๒.๘๕	๑.๑๘	ปานกลาง
รวม	๓.๓๒	๑.๔๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านสังคม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้าราชการทหาร มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านสังคม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = ๔.๐๓$) ได้แก่ บุคคลร่วมวงดื่มสุรากับข้าพเจ้าคือ บุคคลในครอบครัว เช่น สามีภรรยา พ่อแม่พี่น้อง บุตร รองลงมาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๔๕ - ๓.๗๓$) ได้แก่ สมาชิกในกลุ่มทหารของข้าพเจ้าส่วนใหญ่ดื่มสุรา บุคคลที่ร่วมวงดื่มสุรากับข้าพเจ้า คือ เพื่อนร่วมงาน ข้าพเจ้าดื่มสุราเมื่อมีงานสังสรรค์หรือตามเทศกาล ข้อที่เหลือมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๒ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕
 กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ด้านการรับรู้กฎหมาย
 ที่เกี่ยวข้องกับสุรา จำแนกรายข้อ

ด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา	\bar{X}	S.D.	ระดับ พฤติกรรม
๑. การห้ามผู้ผลิต/ผู้จำหน่าย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จัดกิจกรรม การขาย ลด แลก แจก แถม	๒.๕๓	๑.๒๒	ปานกลาง
๒. การกำหนดเวลาในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๓.๒๕	๑.๓๒	ปานกลาง
๓. การห้ามไม่ให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับผู้ที่อยู่ใน อาการมึนเมา	๓.๒๗	๑.๓๒	ปานกลาง
๔. การห้ามไม่ให้ผู้ที่อยู่ในอาการมึนเมาขับขียานพาหนะ	๔.๒๓	๑.๒๔	มากที่สุด
๕. การขึ้นภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	๒.๕๕	๑.๔๐	ปานกลาง
รวม	๓.๓๓	๐.๕๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ มีระดับ
 พฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา โดยรวม อยู่ในระดับปาน
 กลาง ($\bar{X} = ๓.๓๓$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้าราชการทหาร มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่
 ๕ ด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๒๓$) ได้แก่ การห้ามไม่ให้
 ผู้ที่อยู่ในอาการมึนเมาขับขียานพาหนะ ข้อที่เหลือมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ ๓ เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร
กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

สมมติฐาน ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีข้อมูลทั่วไปต่างกัน มีพฤติกรรมการ
ละเมิดศีลข้อที่ ๕ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนก
ตามเพศ

พฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕	เพศ				t	p-value
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
๑. ด้านจิตวิทยา	๓.๑๒	๐.๓๘	๓.๕๕	๐.๐๗	-๑.๕๕๗	๐.๑๑๒
๒. ด้านสังคม	๓.๓๑	๐.๔๐	๓.๕๐	๐.๐๐	-๖.๔๒๐*	๐.๐๐๐
๓. ด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับสุรา	๓.๓๔	๐.๕๕	๒.๕๐	๑.๒๗	๑.๑๕๘	๐.๒๓๒
รวม	๓.๒๔	๐.๒๕	๓.๓๒	๐.๒๘	-๐.๔๓๑	๐.๖๖๗

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการ
ละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบทางสถิติ t-test เพื่อการทดสอบสมมติฐาน
เนื่องจากค่า p-value < ๐.๐๕ นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก และยอมรับสมมติฐานรอง จึงสรุปได้ว่า
ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีเพศต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่
๕ แตกต่างกัน ในด้านสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ นอกนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๔ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕
จำแนกตามอายุ

พฤติกรรมการละเมิดศีลข้อ ที่ ๕	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
๑. ด้านจิตวิทยา	ระหว่างกลุ่ม	๔	๐.๗๕	๐.๒๖	๑.๘๘๔	๐.๑๓๔
	ภายในกลุ่ม	๑๘๖	๒๖.๑๓	๐.๑๔		
	รวม	๑๙๐	๒๖.๘๘			
๒. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	๔	๐.๕๒	๐.๑๓	๑.๑๑๘	๐.๓๔๓
	ภายในกลุ่ม	๑๘๖	๒๕.๑๑	๐.๑๖		
	รวม	๑๙๐	๒๕.๖๓			
๓. ด้านการรับรู้กฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับสุรา	ระหว่างกลุ่ม	๔	๕.๘๑	๑.๔๕	๒.๐๑๑	๐.๑๑๔
	ภายในกลุ่ม	๑๘๖	๑๗๕.๐๕	๐.๙๖		
	รวม	๑๙๐	๑๘๐.๘๖			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๔	๐.๓๓	๐.๑๑	๑.๗๖๕	๐.๑๕๕
	ภายในกลุ่ม	๑๘๖	๑๑.๕๒	๐.๐๖		
	รวม	๑๙๐	๑๑.๘๕			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามอายุ โดยใช้การทดสอบทางสถิติ F-test เพื่อการทดสอบสมมติฐานเนื่องจากค่า $p\text{-value} > ๐.๐๕$ นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานรอง และยอมรับสมมติฐานหลัก จึงสรุปได้ว่าข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีอายุต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ไม่แตกต่างกัน ในทุกๆ ข้อ

ตารางที่ ๔.๑๕ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕
จำแนกตามยศทางราชการ

พฤติกรรมการละเมิด ศีลข้อที่ ๕	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
๑. ด้านจิตวิทยา	ระหว่างกลุ่ม	๕	๐.๑๘	๐.๐๕	๐.๓๑๓	๐.๘๖๕
	ภายในกลุ่ม	๑๘๕	๒๖.๗๔	๐.๑๔		
	รวม	๑๙๐	๒๖.๙๒			
๒. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	๕	๐.๖๖	๐.๑๖	๑.๐๔๘	๐.๓๘๔
	ภายในกลุ่ม	๑๘๕	๒๘.๕๘	๐.๑๖		
	รวม	๑๙๐	๒๙.๒๔			
๓. ด้านการรับรู้กฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับสุรา	ระหว่างกลุ่ม	๕	๑.๗๐	๐.๔๓	๐.๔๒๕	๐.๗๘๓
	ภายในกลุ่ม	๑๘๕	๑๘๓.๒๐	๐.๙๙		
	รวม	๑๙๐	๑๘๔.๙๐			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๕	๐.๑๓	๐.๐๓	๐.๕๑๒	๐.๗๒๓
	ภายในกลุ่ม	๑๘๕	๑๑.๗๒	๐.๐๖		
	รวม	๑๙๐	๑๑.๘๕			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามยศทางราชการ โดยใช้การทดสอบทางสถิติ F-test เพื่อการทดสอบสมมติฐาน เนื่องจากค่า p-value > ๐.๐๕ นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานรอง และยอมรับสมมติฐานหลัก จึงสรุปได้ว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มียศทางราชการต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ไม่แตกต่างกัน ในทุกๆ ข้อ

ตารางที่ ๔.๑๖ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามอายุราชการ

พฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
๑. ด้านจิตวิทยา	ระหว่างกลุ่ม	๔	๐.๑๓	๐.๐๔	๐.๒๕๗	๐.๘๒๘
	ภายในกลุ่ม	๑๘๖	๒๖.๗๕	๐.๑๔		
	รวม	๑๙๐	๒๖.๘๘			
๒. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	๔	๐.๒๑	๐.๐๗	๐.๔๓๒	๐.๗๓๐
	ภายในกลุ่ม	๑๘๖	๒๕.๔๓	๐.๑๖		
	รวม	๑๙๐	๒๕.๖๓			
๓. ด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา	ระหว่างกลุ่ม	๔	๒.๘๗	๐.๗๒	๐.๕๗๘	๐.๔๐๔
	ภายในกลุ่ม	๑๘๖	๑๘๒.๐๒	๐.๙๘		
	รวม	๑๙๐	๑๘๔.๘๙			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๔	๐.๑๑	๐.๐๔	๐.๖๐๔	๐.๖๑๓
	ภายในกลุ่ม	๑๘๖	๑๑.๗๔	๐.๐๖		
	รวม	๑๙๐	๑๑.๘๕			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามอายุราชการ โดยใช้การทดสอบทางสถิติ F-test เพื่อการทดสอบสมมติฐาน เนื่องจากค่า p-value > ๐.๐๕ นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานรอง และยอมรับสมมติฐานหลัก จึงสรุปได้ว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีอายุราชการต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ไม่แตกต่างกัน ในทุกๆ ข้อ

ตารางที่ ๔.๑๗ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

พฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
๑. ด้านจิตวิทยา	ระหว่างกลุ่ม	๔	๑.๒๓	๐.๔๑	๒.๙๘๐*	๐.๐๓๓
	ภายในกลุ่ม	๑๘๖	๒๕.๖๕	๐.๑๔		
	รวม	๑๙๐	๒๖.๘๘			
๒. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	๔	๑.๕๕	๐.๕๒	๓.๔๑๓*	๐.๐๑๕
	ภายในกลุ่ม	๑๘๖	๒๘.๐๕	๐.๑๕		
	รวม	๑๙๐	๒๙.๖๓			
๓. ด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา	ระหว่างกลุ่ม	๔	๐.๕๑	๐.๑๓	๐.๑๓๐	๐.๙๑๓
	ภายในกลุ่ม	๑๘๖	๑๘๔.๓๕	๐.๙๙		
	รวม	๑๙๐	๑๘๔.๘๖			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๔	๐.๑๘	๐.๐๖	๐.๕๖๐	๐.๔๑๓
	ภายในกลุ่ม	๑๘๖	๑๑.๖๓	๐.๐๖		
	รวม	๑๙๐	๑๑.๘๑			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด โดยใช้การทดสอบทางสถิติ F-test เพื่อการทดสอบสมมติฐาน เนื่องจากค่า p-value < ๐.๐๕ นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก และยอมรับสมมติฐานรอง จึงสรุปได้ว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ แตกต่างกัน ในด้านจิตวิทยา และด้านสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ นอกนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน

จึงนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) เพื่อหาความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธี LSD's Method ต่อไป ดังตารางที่ ๔.๑๘ - ๔.๑๙

ตารางที่ ๔.๑๘ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธี LSD's Method ของระดับ
พฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

วุฒิการศึกษาสูงสุด	\bar{X}	มัธยม	ปวช., ปวส.	ปริญญาตรี	ปริญญาโท
		ศึกษา	หรือ อนุปริญญา	หรือเทียบเท่า	หรือ สูงกว่า
		๓.๑๓	๓.๐๑	๓.๑๘	๓.๓๐
มัธยมศึกษา	๓.๑๓	-	๐.๑๖* (๐.๐๐๕)	๐.๐๐ (๐.๕๕๓)	-๐.๑๓ (๐.๓๓๑)
ปวช., ปวส. หรือ อนุปริญญา	๓.๐๑		-	-๐.๑๓ (๐.๐๘๘)	-๐.๒๕ (๐.๐๕๒)
ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	๓.๑๘			-	-๐.๑๓ (๐.๔๔๕)
ปริญญาโท หรือ สูงกว่า	๓.๓๐				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธี LSD's Method ของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด เนื่องจากค่า p-value < ๐.๐๕ จึงสรุปได้ว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษา มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา มากกว่า ข้าราชการทหาร ที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปวช., ปวส. หรือ อนุปริญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๕ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธี LSD's Method ของระดับ
พฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านสังคม จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

วุฒิการศึกษาสูงสุด	\bar{X}	มัธยม	ปวช., ปวส. หรือ อนุปริญญา	ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	ปริญญาโท หรือ สูงกว่า
		ศึกษา			
		๓.๒๔	๓.๔๓	๓.๓๕	๓.๓๕
มัธยมศึกษา	๓.๒๔	-	-๐.๑๙* (๐.๐๐๓)	-๐.๑๕ (๐.๑๒๑)	-๐.๑๕ (๐.๓๒๕)
ปวช., ปวส. หรือ อนุปริญญา	๓.๔๓		-	๐.๐๕ (๐.๖๔๒)	๐.๐๕ (๐.๗๖๖)
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	๓.๓๕			-	๐.๐๐ (๐.๕๕๓)
ปริญญาโท หรือ สูงกว่า	๓.๓๕				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธี LSD's Method ของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านสังคม จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด เนื่องจากค่า p-value < ๐.๐๕ จึงสรุปได้ว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปวช., ปวส. หรือ อนุปริญญา มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านสังคม มากกว่า ข้าราชการทหาร ที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๐ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕
จำแนกตามสถานภาพสมรส

พฤติกรรมการละเมิด ศีลข้อที่ ๕	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
๑. ด้านจิตวิทยา	ระหว่างกลุ่ม	๓	๐.๐๔	๐.๐๒	๐.๑๒๓	๐.๘๘๔
	ภายในกลุ่ม	๑๘๗	๒๖.๘๕	๐.๑๔		
	รวม	๑๙๐	๒๖.๘๙			
๒. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	๓	๐.๑๓	๐.๐๓	๐.๔๑๗	๐.๖๖๐
	ภายในกลุ่ม	๑๘๗	๒๕.๕๐	๐.๑๖		
	รวม	๑๙๐	๒๕.๖๓			
๓. ด้านการรับรู้กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับสุรา	ระหว่างกลุ่ม	๓	๑.๕๘	๐.๕๒	๑.๐๑๕	๐.๓๖๕
	ภายในกลุ่ม	๑๘๗	๑๘๒.๕๑	๐.๙๗		
	รวม	๑๙๐	๑๘๔.๐๙			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๓	๐.๐๔	๐.๐๒	๐.๓๐๐	๐.๗๔๑
	ภายในกลุ่ม	๑๘๗	๑๑.๘๑	๐.๐๖		
	รวม	๑๙๐	๑๑.๘๕			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามสถานภาพสมรส โดยใช้การทดสอบทางสถิติ F-test เพื่อการทดสอบสมมติฐาน เนื่องจากค่า p-value > ๐.๐๕ นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานรอง และยอมรับสมมติฐานหลัก จึงสรุปได้ว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ไม่แตกต่างกัน ในทุกๆ ข้อ

ตารางที่ ๔.๒๑ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕
จำแนกตามเงินเดือน

พฤติกรรมการละเมิด ศีลข้อที่ ๕	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
๑. ด้านจิตวิทยา	ระหว่างกลุ่ม	๕	๒.๔๒	๐.๖๑	๔.๕๓๐*	๐.๐๐๒
	ภายในกลุ่ม	๑๘๕	๒๔.๕๐	๐.๑๓		
	รวม	๑๙๐	๒๖.๙๒			
๒. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	๕	๐.๖๕	๐.๑๖	๑.๐๓๕	๐.๓๙๐
	ภายในกลุ่ม	๑๘๕	๒๘.๙๘	๐.๑๖		
	รวม	๑๙๐	๒๙.๖๓			
๓. ด้านการรับรู้กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับสุรา	ระหว่างกลุ่ม	๕	๒.๙๙	๐.๖๕	๐.๓๕๙	๐.๕๕๓
	ภายในกลุ่ม	๑๘๕	๑๘๑.๙๑	๐.๙๘		
	รวม	๑๙๐	๑๘๔.๙๐			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๕	๐.๔๙	๐.๑๒	๑.๙๓๙	๐.๑๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๘๕	๑๑.๓๓	๐.๐๖		
	รวม	๑๙๐	๑๑.๘๕			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามเงินเดือน โดยใช้การทดสอบทางสถิติ F-test เพื่อการทดสอบสมมติฐาน เนื่องจากค่า p-value < ๐.๐๕ นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก และยอมรับสมมติฐานรอง จึงสรุปได้ว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีเงินเดือนต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ แตกต่างกัน ในด้านจิตวิทยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ นอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน

จึงนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) เพื่อหาความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธี LSD's Method ต่อไป ดังตารางที่ ๔.๒๒

ตารางที่ ๔.๒๒ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธี LSD's Method ของระดับ
 พหุคูณการละเมิดข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา จำแนกตามเงินเดือน

เงินเดือน	\bar{X}	๘,๐๐๐ บาท	๘,๐๐๑ -	๑๒,๐๐๑ -	๑๖,๐๐๑ -	๒๐,๐๐๐
		หรือต่ำกว่า	๑๒,๐๐๐ บาท	๑๖,๐๐๐ บาท	๒๐,๐๐๐ บาท	บาทขึ้นไป
		๓.๐๒	๓.๒๓	๒.๕๒	๓.๒๓	๓.๑๔
๘,๐๐๐ บาทหรือต่ำกว่า	๓.๐๒	-	-๐.๒๑*	๐.๑๐	-๐.๒๕*	-๐.๑๑
			(๐.๐๐๑)	(๐.๓๕๕)	(๐.๐๑๒)	(๐.๒๘๕)
๘,๐๐๑-๑๒,๐๐๐ บาท	๓.๒๓		-	๐.๓๑*	-๐.๐๔	๐.๑๐
				(๐.๐๑๒)	(๐.๓๐๕)	(๐.๓๖๐)
๑๒,๐๐๑-๑๖,๐๐๐ บาท	๒.๕๒			-	-๐.๓๕*	-๐.๒๒
					(๐.๐๑๓)	(๐.๑๕๔)
๑๖,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๒๓				-	๐.๑๓
						(๐.๓๐๖)
๒๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	๓.๑๔					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธี LSD's Method ของระดับพหุคูณการละเมิดข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา จำแนกตามเงินเดือน เนื่องจากค่า p-value < ๐.๐๕ จึงสรุปได้ว่าข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีเงินเดือนระหว่าง ๘,๐๐๑ - ๑๒,๐๐๐ บาท กับ ๑๖,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีระดับพหุคูณการละเมิดข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา มากกว่า ข้าราชการทหาร ที่มีเงินเดือน ๘,๐๐๐ บาท หรือต่ำกว่า กับระหว่าง ๑๒,๐๐๑ - ๑๖,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๓ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕
จำแนกตามสถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน

พฤติกรรมการละเมิด ศีลข้อที่ ๕	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
๑. ด้านจิตวิทยา	ระหว่างกลุ่ม	๕	๒.๕๕	๐.๖๔	๔.๘๒๕*	๐.๐๐๑
	ภายในกลุ่ม	๑๘๕	๒๔.๓๘	๐.๑๓		
	รวม	๑๙๐	๒๖.๙๒			
๒. ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	๕	๒.๐๓	๐.๔๒	๓.๔๓๐*	๐.๐๐๕
	ภายในกลุ่ม	๑๘๕	๒๗.๕๖	๐.๑๕		
	รวม	๑๙๐	๒๙.๖๓			
๓. ด้านการรับรู้กฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับสุรา	ระหว่างกลุ่ม	๕	๖.๕๑	๑.๖๓	๑.๖๘๘	๐.๑๕๕
	ภายในกลุ่ม	๑๘๕	๑๗๘.๓๕	๐.๙๖		
	รวม	๑๙๐	๑๘๔.๘๖			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๕	๐.๔๔	๐.๑๑	๑.๗๖๕	๐.๑๓๓
	ภายในกลุ่ม	๑๘๕	๑๑.๔๑	๐.๐๖		
	รวม	๑๙๐	๑๑.๘๕			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ จำแนกตามสถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน โดยใช้การทดสอบทางสถิติ F-test เพื่อการทดสอบสมมติฐาน เนื่องจากค่า p-value < ๐.๐๕ นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก และยอมรับสมมติฐานรอง จึงสรุปได้ว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มีสถานที่พักอาศัยในปัจจุบันต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ แตกต่างกัน ในด้านจิตวิทยา และด้านสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ นอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน

จึงนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) เพื่อหาความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธี LSD's Method ต่อไป ดังตารางที่ ๔.๒๔ - ๔.๒๕

ตารางที่ ๔.๒๔ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธี LSD's Method ของระดับ
พฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา จำแนกตามสถานที่พักอาศัยใน
ปัจจุบัน

สถานที่พักอาศัย ในปัจจุบัน	\bar{x}	บ้านส่วนตัว	บ้านพักของ ทางราชการ	บ้านเช่า	อาศัยอยู่ กับผู้อื่น	อื่นๆ
		๓.๒๔	๓.๐๑	๓.๐๐	๓.๒๔	๓.๐๖
บ้านส่วนตัว	๓.๒๔	-	๐.๒๓* (๐.๐๐๐)	๐.๒๕* (๐.๐๐๔)	๐.๐๐ (๐.๕๗๗)	๐.๑๕ (๐.๑๕๓)
บ้านพักของ ทางราชการ	๓.๐๑		-	๐.๐๒ (๐.๘๓๔)	-๐.๒๓ (๐.๐๖๕)	-๐.๐๔ (๐.๗๖๖)
บ้านเช่า	๓.๐๐			-	-๐.๒๔ (๐.๐๗๖)	-๐.๐๖ (๐.๖๕๕)
อาศัยอยู่กับผู้อื่น	๓.๒๔				-	๐.๑๘ (๐.๓๐๘)
อื่นๆ	๓.๐๖					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธี LSD's Method ของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา จำแนกตามสถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน เนื่องจากค่า p-value < ๐.๐๕ จึงสรุปได้ว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ที่มีสถานที่พักอาศัยในปัจจุบันเป็นบ้านส่วนตัว มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา มากกว่า ข้าราชการทหาร ที่มีสถานที่พักอาศัยในปัจจุบันเป็นบ้านพักของทางราชการ กับบ้านเช่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๕ การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธี LSD's Method ของระดับ
พฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านสังคม จำแนกตามสถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน

สถานที่พักอาศัย ในปัจจุบัน	\bar{x}	บ้านส่วนตัว	บ้านพักของ ทางราชการ	บ้านเช่า	อาศัยอยู่ กับผู้อื่น	อื่นๆ
		๓.๒๕	๓.๔๕	๓.๓๒	๓.๑๒	๓.๑๔
บ้านส่วนตัว	๓.๒๕	-	-๐.๒๐* (๐.๐๐๒)	-๐.๐๓ (๐.๔๔๐)	๐.๑๓ (๐.๓๐๕)	๐.๑๑ (๐.๔๓๔)
บ้านพักของทาง ราชการ	๓.๔๕		-	๐.๑๓ (๐.๑๖๕)	๐.๓๓* (๐.๐๑๓)	๐.๓๑* (๐.๐๔๘)
บ้านเช่า	๓.๓๒			-	๐.๒๐ (๐.๑๖๕)	๐.๑๘ (๐.๒๘๕)
อาศัยอยู่กับผู้อื่น	๓.๑๒				-	-๐.๐๒ (๐.๕๐๔)
อื่นๆ	๓.๑๔					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธี LSD's Method ของระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านสังคม จำแนกตามสถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน เนื่องจากค่า p-value < ๐.๐๕ จึงสรุปได้ว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ที่มีสถานที่พักอาศัยในปัจจุบันเป็นบ้านพักของทางราชการ มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านสังคม มากกว่า ข้าราชการทหาร ที่มีสถานที่พักอาศัยในปัจจุบันเป็นบ้านส่วนตัว อาศัยอยู่กับผู้อื่น กับอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตอนที่ ๔ ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษาข้าราชการ
ทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ประกอบด้วย ความคิดเห็นโดยรวมต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล มาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล มีผลต่อการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างไร และคิดว่านโยบายรัฐบาลอะไรบ้างที่ทำให้การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ผลดี รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๑ – ๔.๒๓

ตารางที่ ๔.๒๖ จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามความคิดเห็น โดยรวมต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล

ท่านมีความคิดเห็นโดยรวมอย่างไรต่อมาตรการควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	๑๔๕	๗๖.๓๒
ไม่เห็นด้วย	๔๕	๒๓.๖๘
รวม	๑๙๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๙๐ คน ส่วนใหญ่โดยรวมมีความคิดเห็นด้วยต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล จำนวน ๑๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๓๒ รองลงมา ไม่เห็นด้วย จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖๘

ตารางที่ ๔.๒๗ จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นโดยรวมต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ของรัฐบาล จำแนกตามความคิดเห็นด้วย เพราะ

เห็นด้วย เพราะ	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
การควบคุมจะทำให้ลดการเกิดอุบัติเหตุในการขับขี่ยานพาหนะ	๔๕	๒๓.๖๘
คนจะได้ดื่มแอลกอฮอล์น้อยลง	๓๒	๑๖.๘๔
การดื่มสุราทำให้ร่างกายเสื่อมสุขภาพและไม่มีสติ	๓๐	๑๕.๓๕
สังคมไทยจะได้ดีขึ้น	๑๕	๗.๘๕
จะทำบ้านเมืองเราอยู่กินดีขึ้นมากกว่าเดิม	๑๓	๖.๘๔
ช่วยลดปัญหาต่างๆที่จะทำให้สังคมไทยเราเสื่อมได้	๑๓	๖.๘๔
คนเราส่วนใหญ่มักดื่มสุราเมื่อเวลามีทุกข์ทำให้คนรอบข้างเดือนร้อน	๑๐	๕.๒๖
ช่วยควบคุมการขาย มีเวลาซื้อน้อยลง	๑๐	๕.๒๖
ไม่อยากจะขึ้นราคา	๘	๔.๒๑
จะได้มีเงินเหลือมากขึ้น	๕	๒.๖๓
แล้วแต่คนนิยมดื่ม	๕	๒.๖๓
ห้ามจำหน่ายแอลกอฮอล์ให้แก่เด็ก	๔	๒.๑๑
รวม	๑๙๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๙๐ คน โดยรวมเห็นด้วยต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล เพราะการควบคุมจะทำให้ลดการเกิดอุบัติเหตุในการขับขี่ยานพาหนะ จำนวน ๔๕ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖๘ รองลงมา คนจะได้ดื่มแอลกอฮอล์น้อยลง จำนวน ๓๒ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๔ การดื่มสุราทำให้ร่างกายเสื่อมสุขภาพและไม่มีสติ จำนวน ๓๐ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๕ สังคมไทยจะได้ดีขึ้น จำนวน ๑๕ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๔ จะทำบ้านเมืองเราอยู่กินดีขึ้นมากกว่าเดิม ช่วยลดปัญหาต่างๆที่จะทำให้สังคมไทยเราเสื่อมได้ จำนวน ๑๐ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๖ คนเราส่วนใหญ่มักดื่มสุราเมื่อเวลามีทุกข์ทำให้คนรอบข้างเดือนร้อน ช่วยควบคุมการขาย มีเวลาซื้อน้อยลง และไม่อยากจะขึ้นราคา จำนวน ๑๐ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๖ จะได้มีเงินเหลือมากขึ้น แล้วแต่คนนิยมดื่ม จำนวน ๕ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๓ และห้ามจำหน่ายแอลกอฮอล์ให้แก่เด็ก จำนวน ๔ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๑

ตารางที่ ๔.๒๘ จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นโดยรวมต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ของรัฐบาล จำแนกตามความคิดเห็นไม่เห็นด้วย เพราะ

ไม่เห็นด้วย เพราะ	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ไม่สามารถควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีประสิทธิภาพได้ ทราบใดที่ยังมีสุร่าจำหน่ายอยู่	๒๗	๑๔.๒๑
ไม่ควรขึ้นราคา ไม่ต้องเสียภาษี	๓๑	๑๖.๓๒
ไม่ได้ช่วยให้คนชอบดื่มเลิกดื่มได้	๒๒	๑๑.๕๘
การดื่มสุร่าทำให้สุขภาพไม่ดีและคูไม่ดี	๑๕	๑๐.๐๐
การดื่มจะทำให้เข้าสังคมได้ง่ายขึ้น	๒๑	๑๑.๐๕
ไม่ได้ดื่มสุร่า	๑๘	๙.๔๗
อยู่ที่ผู้ดื่ม	๑๘	๙.๔๗
ควรขายได้ตลอดเวลา	๑๗	๘.๙๕
ภาษีน้อยต้องการให้ภาษีมากขึ้น	๑๗	๘.๙๕
รวม	๑๙๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์กลุ่ม
ตัวอย่าง จำนวน ๑๕๐ คน ไม่เห็นด้วยต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล เพราะ
ไม่สามารถควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีประสิทธิภาพได้ทราบใดที่ยังมีสุร่าจำหน่าย
อยู่ จำนวน ๒๗ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๑ รองลงมา ไม่ควรขึ้นราคา ไม่ต้องเสียภาษี จำนวน
๓๑ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๒ ไม่ได้ช่วยให้คนชอบดื่มเลิกดื่มได้ จำนวน ๒๒ คำตอบ คิดเป็น
ร้อยละ ๑๑.๕๘ การดื่มสุร่าทำให้สุขภาพไม่ดีและคูไม่ดี การดื่มจะทำให้เข้าสังคมได้ง่ายขึ้น ไม่ได้
ดื่มสุร่า อยู่ที่ผู้ดื่ม จำนวน ๑๘ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๗ และควรขายได้ตลอดเวลา ภาษีน้อย
ต้องการให้ภาษีมากขึ้น จำนวน ๑๗ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๘.๙๕

ตารางที่ ๔.๒๕ จำนวนและร้อยละ ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕
 ภริณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำแนกตามมาตรการ
 ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล มีผลต่อการควบคุมการดื่มเครื่องดื่ม
 แอลกอฮอล์อย่างไร

ท่านคิดว่ามาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล มีผลต่อการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของท่านอย่างไร	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ไม่มีผล	๕๘	๕๑.๕๘
มีผล	๕๒	๔๘.๔๒
รวม	๑๑๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์กลุ่ม
 ตัวอย่าง จำนวน ๑๑๐ คน ส่วนใหญ่คิดว่ามาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล ไม่มีผล
 ต่อการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๕๘ รองลงมา มีผล
 จำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔๒

ตารางที่ ๔.๓๐ จำนวนและร้อยละ มาตรการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของรัฐบาล มีผลต่อการควบคุมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์อย่างไร จำแนกตามความคิดเห็น เพราะ

มีผล เพราะ	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
จะได้มีผู้ลดการดื่มน้ำแอลกอฮอล์น้อยลง	๓๑	๑๖.๓๒
กำหนดเวลาขายทำให้ซื้อได้ยากขึ้น	๒๕	๑๕.๒๖
การดื่มน้ำแอลกอฮอล์มากเกินไปไม่ดีจะมีผลต่อสุขภาพ	๒๘	๑๔.๗๔
ช่วยลดอุบัติเหตุตามท้องถนน	๑๕	๗.๘๕
ทำให้เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ราคาแพงขึ้น	๑๒	๖.๓๒
ทำให้รัฐบาลมีรายได้เข้ารัฐ	๑๕	๑๐.๑๐
ไม่ได้ดื่มน้ำ	๑๕	๑๐.๑๐
คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยจำกัดการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของตัวเองกินจนเมามากกว่า	๑๐	๕.๒๖
ทำให้เก็บเงินได้มากขึ้น	๑๐	๕.๒๖
ทำให้รู้สึกไม่เพียงพต่อการบริโภค	๑๐	๕.๒๖
การดื่มน้ำสุราทำให้อารมณ์ดี	๗	๓.๖๘
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ประชากรทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๕๐ คน คิดว่ามาตรการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของรัฐบาล มีผลต่อการควบคุมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ เพราะจะได้มีผู้ลดการดื่มน้ำแอลกอฮอล์น้อยลง จำนวน ๓๑ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๒ รองลงมา กำหนดเวลาขายทำให้ซื้อได้ยากขึ้น จำนวน ๒๕ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๖ การดื่มน้ำแอลกอฮอล์มากเกินไปไม่ดีจะมีผลต่อสุขภาพ จำนวน ๒๘ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๔ ช่วยลดอุบัติเหตุตามท้องถนน และทำให้เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ราคาแพงขึ้น จำนวน ๑๕ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๕ ทำให้รัฐบาลมีรายได้เข้ารัฐ ไม่ได้ดื่มน้ำ คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยจำกัดการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของตัวเองกินจนเมามากกว่า จำนวน ๑๒ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๒ ทำให้เก็บเงินได้มากขึ้น ทำให้รู้สึกไม่เพียงพต่อการบริโภค จำนวน ๑๐ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๖ และการดื่มน้ำสุราทำให้อารมณ์ดี จำนวน ๗ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๘

ตารางที่ ๔.๓๑ จำนวนและร้อยละ มาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล มีผลต่อการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างไร จำแนกตามความคิด ไม่มีผล เพราะ

ไม่มีผล เพราะ	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
การควบคุมของรัฐบาลมีเกณฑ์อายุที่กำหนดแต่ตัวผลเลือกที่จะดื่มตามใจตนเองเป็นส่วนใหญ่	๓๐	๑๕.๗๕
ข้าพเจ้าไม่ชอบดื่มสุรา	๒๘	๑๔.๗๔
ไม่ดื่มแอลกอฮอล์	๒๗	๑๓.๖๓
ยังเห็นว่ามีการขายสุรานอกเวลาอยู่อีกมากมาย โดยเฉพาะร้านขายของชำ	๑๘	๙.๔๗
คนชอบดื่มสุราเป็นชีวิตจิตใจ	๑๔	๗.๑๑
รัฐบาลเองเป็นผู้ผลิตแล้วจะสามารถณรงค์ให้เลิก	๑๔	๗.๑๑
เครื่องดื่มในงานเลี้ยงหรือโอกาสในการฉลองส่วนมากมักจะเป็นสุราส่วนใหญ่ ถึงจะมีมาตรการควบคุมก็เป็นผลระยะสั้นๆ	๑๓	๖.๘๔
นานๆ ครั้งถึงดื่ม	๑๒	๖.๓๒
มาตรการภาษียังไม่เพียงพอ	๑๒	๖.๓๒
งบประมาณในการดื่มมีพอ	๑๑	๕.๖๕
เพื่อความเหมาะสม	๑๑	๕.๖๕
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่า ประชากรทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๕๐ คน คิดว่ามาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล ไม่มีผลต่อการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะการควบคุมของรัฐบาลมีเกณฑ์อายุที่กำหนดแต่ตัวผลเลือกที่จะดื่มตามใจตนเองเป็นส่วนใหญ่ จำนวน ๓๐ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๗๕ รองลงมา ข้าพเจ้าไม่ชอบดื่มสุรา จำนวน ๒๘ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๔ ไม่ดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน ๒๗ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖๓ ยังเห็นว่ามีการขายสุรานอกเวลาอยู่อีกมากมาย โดยเฉพาะร้านขายของชำ จำนวน ๑๘ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๗ คนชอบดื่มสุราเป็นชีวิตจิตใจ รัฐบาลเองเป็นผู้ผลิตแล้วจะสามารถณรงค์ให้เลิก จำนวน ๑๔ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๗.๑๑ เครื่องดื่มในงานเลี้ยงหรือโอกาสในการฉลองส่วนมากมักจะเป็นสุราส่วนใหญ่ ถึงจะมีมาตรการควบคุมก็เป็นผลระยะสั้นๆ จำนวน ๑๓ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๔ นานๆ ครั้งถึงดื่ม มาตรการภาษียังไม่เพียงพอ จำนวน ๑๒ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๒ และงบประมาณในการดื่มมีพอ เพื่อความเหมาะสม จำนวน ๑๑ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๕.๖๕

ตารางที่ ๔.๓๒ จำนวนและร้อยละ คิดว่านโยบายรัฐบาลอะไรบ้างที่ทำให้การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ผลดี

คิดว่านโยบายรัฐบาลอะไรบ้างที่ทำให้การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ผลดี	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
การจับจีพาทะมีอาการมีนเมา (เมาไม่ขับ)	๔๕	๒๓.๖๘
ไม่จำหน่ายให้เด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี	๓๕	๑๘.๔๒
การควบคุมการจำหน่ายแอลกอฮอล์ ให้อยู่ในเวลาขึ้นภาษีสุราให้มากขึ้น	๓๒	๑๖.๘๔
ไม่ยอมให้มีนโยบายเพราะกำลังซื้อสูงทำให้ประเทศชาติขับเคลื่อนไปได้	๑๒	๖.๓๒
ลดละเลิก	๑๐	๕.๒๖
ไม่ต้องผลิตมาขาย	๕	๔.๓๔
งดขายเหล้าในสถานที่ราชการและตั้งด่านตรวจแอลกอฮอล์	๓	๑.๖๘
งดเหล้าเข้าพรรษา	๕	๒.๖๓
หาทำกิจกรรมภายในชุมชนให้มากขึ้น	๔	๒.๑๑
ห้ามโฆษณาเครื่องดื่มสุรา ปิดบริษัทที่จำหน่าย รณรงค์ผลเสียของการดื่มสุรา	๔	๒.๑๑
ให้โฆษณาอุบัติเหตุเพราะเหล้าบ่อยๆ	๓	๑.๕๘
เพิ่มค่าปรับเป็น ๕,๐๐๐ บาท	๒	๑.๐๕
ดีต่อสุขภาพ	๒	๑.๐๕
ไม่มีอะไรดี	๒	๑.๐๕
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๕๐ คน คิดว่านโยบายรัฐบาลอะไรบ้างที่ทำให้การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ผลดี คือ การจับจีพาทะมีอาการมีนเมา (เมาไม่ขับ) จำนวน ๔๕ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖๘ รองลงมา ไม่จำหน่ายให้เด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี จำนวน ๓๕ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔๒ การควบคุมการจำหน่ายแอลกอฮอล์ ให้อยู่ในเวลา จำนวน ๓๒ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๔ ขึ้นภาษีสุราให้มากขึ้น จำนวน ๑๘ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๓ ไม่ยอมให้มีนโยบายเพราะกำลัง

ผู้มีสูงทำให้ประเทศชาติขับเคลื่อนไปได้ จำนวน ๑๒ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๒ ลดลงเล็กน้อย
จำนวน ๑๐ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๖ ไม่ต้องผลิตมาขาย จำนวน ๕ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ
๔.๓๔ งดขายเหล้าในสถานที่ราชการและตั้งด่านตรวจแอลกอฮอล์ จำนวน ๓ คำตอบ คิดเป็น
ร้อยละ ๓.๖๘ งดเหล้าเข้าพรรษา หาทำกิจกรรมภายในชุมชนให้มากขึ้น ห้ามโฆษณาค้าสุรา
ปิดบริษัทที่จำหน่าย ระวังผลกระทบเสียของการดื่มสุรา จำนวน ๔ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๑ ให้
โฆษณาอุบัติเหตุเพราะเหล้าบ่อยๆ จำนวน ๓ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๘ และเพิ่มค่าปรับเป็น
๕,๐๐๐ บาท ดีต่อสุขภาพ ไม่มีอะไรดี จำนวน ๒ คำตอบ คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๕

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุรา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุรา และศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มสุราของทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ ยศทางราชการ อายุราชการ วุฒิการศึกษา สูงสุด สถานภาพการสมรส รายได้ และสถานที่พักอาศัยในปัจจุบันแตกต่างกัน

๕.๑ สรุปผล

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ สามารถสรุปได้ดังนี้

๕.๑.๑ ผลการวิจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๙๕ รองลงมา เพศหญิง จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๕ มีอายุระหว่าง ๒๑ - ๓๐ ปี จำนวน ๑๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๑๐ รองลงมา อายุระหว่าง ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๒ และอายุระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี กับ ๕๑ - ๖๐ ปี จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๔ มีศทางราชการเป็นพลฯ จำนวน ๑๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๒๑ รองลงมา ยศจ.ส.ต. - จ.ส.อ. จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๐ และยศพ.ต. - พ.อ. ยศร.ต. - ร.อ. ยศ ส.ต. - ส.อ. จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๖ โดยมีอายุราชการระหว่าง ๑ - ๑๐ ปี จำนวน ๑๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๖๓ รองลงมา ระหว่าง ๒๑ - ๓๐ ปี จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๑ ระหว่าง ๑๑ - ๒๐ ปี จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๗ และมากกว่า ๓๐ ปี จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๙ มีวุฒิการศึกษาสูงสุดมัธยมศึกษา จำนวน ๑๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๓๒ รองลงมา ปวช., ปวส. หรือ อนุปริญญา จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๗ ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๑ และปริญญาโท หรือ สูงกว่า จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๘ ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน ๑๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๒๖ รองลงมา สมรสแล้ว จำนวน ๔๕ คน

คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖๕ และคู่สมรสแยกกันอยู่ จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๕ มีรายได้ ๘,๐๐๐ บาท หรือต่ำกว่า จำนวน ๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๕๓ รองลงมา ระหว่าง ๘,๐๐๑ - ๑๒,๐๐๐ บาท จำนวน ๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘๕ ระหว่าง ๑๖,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๕ เงินเดือน ๒๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๗ และระหว่าง ๑๒,๐๐๑ - ๑๖,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๖ และมีสถานที่พักอาศัยในปัจจุบันเป็นบ้านส่วนตัว จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๗๔ รองลงมา บ้านพักของทางราชการ จำนวน ๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖๘ บ้านเช่า จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๑ อาศัยอยู่กับผู้อื่น จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๖ และอื่นๆ จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๕

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ประกอบด้วย ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} เท่ากับ ๓.๒๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้าราชการทหาร มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} เท่ากับ ๓.๑๓ - ๓.๓๓) ได้แก่ ด้านจิตวิทยา ด้านสังคม และด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา

๑) ด้านจิตวิทยา

การศึกษาพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ด้านปัจจัยทางจิตวิทยาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} เท่ากับ ๓.๑๓) ทั้ง ๑๐ ข้อ อยู่ในระดับน้อยที่สุด (\bar{x} เท่ากับ ๑.๗๕) ได้แก่ ข้าพเจ้าดื่มสุราเพราะเห็นพ่อแม่ดื่มเป็นประจำ รองลงมาอยู่ในระดับมาก (\bar{x} เท่ากับ ๓.๕๑) ได้แก่ บริเวณชุมชนที่ข้าพเจ้าพักอาศัยอยู่มีร้านจำหน่ายสุราทำให้ซื้อได้สะดวก อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} เท่ากับ ๓.๐๒ - ๓.๓๖) ได้แก่ ข้าพเจ้าดื่มสุราเพราะเพื่อนชวน การดื่มสุราทำให้ข้าพเจ้ามีความสุข ผ่อนคลายความตึงเครียด การดื่มสุราทำให้ข้าพเจ้าเหนื่อยหน่ายจากการทำงาน

๒) ด้านสังคม

การศึกษาพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ด้านปัจจัยทางด้านสังคม พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านสังคม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

(\bar{x} เท่ากับ ๓.๓๒) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้าราชการทหาร มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านสังคม อยู่ในระดับน้อย (\bar{x} เท่ากับ ๔.๐๓) ได้แก่ บุคคลร่วมวงดื่มสุรากับข้าพเจ้าคือ บุคคลในครอบครัว เช่น สามีภรรยา พ่อแม่พี่น้อง บุตร รองลงมาอยู่ในระดับมาก (\bar{x} เท่ากับ ๓.๔๕ - ๓.๗๓) ได้แก่ สมาชิกในกลุ่มทหารของข้าพเจ้าส่วนใหญ่ดื่มสุรา บุคคลที่ร่วมวงดื่มสุรากับข้าพเจ้าคือ เพื่อนร่วมงาน ข้าพเจ้าดื่มสุราเมื่อมีงานสังสรรค์หรือตามเทศกาล

๓) ด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา

การศึกษาพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ด้านปัจจัยทางด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา พบว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} เท่ากับ ๓.๓๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้าราชการทหาร มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} เท่ากับ ๔.๒๓) ได้แก่ การห้ามไม่ให้ผู้ที่อยู่ในอาคารมีนเมาขับขียานพาหนะ ข้อที่เหลือมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

๕.๑.๓ ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของข้าราชการทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของทหารกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์นั้น มีทั้งปัจจัยด้านจิตวิทยา ด้านสังคม ได้แก่ สภาพสังคม สถานที่ทำงาน ที่อยู่อาศัย และด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ รวมทั้งพบว่าความคิดเห็นโดยรวมต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล ข้าราชการทหารไม่เห็นด้วยต่อมาตรการดังกล่าว ทำให้มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

๕.๒ การอภิปรายผล

ผู้วิจัยจำแนกการอภิปรายผลตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

๕.๒.๑ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของข้าราชการทหาร กรมทหาร ขนส่งรักษาพระองค์ กรุงเทพมหานคร

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมด้านการดื่มสุราของข้าราชการทหาร กรมทหาร
ขนส่งรักษาพระองค์ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} เท่ากับ ๓.๒๔) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้าราชการทหาร มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ อยู่ในระดับปาน
กลาง (\bar{x} เท่ากับ ๓.๑๓ - ๓.๓๓) ได้แก่ ด้านจิตวิทยา ด้านสังคม และด้านการรับรู้กฎหมายที่
เกี่ยวข้องกับสุรา และหากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านจิตวิทยาข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ใน
ระดับมาก คือ บริเวณชุมชนที่ข้าพเจ้าพักอาศัยอยู่มีร้านจำหน่ายสุราทำให้ซื้อสุราได้สะดวก ซึ่ง
แสดงว่าการมีสิ่ง สิ่งเร้า (Stimulus) คือ ร้านจำหน่ายสุราในบริเวณชุมชนที่พักอาศัย เป็นสิ่งเร้าที่มี
ความรุนแรงและมีผลทำให้ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กรุงเทพมหานคร
มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา ไทยกกล้า^{๕๑} ได้เสนอ
รายงานการวิจัยในเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่จำหน่าย และพฤติกรรมการดื่ม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บริโภค พบว่าสถานที่จำหน่ายส่งผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ของผู้บริโภค ในขณะที่ด้านสังคม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสามลำดับแรก อยู่ในระดับมาก
คือ ข้าพเจ้าดื่มสุราเมื่อมีงานสังสรรค์หรือตามเทศกาล และบุคคลที่ร่วมวงดื่มสุรากับข้าพเจ้า คือ
เพื่อนร่วมงาน สมาชิกในกลุ่มทหารของข้าพเจ้าส่วนใหญ่ดื่มสุรา (\bar{x} เท่ากับ ๓.๖๓, ๓.๕๕ และ
๓.๔๕ ตามลำดับ) แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางสังคม โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมทางด้านสังคม สภาพของ
สังคมของแต่ละสังคม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ระดับมาก และ
ปัจจัยด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุราในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} เท่ากับ ๓.๓๓)
และมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การห้ามไม่ให้ผู้ที่อยู่ในอาคารมีนเมาขับขี
ยานพาหนะ (\bar{x} เท่ากับ ๔.๒๓)

^{๕๑} กนิษฐา ไทยกกล้า, “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่จำหน่าย และพฤติกรรมการดื่ม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บริโภค”, (สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) และศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.), ๒๕๕๐

๕.๒.๒ การศึกษาเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมด้านการดื่มสุราของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กรุงเทพมหานคร

การศึกษาพฤติกรรมด้านการดื่มสุราของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษา
พระองค์ กรุงเทพมหานคร มีสมมติฐานว่า ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ที่มี
ข้อมูลทั่วไปต่างกัน มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ แตกต่างกัน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่
เพศ และด้านวุฒิการศึกษาสูงสุด ส่งผลให้มีพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ แตกต่างกัน
คือ ข้าราชการทหารที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ แตกต่างกันในด้าน
สังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และข้าราชการทหารที่มีคุณวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับ
มัธยมศึกษา มีระดับพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ ด้านจิตวิทยา มากกว่า ข้าราชการทหารที่มีวุฒิ
การศึกษาสูงสุดระดับ ปวช., ปวส., หรืออนุปริญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่ง
เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงกล่าวได้ว่าความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และ
ระดับศึกษาสูงสุดของข้าราชการ ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านการดื่มสุราแตกต่างกัน ในขณะที่ปัจจัย
ส่วนบุคคลด้านอื่นๆ ได้แก่ อายุ ยศทางราชการ อายุราชการ สถานภาพการสมรส รายได้และ
สถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านการดื่มสุราไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ
งานวิจัยของ พระมหาสำราญ ญาณส่วโร (พินดอน)^{๕๒} ที่กล่าวว่าแรงจูงใจให้เกิดการเสพของเมา
เกิดขึ้นจากสาเหตุสำคัญ ๒ ประการ คือ องค์ประกอบภายใน คือตัวเราเองมีอำนาจกิเลส คือ โภภ
โกธและหลง โดยมี ความพอใจชอบเป็นพื้นฐานมีอวิชชามูลเหตุแห่งปัญหาทั้งสิ้น อันเป็นปัจจัย
ภายใน และองค์ประกอบภายนอก คือสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เกิดขึ้น เช่น ค่านิยมของสังคม สื่ออัน
เป็นสิ่งยั่วชวนหรือจูงใจให้อยากมีอยากเป็นเรียกว่าค้นหาเป็นปัจจัยภายนอก ดังจะเห็นได้จาก
ผลการวิจัยว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ส่งผลให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญ
ที่ระดับ ๐.๐๕

๕.๒.๓ ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กรุงเทพมหานคร

จากการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นโดยรวมต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ
รัฐบาล มีผลต่อการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ว่าเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๓๒ เพราะ
การควบคุมจะทำให้ลดการเกิดอุบัติเหตุในการขับขี่ยานพาหนะ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๘๗ รองลงมา

^{๕๒} พระมหาสำราญ ญาณส่วโร (พินดอน). "การศึกษาเรื่องผลกระทบจากการล้วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ ที่
มีต่อสังคมไทย". วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย) ๒๕๔๒. บทคัดย่อ.

คนจะได้ดื่มแอลกอฮอล์น้อยลง คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖๑ การดื่มสุราก็ทำให้ร่างกายเสื่อมสุขภาพและไม่มีสติ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๘ สังกมไทยจะได้ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๘.๑๕ ในขณะที่ข้าราชการทหารไม่เห็นด้วยต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล เพราะไม่สามารถควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีประสิทธิภาพได้ครบโดที่ยังมีสุรจำหน่ายอยู่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๐ จึงกล่าวได้ว่ามาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาลมีผลต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ กรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาวิระชัย ชยวิโร (มิตะสิทธิ์)^{๕๓} ที่พบว่า การเปิดบ่อนการพนันถูกกฎหมายในประเทศไทยจะทำให้เกิดผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม ผลด้านบวกเป็นการสร้างรายได้มหาศาลให้แก่รัฐ หากรัฐสามารถมีการบริหารจัดการให้เป็นระบบที่มีประสิทธิผล จนทำให้การพนันกลายเป็น "ธุรกิจที่อยู่ภายใต้กรอบกฎหมาย" ได้เหมือนธุรกิจค้าเหล้าหรือบุหรี่ ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ชอบธรรม ผลกระทบต่อระบบสังคม ฉะนั้นรัฐไม่ควรส่งเสริมการใช้ อบายมุขมาแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากคนส่วนใหญ่ในชาติ ในทางตรงข้ามรัฐควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาเพื่อยกระดับจิตสำนึกทางจริยธรรม เน้นการปลูกฝังระเบียบวินัยและความซื่อสัตย์ รวมถึงรณรงค์ให้เห็นโทษของอบายมุขและการเสพติดการพนัน เพราะพื้นฐานประชากรที่มีคุณภาพทางจริยธรรมและจิตสำนึกที่ถูกต้องจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่ต้นตอ และเกิดการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนในที่สุดได้เอง ดังนั้นภาครัฐควรใส่ใจในการกำหนดมาตรการควบคุมการดื่มสุรา และปฏิบัติการควบคุมอย่างเคร่งครัด

๕.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) ควรวิจัยปัจจัยด้านการรับรู้กฎหมายเกี่ยวกับสุรว่ามาตรการต่างๆ ที่ภาครัฐออกมาเพื่อควบคุมพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรานั้น สามารถส่งผลให้เกิดการลดพฤติกรรมหรือไม่ และมาตรฐานใดความเป็นมาตรการสำคัญในการผลักดันการลดพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพต่อไป

^{๕๓} พระมหาวิระชัย ชยวิโร (มิตะสิทธิ์). "การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาทางจริยศาสตร์ : กรณีการเปิดบ่อนการพนันถูกกฎหมายในประเทศไทย". วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย) ๒๕๔๗. บทคัดย่อ.

๒) ควรวิจัยเพื่อกำหนดมาตรการ กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมปริมาณการดื่มสุราโดยภาครัฐ

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรวิจัยปัจจัยด้านการเรียนรู้เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มสุราในข้าราชการทหารต่อไป

๒) ควรวิจัยเพื่อหากระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มสุราในข้าราชการทหารต่อไป

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๐๐. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๓๕.

_____. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๓๕.

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. อรรถกถาภาษาบาลี ฉบับสยามรัฐเตปิฎกอรรถกถา. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. ๒๕๓๕.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๒) หนังสือ :

กนิษฐา ไทยกล้า. “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่จำหน่าย และพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บริโภค”. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)และศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.). ๒๕๕๐

คุรุสภา. กฎหมายตราสามดวง ๔. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา. ๒๕๐๖.

ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. การปรับพฤติกรรม. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์. ๒๕๒๖.

ดูรายละเอียดใน ศ.ดร.วิทย์ วิศทเวทย์. ปรัชญาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ ๑๕. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์. ๒๕๔๒).

ถวิล ชาราโกชน์ และศรีณีย์ คำวิสุข. (๒๕๔๘). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : ทิพย์วิสุทธิ.

นายแพทย์บัณฑิต ศรีไพศาล และคณะ. “วิวัฒนาการนโยบายควบคุมปัญหาสุราของประเทศไทย”.

พิมพ์ครั้งที่ ๒. เอกสารศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. กรุงเทพมหานคร : มปท.. ๒๕๔๕.

นิภา นิชชายน. การปรับตัวและบุคลิกภาพ: จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต.

- ประสาน – ทิววรรณ หอมพุด. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร : พิษณุการพิมพ์. ๒๕๓๗.
- ปราโมทย์ เขาวศิป. **คู่มือทฤษฎีจิตวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร : สหประชาพานิช. ๒๕๒๖.
- ปรีชา สุวรรณพินิจ และนางลัดกษณ์ สุวรรณพินิจ. (๒๕๔๘). **ชีววิทยา ๒**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แผนกตำรา กองวิชาการ สภาการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. **ธรรมสมบัติ หมวดที่ ๒ สังคิติกถา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ๒๕๓๘.
- พรรณราย ทรัพย์ประภา. **จิตวิทยาอุตสาหกรรม**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์. ๒๕๒๕.
- พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาจันทบุรีนฤนาถ. **ปทานุกรมบาลี-ไทย-อังกฤษ-สันสกฤต**. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดศิวิพร. ๒๕๑๓.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). **พุทธธรรม. ฉบับปรับปรุงและขยายความ**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๕. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัทสหธรรมิก จำกัด. ๒๕๕๒.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธ์ ปยุตโต). **เชื่อกกรรม ฐักกรรม แก่กรรม**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทส่องสยาม จำกัด. ๒๕๔๗.
- พระพุทธรูปโสเถระ. **คัมภีร์วิสุทธิมรรค**. แปลโดย สมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร). พิมพ์ครั้งที่ ๔. (กรุงเทพมหานคร : บริษัทประยูรวงศ์พรินท์ติ้ง จำกัด. ๒๕๔๖).
- พระอุปติสเถระ. **วิมุตติมรรค**. แปลโดย คณาจารย์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๘.
- พุทธทาสภิกขุ. **ทาน ศีล ภาวนา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภาพใจ. ๒๕๓๕.
- สุจิตรา (อ่อนค้อม) ธรรมรัตน์, ร.ศ. ดร. **ปรัชญาเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร : อักษราพัฒนา. ๒๕๔๐.
- นพมาศ ชีรเวทิน, ร.ศ. **จิตวิทยาสังคมกับชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ๒๕๓๕.
- กันยา สุวรรณแสง, ร.ศ. ดร. **จิตวิทยาทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : อักษรพิทยา. ๒๕๔๒.
- นพมาศ อึ้งพระ (ชีรเวทิน), ร.ศ. **ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว**. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ๒๕๔๖.
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์, ร.ศ. ดร. และคณะ. “การขับเคลื่อนทางสังคมด้านการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”. **ผลการประเมินปี ๒๕๔๘-๑๔๓๕**. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๔๕.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น จำกัด. ๒๕๔๖.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๒๕**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร :
อักษรเจริญทัศน์. ๒๕๓๘.

วศิน อินทสระ. **พุทธจริยศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ธรรมดา. ๒๕๔๕.

วิไลวรรณ ศิริสงคราม. **สุัชัญญา รัตนสัญญา**. โรจน์รวี พจน์พัฒนาผล และพิรพล เทพประสิทธิ์.
จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล กรุ๊ป. ๒๕๔๕.

สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน). **ความจริงที่ต้องเข้าใจ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มหามกุฏราชวิทยาลัย. ๒๕๓๘.

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก. **มนุษยธรรม**. กรุงเทพมหานคร
: ชวนการพิมพ์. ๒๕๓๓.

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก. **วิธีสร้างบุญบารมี**.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์นพรัตน์. ๒๕๔๘.

สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส. **อธิบายคิหิปฏิบัติ ทิศวิภาค**. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย. ๒๕๓๔.

สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. **พฤติกรรมองค์การทฤษฎีและการประยุกต์**.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ๒๕๔๑.

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบ. **กรมควบคุมโรค กระทรวง
สาธารณสุข. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑**.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก. ๒๕๕๑.

สุโขทัยธรรมมาธิราช. มหาวิทยาลัย. **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาจิตวิทยาทั่วไป หน่วยที่ ๑-๗**.
พิมพ์ครั้งที่ ๑๕. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ๒๕๔๕.

เสฐียร โกเศศ. **हिโตปเทศ**. พระนคร : อมรการพิมพ์. ๒๕๐๗.

อุษณีย์ จิตตะปาโล และนุตประวีณ์ เลิศกาญจนวัตติ. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ : จิตรวัฒน์. ๒๕๔๔.

(๓) วิทยานิพนธ์

พระมหาไพฑูริย์ สุฑฺฐวิฑฺฐโร. **การวิเคราะห์เชิงปรัชญาเรื่องบาปในพุทธศาสนา เถรวาท**. วิทยานิพนธ์
พุทธศาสนานามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
๒๕๓๖.

พระมหาวิระชัย ชยวีโร (มิตะสิทธิ์). “การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาจริยศาสตร์ : กรณีการเปิดบ่อนการพนันถูกกฎหมายในประเทศไทย”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๔๗.

พระมหาสำรวย ญาณส่วโร (พินดอน). “การศึกษาเรื่องผลกระทบจากการล่วงละเมิดศีลข้อที่ ๕ ที่มีต่อสังคมไทย”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๔๒.

พระอุบล กตปุญโญ. การศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของศีลในสังคมไทย. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๓๗.

พินิจอากาศเอกบุญเพ็ง หงษา. “การประยุกต์พุทธธรรมในหลักสูตรค่ายผู้นำเยาวชนต่อต้านยาเสพติดของกองทัพอากาศ”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๔๘.

จินดา อ่ำเอี่ยม. “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษา” **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ๒๕๔๘.

อนุสรณ์ บัวทอง . “สังคม วัฒนธรรมกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในหญิงวัยแรงงาน”. **วิทยานิพนธ์สาทรณสุขศาสตรมหาบัณฑิต**. (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่). ๒๕๔๘

(๔) อินเทอร์เน็ต

พระมหาทวิ มหาปญโญ. ศีล ๕ : ปัจจัยพื้นฐานในการกำหนดคุณลักษณะพื้นฐานของสังคม. [ออนไลน์] : www.learners.inth/blog. [๑๑ เมษายน ๒๕๕๔].

พัฒน์ สุจันง. แนวคิดทางพฤติกรรมศาสตร์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

<http://www.gotoknow.org/blogs/posts/273959> [๒ ธ.ค. ๒๕๕๔].

มีทนา พุกกะรัตนนท์ “ทิศทางการพัฒนาคุณภาพสุราชุมชน” [ออนไลน์] :

<http://lab.excise.go.th/group1/spirit/stype.htm> [๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๒].

๒. ภาษาอังกฤษ

(I) Book

Coon. D. (2003). **Essentials of psychology : Exploration and application**. 9th ed. Belmont. CA : Wadsworth/Thomson Learning.

Lida L. David off. **Introduction to Psychology**. (New York : McGraw – Hill Book Company. ๑๙๘๗). p.๗

M.W. Padmasiri De Silva. **Buddhist and Freudian Psychology**. (Colombo. Sri Lanka : Lake House Investments Ltd. ๑๙๗๒). p. ๑๑๑.

Philip Rieff. **Freud : The Mind of The Maralis**. p.๑๑๐.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

**แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดลิขสิทธิ์ข้อที่ ๕ กรณีศึกษา
ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์**

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕
กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

คำชี้แจง : แบบสอบถาม ชุดนี้ประกอบด้วยคำถาม ๓ ตอน

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ คำตอบทั้งหมดจะนำไปวิเคราะห์ และนำเสนอในภาพรวมเพื่อประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบคุณในความร่วมมือการตอบแบบสอบถามทุกข้อ ทุกตอน

(ส.อ.สุชาย ทะสุวรรณ)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

มีลักษณะปลายเปิด ให้เลือกตอบ จำนวน ๘ ข้อ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงตามสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

๑. เพศ

() ชาย

() หญิง

๒. อายุ

() ๒๑ - ๓๐ ปี

() ๓๑ - ๔๐ ปี

() ๔๑ - ๕๐ ปี

() ๕๑ - ๖๐ ปี

๓. ยศทางราชการ

() พลฯ

() ส.ต. - ส.อ.

() จ.ส.ต. - จ.ส.อ.

() ร.ต. - ร.อ.

() พ.ต. - พ.อ.

๔. อายุราชการ

() ๑ - ๑๐ ปี

() ๑๑ - ๒๐ ปี

() ๒๑ - ๓๐ ปี

() มากกว่า ๓๐ ปี

๕. วุฒิการศึกษาสูงสุด

() ประถมศึกษา

() มัธยมศึกษา

() ปวช., ปวส. หรือ อนุปริญญา

() ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า

() ปริญญาโท หรือ สูงกว่า

๖. สถานภาพการสมรส

() โสด

() สมรสแล้ว

() คู่สมรสแยกกันอยู่

() หย่า

๗. รายได้

() ๘,๐๐๐ บาท หรือต่ำกว่า

() ๘,๐๐๑ - ๑๒,๐๐๐ บาท

() ๑๒,๐๐๑ - ๑๖,๐๐๐ บาท

() ๑๖,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท

() ๒๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป

๘. สถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน

() บ้านส่วนตัว

() บ้านพักของทางราชการ

() บ้านเช่า

() อาศัยอยู่กับผู้อื่น

() อื่น ๆ

ตอนที่ ๒ : แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา ข้าราชการทหาร
กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕
ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นที่
แท้จริงของท่าน ในแต่ละข้อต่อไปนี้

๕	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	มีพฤติกรรมเห็นด้วยอย่างยิ่ง
๔	เห็นด้วย	หมายถึง	มีพฤติกรรมเห็นด้วย
๓	ไม่แน่ใจ	หมายถึง	มีพฤติกรรมปานกลาง
๒	ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	มีพฤติกรรมไม่เห็นด้วย
๑	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	มีพฤติกรรมที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

กรุณาตอบตามความเป็นจริง และทำให้ครบทุกข้อ

พฤติกรรม	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	๕	๔	๓	๒	๑
ปัจจัยทางจิตวิทยา					
๑. การดื่มสุราทำให้ข้าพเจ้ามีความสุข ผ่อน คลายความตึงเครียด					
๒. การดื่มสุราก่อนการรับประทานอาหารจะ ช่วยให้เจริญอาหาร					
๓. การดื่มสุราทำให้ข้าพเจ้าเหนื่อยหน่ายจาก การทำงาน					
๔. หลังดื่มสุราข้าพเจ้าจะใจดีชอบแจกของ เพื่อนๆ					

พฤติกรรม	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	๕	๔	๓	๒	๑
๕. ข้าพเจ้าชอบดื่มสุราในตอนเช้าเพื่อบรรเทาอาการเมาค้าง					
๖. บริเวณชุมชนที่ข้าพเจ้าพักอาศัยอยู่มีร้านจำหน่ายสุราทำให้ซื้อได้สะดวก					
๗. การเป็นทหารทำให้ข้าพเจ้าสามารถซื้อสุราแบบสินเชื่อได้					
๘. ข้าพเจ้าดื่มเหล้า เพราะเพื่อนชวน					
๙. ข้าพเจ้าดื่มเหล้าเพราะเห็นพ่อแม่ดื่มเป็นประจำ					
๑๐. ข้าพเจ้าดื่มเหล้าเพราะเห็นคนส่วนใหญ่ก็ดื่มกันทั้งนั้น					
ปัจจัยทางสังคม					
๑๑. ข้าพเจ้าดื่มสุราเมื่อมีงานสังสรรค์หรือตามเทศกาล					
๑๒. สถานที่ที่ข้าพเจ้าใช้ในการดื่มสุราคือที่ทำงานตอนเลิกงาน					
๑๓. บุคคลที่ร่วมวงดื่มสุรากับข้าพเจ้า คือเพื่อนร่วมงาน					
๑๔. บุคคลร่วมวงดื่มสุรากับข้าพเจ้าคือ บุคคลในครอบครัว เช่น สามีภรรยา พ่อแม่พี่น้อง บุตร					
๑๕. ข้าพเจ้าดื่มสุราเมื่อเข้าสังคม					
๑๖. ข้าพเจ้าชอบดื่มสุราหลังเวลาเลิกงาน					
๑๗. ข้าพเจ้าพบปะสังสรรค์เพื่อดื่มสุราทุกครั้งที่รับเงินเดือน					

พฤติกรรม	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	๕	๔	๓	๒	๑
๑๘. สมาชิกในกลุ่มทหารของข้าพเจ้าส่วนใหญ่ดื่มสุรา					
๑๙. การได้ดื่มสุราในกลุ่มเพื่อนทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนดีขึ้น					
๒๐. การดื่มสุราในกลุ่มทหารเป็นการเพิ่มความสนุกสนานมากขึ้น					
ปัจจัยการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุรา					
๒๑. การห้ามผู้ผลิต/ผู้จำหน่าย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จัดกิจกรรมการขาย ลด แลก แจก แถม					
๒๒. การกำหนดเวลาในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์					
๒๓. การห้ามไม่ให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับผู้ที่อยู่ในอาคารมีนเมา					
๒๔. การห้ามไม่ให้ผู้ที่อยู่ในอาคารมีนเมาขับขี่ยานพาหนะ					
๒๕. การขึ้นภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์					

ส่วนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มสุรา

คำชี้แจง : กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

๑. ท่านมีความคิดเห็นโดยรวมอย่างไรต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล

เห็นด้วย เพราะ.....

ไม่เห็นด้วย เพราะ.....

.....

.....

.....

.....

๒. ท่านคิดว่ามาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐบาล มีผลต่อการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของท่านอย่างไร

มีผล เพราะ.....

ไม่มีผล เพราะ.....

.....

.....

๓. ท่านคิดว่านโยบายรัฐบาลอะไรบ้างที่ทำให้การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ผลดี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ข

หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
หนังสือขออนุญาตให้สิทธิแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ ๖๑๐๑/๕๒๖

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
 โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๑๓ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
 เจริญพร ดร.ประมุด สารพันธ์
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๕ ชุด

สืบเอกสุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์” โดยการทำวิจัย มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการศึกษาและวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมาเพื่อขอเชิญท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย โดยวัน เวลา ตามแต่ท่านจะพิจารณาเห็นสมควร ซึ่งนิสิตจะมาประสานงานด้วยตนเอง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขออนุโมทนาขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมมานุวัตร)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรรมโม ๐๘๕-๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ ๖๑๐๑/๕๒๖

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๙๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๑๓ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เจริญพร ดร.ชัยสิทธิ์ ทองบริสุทธิ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๕ ชุด

สืบเอกสุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิตินิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิตินิตปริญญาโท สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์” โดยการทำวิจัย มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการศึกษาและวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมาเพื่อขอเชิญท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย โดยวัน เวลา ตามแต่ท่านจะพิจารณาเห็นสมควร ซึ่งนิตินิตจะมาประสานงานด้วยตนเอง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขออนุโมทนาขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมมานุวัตร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรธมฺโม ๐๘๕-๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ ๖๑๐๑/๕๒๖

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๙๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๙๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
 โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๑๓ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
 เจริญพร ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๕ ชุด

สืบเอกสุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์” โดยการทำวิจัย มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการศึกษาและวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมาเพื่อขอเชิญท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย โดยวัน เวลา ตามแต่ท่านจะพิจารณาเห็นสมควร ซึ่งนิสิตจะมาประสานงานด้วยตนเอง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขออนุโมทนาขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมมานูวัตร)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรรมโม ๐๘๕-๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ ๖๑๐๑/๕๒๖

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๑๔ WWW.mcu.ac.th

๑๓ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เจริญพร ดร.เริงชัย หมั่นชนะ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๕ ชุด

สืบเอกสุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิตินิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิตินิตปริญญาโท สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษา กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์” โดยการทำวิจัย มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการศึกษาและวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมาเพื่อขอเชิญท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย โดยวัน เวลา ตามแต่ท่านจะพิจารณาเห็นสมควร ซึ่งนิตินิตจะมาประสานงานด้วยตนเอง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขออนุโมทนาขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมานูวัตร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรธมฺโม ๐๘๕-๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ. ๖๑๐๑/๖๐๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๙๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
 โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผบ.กรม ขส.รอ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ส.อ.สุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิตปริญญาโท (ภาคพิเศษ รุ่นที่ ๒๓) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง“ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากรรมทหารขนส่งรักษาพระองค์”โดยในการทำวิจัย มีความจำเป็นต้องแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมมา เพื่อขออนุญาตให้นิสิตได้แจกแบบสอบถามในสถานที่ของท่าน เพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนวัน เวลาและ สถานที่นิสิตจะเป็นผู้มาประสานด้วยตนเองและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขออนุโมทนาขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมานุวัตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรรมโม ๐๘๕-๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ. ๖๑๐๑/๖๐๓

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๙๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
 โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผบ.ร้อย.บก.กรม ขส.รอ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ส.อ.สุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิตปริญญาโท (ภาคพิเศษ รุ่นที่ ๒๓) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากรรมทหารขนส่งรักษาพระองค์” โดยในการทำวิจัย มีความจำเป็นต้องแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมมา เพื่อขออนุญาตให้นิสิตได้แจกแบบสอบถามในสถานที่ของท่าน เพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนวัน เวลาและ สถานที่นิสิตจะเป็นผู้มาประสานด้วยตนเองและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขออนุโมทนาขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมานุวัตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรธมฺโม ๐๘๕-๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ. ๖๑๐๑/๖๐๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผบ.พัน.ขส.๑ กรม ขส.รอ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ส.อ.สุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิตปริญญาโท (ภาคพิเศษ รุ่นที่ ๒๓) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง“ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากรรมทหารขนส่งรักษาพระองค์”โดยในการทำวิจัย มีความจำเป็นต้องแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมมา เพื่อขออนุญาตให้นิสิตได้แจกแบบสอบถามในสถานที่ของท่าน เพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนวัน เวลาและ สถานที่นิสิตจะเป็นผู้มาประสานด้วยตนเองและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขออนุโมทนาขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมานุวัตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรรมโม ๐๘๕-๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ. ๖๑๐๑/๖๐๓

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
 โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผบ.ร้อย.บก. พัน.ชส.๑ กรม ชส.รอ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ส.อ.สุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิตปริญญาโท (ภาคพิเศษ รุ่นที่ ๒๓) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง“ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากรรมทหารขนส่งรักษาพระองค์”โดยในการทำวิจัย มีความจำเป็นต้องแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมมา เพื่อขออนุญาตให้นิสิตได้แจกแบบสอบถามในสถานที่ของท่าน เพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนวัน เวลาและ สถานที่นิสิตจะเป็นผู้มาประสานด้วยตนเองและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขออนุโมทนาขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมานุวัตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรรมโม ๐๘๕-๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ. ๖๑๐๑/๖๐๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร ผบ.ร้อย.ขส.รบ.เบ.๑ พัน.ขส.๑ กรม ขส.ร.๑.
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ส.อ.สุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิต
ปริญญาโท (ภาคพิเศษ รุ่นที่ ๒๓) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง“ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม
การละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากรรมทหารขนส่งรักษาพระองค์”โดยในการทำวิจัย มีความ
จำเป็นต้องแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์
ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมมา เพื่อขออนุญาตให้นิสิตได้แจกแบบสอบถามในสถานที่ของ
ท่าน เพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนวัน เวลาและ สถานที่นิสิตจะเป็นผู้มา
ประสานด้วยตนเองและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขออนุโมทนา
ขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมานุวัตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรรมโม ๐๘๕-๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ. ๖๑๐๑/๖๐๓

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๙๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
 โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เจริญพร ผบ.ร้อย.ขส.รบ.เบ.๒ พัน.ขส.๑ กรม ขส.ร.
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ส.อ.สุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิต
 ปริญญาโท (ภาคพิเศษ รุ่นที่ ๒๓) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง“ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม
 การละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากรรมทหารขนส่งรักษาพระองค์”โดยในการทำวิจัย มีความ
 จำเป็นต้องแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์
 ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมมาเพื่อขออนุญาตให้นิสิตได้แจกแบบสอบถามในสถานที่ของ
 ท่าน เพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนวัน เวลาและ สถานที่นิสิตจะเป็นผู้มา
 ประสานด้วยตนเองและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขออนุโมทนา
 ขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมานุวัตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรรมโม ๐๘๕-๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ. ๖๑๐๑/๖๐๓

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๙๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
 โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เจริญพร ผบ.ร้อย.ขส.รยบ.เบ ๓ พัน.ขส.๑ กรม ขส.รอ.
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ส.อ.สุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิต
 ปริญญาโท (ภาคพิเศษ รุ่นที่ ๒๓) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง“ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม
 การละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากรรมทหารขนส่งรักษาพระองค์”โดยในการทำวิจัย มีความ
 จำเป็นต้องแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์
 ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมมาเพื่อขออนุญาตให้นิสิตได้แจกแบบสอบถามในสถานที่ของ
 ท่าน เพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนวัน เวลาและ สถานที่นิสิตจะเป็นผู้มา
 ประสานด้วยตนเองและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขออนุโมทนา
 ขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมานุวัตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรรมโม ๐๘๕ -๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ. ๖๑๐๑/๖๐๓

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๓๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
 โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เจริญพร ผบ.ร้อย.ขส.รยบ.เบา ๔ พัน.ขส.๑ กรม ขส.รอ.
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ส.อ.สุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิต
 ปริญญาโท (ภาคพิเศษ รุ่นที่ ๒๓) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง“ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม
 การละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากรรมทหารขนส่งรักษาพระองค์”โดยในการทำวิจัย มีความ
 จำเป็นต้องแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์
 ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมมา เพื่อขออนุญาตให้นิสิตได้แจกแบบสอบถามในสถานที่ของ
 ท่าน เพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนวัน เวลาและ สถานที่นิสิตจะเป็นผู้มา
 ประสานด้วยตนเองและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขออนุโมทนา
 ขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมมานูวัตร)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรรมโม ๐๘๕-๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ. ๖๑๐๑/๖๐๓

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๙๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
 โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผบ.พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.รอ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ส.อ.สุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิตปริญญาโท (ภาคพิเศษ รุ่นที่ ๒๓) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง“ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากรรมทหารขนส่งรักษาพระองค์”โดยในการทำวิจัย มีความจำเป็นต้องแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมมา เพื่อขออนุญาตให้นิสิตได้แจกแบบสอบถามในสถานที่ของท่าน เพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนวัน เวลาและ สถานที่นิสิตจะเป็นผู้มาประสานด้วยตนเองและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขออนุโมทนาขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมานุวัตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรรย์โม ๐๘๕ -๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ. ๖๑๐๑/๖๐๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๙๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
 โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เจริญพร ผบ.ร้อย.บก.พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.รอ.
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ส.อ.สุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิต
 ปริญญาโท (ภาคพิเศษ รุ่นที่ ๒๓) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง“ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม
 การละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากรรมทหารขนส่งรักษาพระองค์”โดยในการทำวิจัย มีความ
 จำเป็นต้องแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์
 ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมมา เพื่อขออนุญาตให้นิสิตได้แจกแบบสอบถามในสถานที่ของ
 ท่าน เพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนวัน เวลาและ สถานที่นิสิตจะเป็นผู้มา
 ประสานด้วยตนเองและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขออนุโมทนา
 ขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมานุวัตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรรมโม ๐๘๕ -๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ. ๖๑๐๑/๖๐๓

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๓๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
 โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เจริญพร ผบ.ร้อย.ขส.รยบ.หนัก พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.รอ.
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ส.อ.สุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิต
 ปริญญาโท (ภาคพิเศษ รุ่นที่ ๒๓) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง“ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม
 การละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากรรมทหารขนส่งรักษาพระองค์”โดยในการทำวิจัย มีความ
 จำเป็นต้องแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์
 ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมมาเพื่อขออนุญาตให้นิสิตได้แจกแบบสอบถามในสถานที่ของ
 ท่าน เพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนวัน เวลาและ สถานที่นิสิตจะเป็นผู้มา
 ประสานด้วยตนเองและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขออนุโมทนา
 ขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมานุวัตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรรมโม ๐๘๕-๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ. ๖๑๐๑/๖๐๓

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๙๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๓๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
 โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เจริญพร ผบ.ร้อย.ขส.รยบ.กลาง พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.รอ.
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ส.อ.สุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิต
 ปริญญาโท (ภาคพิเศษ รุ่นที่ ๒๓) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง“ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม
 การละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากรรมทหารขนส่งรักษาพระองค์”โดยในการทำวิจัย มีความ
 จำเป็นต้องแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์
 ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมมาเพื่อขออนุญาตให้นิสิตได้แจกแบบสอบถามในสถานที่ของ
 ท่าน เพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนวัน เวลาและ สถานที่นิสิตจะเป็นผู้มา
 ประสานด้วยตนเองและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขออนุโมทนา
 ขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมานุวัตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรธมฺโม ๐๘๕-๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ. ๖๑๐๑/๖๐๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
 โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เจริญพร ผบ.ร้อย.ขส.เรือ พัน.ขส.๒ (ผลสม) กรม ขส.รอ.
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ส.อ.สุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิต
 ปริญญาโท (ภาคพิเศษ รุ่นที่ ๒๓) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง“ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม
 การละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากรรมทหารขนส่งรักษาพระองค์”โดยในการทำวิจัย มีความ
 จำเป็นต้องแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์
 ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมมา เพื่อขออนุญาตให้นิสิตได้แจกแบบสอบถามในสถานที่ของ
 ท่าน เพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนวัน เวลาและ สถานที่นิสิตจะเป็นผู้มา
 ประสานด้วยตนเองและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขออนุโมทนา
 ขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมานุวัตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรรมโม ๐๘๕ -๕๘๐-๕๔๘๔

ที่ ศธ. ๖๑๐๑/๖๐๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕
โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔ WWW.mcu.ac.th

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร ผู้ฝึกทหารใหม่ พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.รอ.
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ส.อ.สุชาย นามสกุล ทะสุวรรณ เลขประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๕๑๒๑ นิสิต
ปริญญาโท (ภาคพิเศษ รุ่นที่ ๒๓) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง“ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม
การละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากรมทหารขนส่งรักษาพระองค์”โดยในการทำวิจัย มีความ
จำเป็นต้องแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการทำวิจัยให้สมบูรณ์
ยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้ จึงเจริญพรมมา เพื่อขออนุญาตให้นิสิตได้แจกแบบสอบถามในสถานที่ของ
ท่าน เพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนวัน เวลาและ สถานที่นิสิตจะเป็นผู้มา
ประสานด้วยตนเองและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขออนุโมทนา
ขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรมานุวัตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๖๘๐

http://gds.mcu.ac.th, E-mail: grads@mcu.ac.th

ผู้ประสานงาน : พระมหาอุบล จรรมโม ๐๘๕-๕๘๐-๕๔๘๔

บันทึกข้อความ

ค้น.ขส.๒ (ผสม)
 เลขที่ ๖๖๖
 วันที่ ๑๖ ธ.ค. ๕๕
 ๖๖๕

ส่วนราชการ ร้อย.ขส.รยบ.กลาง พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.รอ. (โทร.๖๗๖๑๖)

ที่ กท ๐๔๔๔.๑๔.๒/ ๑๔๑๗ วันที่ ๑๖ ธ.ค.๕๕

เรื่อง ขอแจกแบบสอบถามในการทำวิจัยเพื่อประมวลผลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผบ.พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.รอ.(ผ่าน ตอนธุรการ ฯ พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.รอ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑.หนังสือของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	จำนวน	๓	ฉบับ
	๒.รายงานของ ส.อ.สุชาย ทะสุวรรณ	จำนวน	๑	ฉบับ
	๓.แบบสอบถาม	จำนวน	๑	ชุด

ด้วย ส.อ.สุชาย ทะสุวรรณ ตำแหน่ง เสมียนกองร้อย สังกัด ร้อย.ขส.รยบ.กลาง พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.รอ. มีความประสงค์จะแจกแบบสอบถามในพื้นที่ กรม ขส.รอ. ซึ่ง ส.อ.สุชาย ทะสุวรรณ ได้ศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิชาพระพุทธศาสนา และได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ กรณีศึกษากรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ” โดยในการทำวิจัยมีความจำเป็นต้องแจกแบบสอบถามและขอข้อมูลการวิจัยให้สมบูรณ์ ดั่งมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาทราบ และดำเนินการต่อไป

ร.ท.
 (ต่อศักดิ์ ไชยมาลี)

ผบ.มว.ร้อย.ขส.รยบ.กลาง ฯ ทำการแทน

ผบ.ร้อย.ขส.รยบ.กลาง พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.รอ.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.รอ. (ตอนธุรการ ฯโทร. ๖๗๖๑๐)
 ที่ กท ๐๔๔๔.๑๔.๒/ ๒๑๐๕ วันที่ ๘ ธ.ค.๕๕
 เรื่อง ขออนุมัติแจกแบบสอบถาม และขอข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผบ.กรม ขส.รอ. (ผ่าน ตอนธุรการและกำลังพล กรม ขส.รอ.)

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑.หนังสือมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	จำนวน	๑ ชุด
	๒.แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	จำนวน	๑ ชุด

๑. ด้วย ส.อ.สุชาย ทะสุวรรณ นายสิบสังกัด พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.รอ. นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ให้จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากกรมทหารขนส่งรักษาพระองค์”

๒. ในกรณีนี้ พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.รอ. จึงใคร่ขออนุมัติให้ ส.อ.สุชาย ทะสุวรรณ แจกแบบสอบถามเพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัย ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาทราบ และดำเนินการต่อไป

พ.ท.

๙. ๗. ๕

(ไชยสิทธิ์ ปิยะมัตย์)

ผบ.พัน.ขส.๒ (ผสม) กรม ขส.รอ.

6954 14 20
8 ๕๓ 50

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ พ.น.ช.๒ (ผสม) กรม ชส.ร.อ. (ตอนธุรการ โทร. ๖๗๖๑๐)

ที่ กท ๐๔๔๔.๑๔.๒/ ๓๖๐๖ วันที่ ๔ ธ.ค.๕๔

เรื่อง ขออนุมัติแจกแบบสอบถาม และขอข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผบ.กรม ชส.ร.อ. (ผ่าน ตอนธุรการและกำลังพล กรม ชส.ร.อ.)

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑.หนังสือมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	จำนวน	๑ ชุด
	๒.แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	จำนวน	๑ ชุด

๑. ด้วย ส.อ.สุชาย ทะสุวรรณ นายสิบสังกัด พ.น.ช.๒ (ผสม) กรม ชส.ร.อ. นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ให้จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการละเมิดศีลข้อที่ ๕ : กรณีศึกษากรมทหารขนส่งรักษาพระองค์"

๒. ในกรณีนี้ พ.น.ช.๒ (ผสม) กรม ชส.ร.อ. จึงใคร่ขออนุมัติให้ ส.อ.สุชาย ทะสุวรรณ แจกแบบสอบถามเพื่อนำมาประกอบการทำงานวิจัย ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย จึงเรียนมาเพื่อกรุณาทราบ และดำเนินการต่อไป

พ.ท. *ว. วัฒนา*
(ไชยสิทธิ์ ปิยะมาตย์)

ผบ.พ.น.ช.๒ (ผสม) กรม ชส.ร.อ.

- ทราบ
- ลงมติตามข้อ ๒
พ.อ. *ว. วัฒนา*
ผบ.กรมชส.ร.อ.
๑๕ ธ.ค. ๕๔

เรียน ผบ.กรม ชส.ร.อ.
๑ เพื่อกรณาทราบ
๒. เห็นควรดำเนินการดังนี้
๒.๑ ลงมติให้ ส.อ.สุชาย ทะสุวรรณ
แจกแบบสอบถามในคืนที่กลับพล กรมชส.ร.อ. ตามข้อ ๒
๒.๒ ส่งให้ ส.อ.สุชาย ทะสุวรรณ ทราบ
จึงเรียนมาเพื่อทราบพิจารณาอนุมัติตามข้อ ๑

พ.อ. -
รองผบ.กรมชส.ร.อ.(๒)
๑๕ ธ.ค. ๕๔

พ.อ. *ว. วัฒนา*
ผบ.กรมชส.ร.อ.
๑๕ ธ.ค. ๕๔

๑.๑ *ว. วัฒนา*
๑๐. ๑ กรม ชส.ร.อ.
๑๕ ธ.ค. ๕๔

- ทราบ
พ.อ. *ว. วัฒนา*
รองผบ.กรมชส.ร.อ.(๑)
๑๕ ธ.ค. ๕๔

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : สิบเอก สุขชาย ทะสุวรรณ
- เกิด : ๑๖ ธันวาคม ๒๕๒๕
- ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่ ๕๐ / ๖๗ ม.๓ ถ.พหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๒๐
- อาชีพ : รัฐบาลทหาร
- สถานที่ทำงาน : กองร้อยทหารขนส่งรถยนต์บรรทุกกลาง กองพันทหารขนส่งที่ ๒
(ผสม) กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ ๕๐ ม.๓ ถ.พหลโยธิน
แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๒๐
- ตำแหน่ง : เสมียนกองร้อย กองร้อยทหารขนส่งรถยนต์บรรทุกกลาง
กองพันทหารขนส่งที่ ๒ (ผสม) กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์
- โทรศัพท์ : ๐๘๑ - ๕๘๓ - ๑๕๕๕

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ.๒๕๒๕ : ระดับประถมศึกษาที่ โรงเรียนอนุบาลนนทบุรี
- พ.ศ.๒๕๓๘ : ระดับมัธยมศึกษาที่ โรงเรียนศรีบุญยานนท์
- พ.ศ.๒๕๔๐ : ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร
- พ.ศ.๒๕๔๑ : ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตนนทบุรี
- พ.ศ.๒๕๔๕ : ระดับปริญญาตรี ที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร